

Møteinnkalling

Utvalg: **Raet nasjonalparkstyre**
Møtested: Kokkeplassen
Dato: 10.09.2021
Tidspunkt: 08:30

Eventuelt forfall må meldes snarest på tlf. 98460618. Vararepresentanter møter etter nærmere beskjed.

Saksliste

Utvalgs-saksnr	Innhold	Lukket	Arkiv-saksnr
ST 32/21	Godkjenning av innkalling og saksliste		
ST 31/21	Valg av en representant til å skrive under møteprotokollen sammen med styreleder		
ST 30/21	Orienteringer Delegerte saker til forvalter		
DS 3/21	Svar på søknad om ustilling på Spornes uke 40 2020 - 2024 - Arendal kommune- Raet NP		2020/7529
DS 4/21	Svar på søknad om bruk av drone til leting etter parafinvoks - Raet NP		2020/9290
DS 5/21	Søknad om helikoptertransport Merdø - Arendal Kommune - Raet NP		2021/1544
DS 6/21	Svar på søknad om drone på Hove- Raet NP - Linni søker drømmeprinsen		2021/6867
DS 7/21	Svar på søknad om drone ved kystseilas gjennom Raet NP- NRK		2021/6868
DS 8/21	Svar på søknad om helikoptertransport til Spornesveien 35- Arendal kommune - Raet NP		2020/7544
DS 9/21	Svar på søknad om nasjonalparkpartner - Raet nasjonalpark		2021/4748
ST 33/21	Konstituering av styringsgruppe for Raet Besøkssenter		2021/471
ST 34/21	Delegering av myndighet- innsynkrav		2021/471
ST 35/21	Søknad om endringer på navigasjonsinstallasjoner i Raet Nasjonalpark Del 2		2021/6754
ST 36/21	Søknad om reetablering av brygge på Møkkalasset fyr - Raet Nasjonalpark		2021/6095
ST 37/21	Klage på avslag om fellesbrygge Vessøyneset 59/18		2021/4731
ST 38/21	Klage på tillatelse til midlertidig brygge på Hoveodden i Raet nasjonalpark - Naturvernforbundet		2021/4741
ST 39/21	Klage på avslag om brygge på Botneveien 130, 218/35- Arendal - Raet NP		2021/3184
ST 40/21	Søknad om nytt fritidsbygg på Merdø 209/74 - Arendal- Raet NP		2021/6815
ST 41/21	Søknad om tiltak på Lillenes Vessøyveien 105- Søm Ivo - Grimstad kommune	X	2017/6364

ST 42/21	Eventuelt	
ST 43/21	Tidsbruk - Møtehonorar	
ST 44/21	Valg av anropsavtale landskapsarkitektur Innfallsporter	2021/471

Delegerte saker til forvalter

DS 1/21 Svar på søknad om motorferdsel i Raet - transport med 4-hjuling

Bjørn Barexstein
Kastellveien 16
4841 Arendal

Saksbehandler Jenny Marie Gulbrandsen

Vår ref. 2020/9294-0 444

Deres ref.

Dato 05.08.2021

Svar på søknad om motorferdsel i Raet - transport med 4-hjuling

Jeg viser til epost mottatt 4.11.20 vedrørende bruk av ATV i Raet nasjonalpark. Det er gitt en tillatelse muntlig til motorferdsel, her følger selve vedtaket. Beklager lang ventetid.

Vedtak

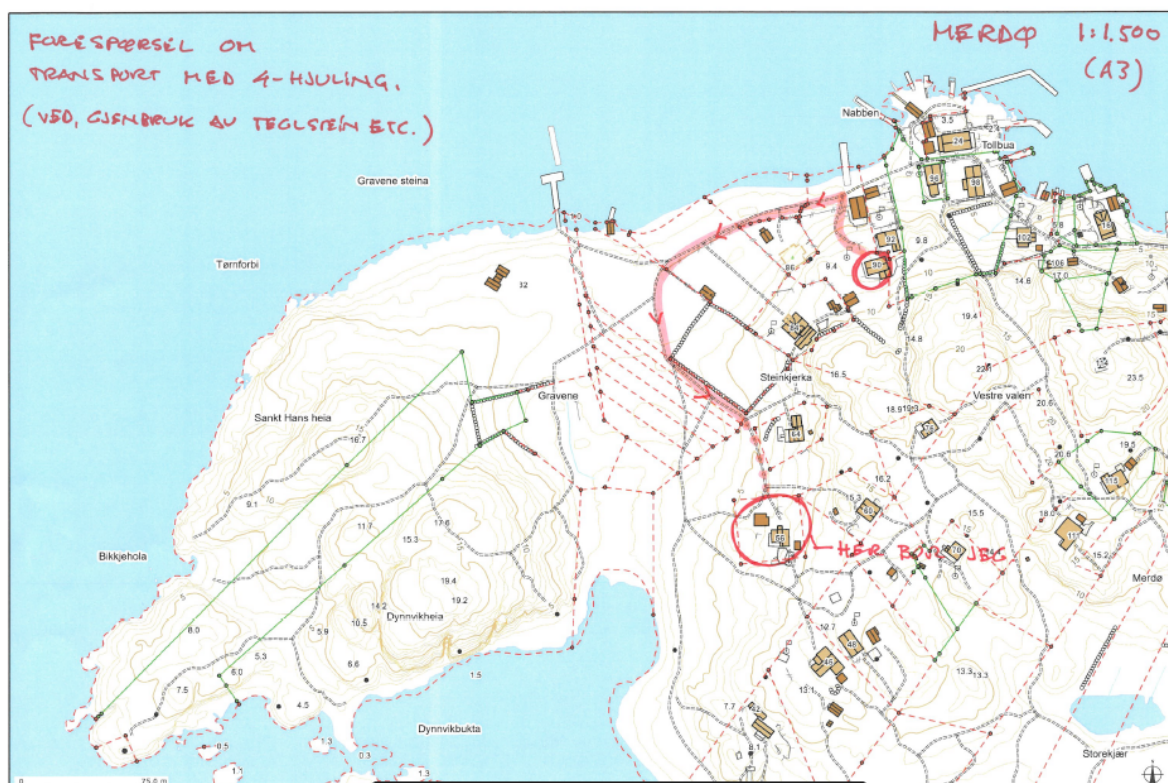
Forvalter gir etter delegert myndighet fra Nasjonalparkstyret for Raet nasjonalpark med hjemmel i verneforskriften for Raet nasjonalpark § 9 fjerde ledd c) tillatelse til motorisert ferdsel med ATV i Raet nasjonalpark til /og fra Merdø 90 til Merdø 56 via Gravene. Tiltaket kan gjennomføres på følgende vilkår:

- Man skal ta hensyn til vegetasjonsdekket, støy og personer som utøver friluftsliv i så stor grad som mulig.
- Motorferdsel skal gjennomføres på dagtid på hverdager, ikke på offentlige fridager. Fortrinnsvis utenfor høysesong for besøkende (skoleferien).
- Søker må selv innhente eventuelle andre nødvendige tillatelser etter annet lovverk.
- Tillatelsen gjelder 1 år fra 1.12.20 til 1.12.21.

Tillatesen må medbringes og være tilgjengelig for fremvisning.

Saksopplysninger

Bjørn Barexstein har søkt om å bruke ATV til å frakte ved og div materialer fra Merdø 56 til Merdø 90. Deler av traseen er gjennom verneområdet (fra Gravene og inntil Merdø 56).

Naturmangfoldloven og verneforskrift

Raet nasjonalpark ble vernet ved kgl. res. av 16.12.2016. For verneområdet gjelder Forskrift om vern av Raet nasjonalpark, i Tvedestrand, Arendal og Grimstad kommuner i Aust-Agder fylke.

Formålet med Raet nasjonalpark fremgår av verneforskriften § 1, som lyder:

Formålet med nasjonalparken er å bevare et større naturområde uten tyngre inngrep med egenartede og representative økosystemer, mange godt bevarte kvartærgeologiske forekomster etter siste istid, og med særlig vekt på plantelivet, dyrelivet, naturtyper, kystlandskapet med sjøoverflaten og kulturminner knyttet til Aust-Agders kystområde både på land og i sjø. For de marine delene er formålet særlig å ta vare på det undersjøiske landskapet med tilhørende marine arter og marine naturtyper som israndsavsetninger, skjellsandforekomster, bløtbunnsområder, ålegras- og undervannsenger, tareskog og gyteområder for fisk.

Forskrift om vern av Raet Nasjonalpark, i Tvedestrand, Arendal og Grimstad kommuner. Aust-Agder (FOR-2016-12-16-1632) og tilhørende utkast til forvaltningsplan for Raet nasjonalpark har hjemmelsgrunnlag for å gi dispensasjon til transport i nasjonalparken.

Jf § 9 Forbud mot motorferdsel 4.ledd

Forvaltningsmyndighet kan gi dispensasjon til:

c) motorferdsel i forbindelse med transport av materialer til vedlikehold og byggarbeid på bygninger, brygger og lignende.

Etter § 7 i naturmangfoldloven (nml) skal prinsippene i §§ 8-12 legges til grunn som retningslinjer ved utøving av offentlig myndighet, bl.a. når forvaltningsmyndigheten fatter vedtak om dispensasjon etter verneforskriften. Dette gjelder prinsippet om kunnskapsgrunnlaget (§ 8), føre-var-prinsippet (§ 9), prinsippet om økosystemtilnærming og samlet belastning (§ 10), prinsippet om at kostnadene ved miljøforringelse skal bæres av tiltakshaver (§ 11) og prinsippet om miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder (§12).

Vurdering

Verneverdiene som er mest relevante i forhold til motorferdsel i omsøkte område er relatert til vegetasjon, friluftsliv og støy. Det er foretatt en vurdering ut i fra tilgjengelige observasjoner i artsdatabanken og eksisterende kunnskap om området, og det er ingen naturtyper registrert i området. Gravene er en tørr gresslette, og kjøringen må ha vilkår som ivaretar slitsje på jordsmonn og vegetasjon (nml. § 8). Tiltaket kan gjennomføres utenfor høysesong, og vurderes å være med lav påvirkning på verneverdiene. Tiltaket er kortvarig (hver enkelt tur) og vurderes å ha liten påvirkning på besøkende som kan oppholde seg i området.

Kunnskapsgrunnlaget vurderes som tilstrekkelig og føre-var-prinsippet tillegges ikke vekt i vurderingen (nml. § 9). Samlet belastning (støy og forstyrrelse) som følge av motorferdsel på Merdø er svært begrenset. Vi antar at det vil være sporadisk behov for transport av materialer via sjø/luft til steder uten veiforbindelse, men har ikke vurdert dette som et stort problem i nasjonalparken så langt (nml. § 10).

Konklusjon

Forvalter gir etter delegert myndighet fra Nasjonalparkstyret for Raet nasjonalpark med hjemmel i verneforskriften for Raet nasjonalpark § 9 fjerde ledd c) tillatelse til motorisert ferdsel med ATV. Tiltaket får vilkår.

Med hilsen

Jenny Marie Gulbrandsen
nasjonalparkforvalter

Etter våre rutiner er dette brevet godkjent og sendt uten underskrift

(VEDLEGG)

(MOTTAKERLISTE)

Kopi til:

Arendal kommune

Agder fylkeskommune

Statsforvalteren i Agder

(KOPITILTABELL)

Postboks 123	4891	GRIMSTAD
Postboks 788 Stoa	4809	ARENDAL
Postboks 504	4804	ARENDAL

**Raet
nasjonalpark**

Postadresse
Postboks 504
4804 ARENDAL

Besøksadresse
Fløyveien 14
Arendal

Kontakt
Sentralbord: +47 37 01 75 00
Direkte: +47 37 01 78 45
sfagpost@statsforvalteren.no

UNNI S. LYGSTAD
Prestekrageveien 16
4823 NEDENES

Saksbehandler Jenny Marie Gulbrandsen

Vår ref. 2020/8528-0 432.3

Deres ref.

Dato 08.06.2021

Svar på søknad om nasjonalparkpartner - Raet nasjonalpark

Jeg viser til søknad mottatt om bruk av kommersiell logo og nasjonalparkpartner for Raet nasjonalpark.

Vedtak

Forvalter gir, etter delegert myndighet fra Nasjonalparkstyret for Raet nasjonalpark og Søm landskapsvernområde, tillatelse til Unni S Lyngstads og Alexandra Combes Smykker til å benytte Raet nasjonalparks kommersielle logo for sine produkter.

Tillatelsen er gitt med følgende vilkår

- Bedriften skal gi informasjon om Raet nasjonalpark og verneverdiene den innehar.
- Opplegg for nasjonalparkpartnere skal følges opp (kurs/møter).

Klage på vedtak

Vedtaket kan påklages av en part eller annen med rettslig klageinteresse jf. Forvaltningsloven § 28. Frist for å klage er tre uker fra vedtaket er mottatt. En eventuell klage stiles til Miljødirektoratet, men sendes Raet Nasjonalparkstyre.

Saksopplysninger

Unni S Lyngstad og Alexandra Combe har en bedrift som lager smykker av glass og sølv med inspirasjon fra havet og verneområdet. Smykkene skal selges lokalt – bedriften har base i Arendal og Grimstad.

Vurdering

Det er forvalters vurdering at Unni S Lyngstads smykker tilfredstiller kriteriene fra både Miljødirektoratet og Raet nasjonalparkstyre for bruk av kommersiell logo. Se også Veileder for søknad om godkjenning for bruk av Raet logo/ nasjonalparkprodukter.

Med hilsen

Jenny Marie Gulbrandsen
nasjonalparkforvalter

Etter våre rutiner er dette brevet godkjent og sendt uten underskrift

(VEDLEGG)

(MOTTAKERLISTE)

(KOPITILTABELL)

Arendal Herregaard

Saksbehandler Jenny Marie Gulbrandsen

Vår ref. 2020/7529-0 432.3

Deres ref.

Dato 06.11.2020

Svar på søknad om utstilling på Spornes uke 40 2020 – 2024 Arendal kommune- Raet NP

Jeg viser til deres søknad om utstilling på Spornes uke 40, opprinnelig for 2020 og senere utvidet til 2020-2024 ref møter om arrangementet og muntlig tillatelse til arrangementet gitt august 2020. Søknaden er behandlet som delegert vedtak av forvalter.

Søknaden er innvilget som omsøkt med vilkår.

Vedtak

Etter delegert myndighet fra Nasjonalparkstyret for Raet nasjonalpark og Søm landskapsvernområde gir forvalter tillatelse til arrangementet etter søknad med hjemmel i Forskrift om vern av Raet Nasjonalpark, i Tvedestrand, Arendal og Grimstad kommuner. § 7 femte og sjette ledd.

Det gis tillatelse til kjøring med materialer under arbeidet jf verneforskriften § 9 4.ledd c).

Tillatelsen er gitt med følgende vilkår:

- Arrangementet skal gjennomføres som omsøkt uke 40 hvert år i tidsrommet 2020-2024
- Arrangementet omfatter frakt av utstyr og materiell til Spornes, opprigg og nedrydding.
- Øvrig ferdsel i området skal ikke hindres
- Motorferdsel skal benytte tangveien.
- Hele området benyttet skal ryddes i etterkant (for medbrakt avfall og gjerne annet innen rimelighetens grenser).
- Dersom arrangementet skal flyttes eller antallet utvides ber forvaltningen om en søknad om dette.
- Planen for utstillingen, plasseringer og rundtur skal avklares med forvalter i forkant.

Klage på vedtak

Vedtaket kan påklages av en part eller annen med rettslig klageinteresse jf.

Forvaltningsloven § 28. Frist for å klage er tre uker fra vedtaket er mottatt. En eventuell klage stiles til Miljødirektoratet, men sendes Raet Nasjonalparkstyre.

Saksopplysninger

Arendal Herregaard søker om å ha en årlig utstilling på Spornes i uke 40 (høstferien) for fem år fra 2020. Det ble gitt en foreløpig tillatelse til arrangementet høsten 2020, og arrangementet var svært vellykket.

Målet er å invitere ulike kunstnere, skulptører og fotografer til en utstilling delvis i Raet Nasjonalpark og delvis inne på hotellet. Hotellet er partner med Raet nasjonalpark og ønsker på denne måten å utvide sesongen utover høsten med et speende kulturarrangement.

Installasjonene settes ut på stativer eller festes skånsomt i terrenget uten varige inngrep. Det benyttes terrenggående kjøretøy til opprigg, nedrigg og frakt.

Selve arrangementet innebærer et varierende antall installasjoner som vil settes opp i slutten av uke 39 og tas ned umiddelbart etter uke 40. Søker ønsker å ha en liten åpning med enkel servering og taler i nasjonalparken dersom været er ok. Antatt antall er 20- 50 personer.

Naturmangfoldloven og verneforskrift

Raet nasjonalpark ble vernet ved kgl.res. av 16.12.2016. For verneområdet gjelder Forskrift om vern av Raet nasjonalpark, i Tvedestrand, Arendal og Grimstad kommuner i Aust-Agder fylke, heretter kalt verneforskriften.

Formålet med Raet nasjonalpark fremgår av verneforskriften § 1, som lyder:

Formålet med nasjonalparken er å bevare et større naturområde uten tyngre inngrep med egenartede og representative økosystemer, mange godt bevarte kvartærgeologiske forekomster etter siste istid, og med særlig vekt på plantelivet, dyrelivet, naturtyper, kystlandskapet med sjøoverflaten og kulturminner knyttet til Aust-Agders kystområde både på land og i sjø. For de marine delene er formålet særlig å ta vare på det undersjøiske landskapet med tilhørende marine arter og marine naturtyper som israndsavsetninger, skjellsandforekomster, bløtbunnsområder, ålegras- og undervannsenger, tareskog og gyteområder for fisk.

Allmennheten skal gis anledning til opplevelse av naturen gjennom utøvelse av naturvennlig og enkelt friluftsliv med liten grad av teknisk tilrettelegging.

Ferdsel og friluftsliv er regulert i § 7, her femte og sjette ledd:

Organisert ferdsel som kan skade naturmiljøet må ha tillatelse fra forvaltningsmyndigheten. Nærmere retningslinjer gis i forvaltningsplanen.

Større arrangementer krever tillatelse fra forvaltningsmyndigheten. Forvaltningsmyndigheten kan gi tillatelse til større arrangementer når det ikke er i strid med verneformålet.

Retningslinjer fra forvaltningsplanen

Arrangementer:

Hva er et arrangement?

Et arrangement kan være en forestilling, en konsert, en festival, et stort møte, et idrettsstevne/leir eller lignende. Det er med andre ord mange typer arrangementer. Et arrangement, uansett hvilken type arrangement det er, har gjerne noen fellestrekk og det mest sentrale fellestrekket er: Arrangøren ønsker å samle flere mennesker, på et eller flere steder, og disse menneskene skal delta eller oppleve noe sammen. Ofte vil arrangementer avhenge av en form for tilrettelegging; informasjon/skilting, søppelhåndtering, midlertidige installasjoner osv.

Krav til arrangementer

Arrangementer skal være kortvarige og ikke legge unødige beslag på, eller vesentlig hindre andre besøkende i nasjonalparken. Fare for forsøpling, slitasje støy og forstyrrelse vil også være avgjørende for om et arrangement kan gjennomføres.

Arrangøren skal alltid ha en ansvarlig søker som står ansvarlig for at vilkår til dispensasjonen følges opp før, under og etter arrangementet.

Flerårige tillatelser

Unødvendig regulering og kontroll av aktiviteter skal unngås. Faste arrangementer bør derfor kunne

få flerårige tillatelser hvis det ikke oppstår konflikter i forhold til naturmiljøet.

Arrangementer som alltid krever tillatelse

Ofte vil det være en sammenheng mellom omfanget av den organiserte aktiviteten og faren for skade på naturmiljøet. Følgende typer arrangementer krever alltid tillatelse:

Grupper med minst 100 deltagere. Skoleklasser på tur omfattes normalt ikke av denne regelen.

Arrangementer med færre enn 50 deltagere, når aktiviteten planlegges gjennomført minst tre ganger pr. år på samme sted. Alminnelig turaktivitet i mindre grupper i regi av familie og venner krever likevel ikke tillatelse etter denne regelen.

Arrangementer som har behov for midlertidige installasjoner som f.eks.: telt, skilt, gjerder, søppelhåndtering osv.

Teltleirer med minst 10 telt

Etter § 7 i naturmangfoldloven (nml) skal prinsippene i §§ 8-12 legges til grunn som retningslinjer ved utøving av offentlig myndighet, bl.a. når forvaltningsmyndigheten fatter vedtak om dispensasjon etter verneforskriften. Dette gjelder prinsippet om

kunnskapsgrunnlaget (§ 8), føre-var-prinsippet (§ 9), prinsippet om økosystemtilnærming og samlet belastning (§ 10), prinsippet om at kostnadene ved miljøforringelse skal bæres av tiltakshaver (§ 11) og prinsippet om miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder (§12).

Vurdering

Kunnskapsgrunnlaget (jf nml § 8) vurderes som tilstrekkelig ettersom Spornes er grundig utredet og grundig befart av forvaltningen. «Testen» i 2020 viste at dette hadde svært lite påvirkning på verneverdiene, både vegetasjon, sjøfugl og geologi. Mange nye gjester fikk oppleve nasjonalparken og arrangementet bidro til økt fokus på nasjonalparken og verneverdiene.

Føre--var-prinsippet tillegges ikke vekt i vurderingen (nml. § 9). Samlet belastning av arrangementer i nasjonalparken er godt dokumentet og det er få arrangementer i akkurat dette området. Andre områder har større belastning (nml. § 10).

Arrangementet består av et begrenset antall faste installasjoner som skal stå en uke (to helger), er av lite omfang, både i arealutstrekning og tid. Vurderingen er at over et så begrenset tidsrom vil påvirkningen være svært begrenset.

Spornes er et aktuelt sted for opphold/rast for sjøfugl, særskilt inn mot høsttrekket. Det er forvalters vurdering at utstillingen ikke vil forstyrre sjøfugl i noen stor grad.

Konklusjon

Forvalter gir tillatelse til arrangementet som omsøkt med vilkår

Med hilsen

Jenny Marie Gulbrandsen
nasjonalparkforvalter

Etter våre rutiner er dette brevet godkjent og sendt uten underskrift

(VEDLEGG)

(MOTTAKERLISTE)

Kopi til:

Agder fylkeskommune
Statens naturoppsyn
Arendal kommune
Fylkesmannen i Agder
(KOPITILTABELL)

Postboks 788 Stoa	4809	ARENDAL
Pb 525	4605	KRISTIANSAND S
Postboks 123	4891	GRIMSTAD
Postboks 788 Stoa	4809	ARENDAL

Kystvakten

Saksbehandler Jenny Marie Gulbrandsen

Vår ref. 2020/9290-0 444

Deres ref.

Dato 22.07.2021

Svar på søknad om bruk av drone til leting etter parafinvoks - Raet NP

Jeg viser til søknad om å benytte drone til å lete etter parafinnvoks fra utslipp i skagerak/Ytre Oslofjord i november 2020.

Det ble gitt en midlertidig tillatelse til dronebruk muntlig og her følger vedtaket. Jeg har tatt høyde for at behovet kan oppstå igjen og derfor lagt inn en varighet på fem år for bruk av drone under akutte utslipp.

Vedtak

Forvalter, med delegert myndighet fra Nasjonalparkstyret i Raet nasjonalpark og Søm Landskapsvernområde, innvilger med hjemmel i naturmangfoldloven § 48 dispensasjon for flyving med drone i Raet nasjonalpark og Søm landskapsvernområde i en periode på fem år fra 1.11.20 til 31.12.25. Tiltaket kan gjennomføres på følgende vilkår:

- Flyvingen skal gjennomføres så skånsomt som mulig.
- Dette innebærer at det ikke skal flys i nærheten av hekkeområder i hekkesesong 15.3.xx- 30.07.xx.
- Tillatelsen gjelder ved akutte behov for å lete etter forulykkede, branntilfeller o.l. eller akutte utslipp.
- Man skal også unngå furasjerende og rastende fugler og andre dyr som kan forstyrres av dronen.
- Personvern skal ivaretas

Søker må selv innhente eventuelle andre nødvendige tillatelser etter annet lovverk. Droneoperatør må ha RPAS sertifisering og andre nødvendige tillatelser. Tillatelsen gjelder alle Kystvaktens avdelinger og underleverandører dersom eksterne leies inn.

Klage på vedtak

Vedtaket kan påklages av en part eller annen med rettslig klageinteresse jf. Forvaltningsloven § 28. Frist for å klage er tre uker fra vedtaket er mottatt. En eventuell klage stiles til Miljødirektoratet, men sendes Raet Nasjonalparkstyre.

Saksopplysninger

Forvalter ble oppringt av Operasjonsoffiser Eilif Joy ved KV Nornen med spørsmål om man kunne benytte drone til å lete etter ansamlinger med parafinvoks i skjærgården. Flere funn var meldt inn allerede i Arendal og Tvedestrand, og de ville benytte drone til å effektivt

sjekke ut flere områder. Det ble gitt en muntlig tillatelse umiddelbart og sendt inn søknad i etterkant.

Naturmangfoldloven og verneforskrift

Raet nasjonalpark ble vernet ved kgl. res. av 16.12.2016. For verneområdet gjelder *Forskrift om vern av Raet nasjonalpark, i Tvedestrand, Arendal og Grimstad kommuner i Aust-Agder fylke.*

Formålet med Raet nasjonalpark fremgår av verneforskriften § 1, som lyder:

Formålet med nasjonalparken er å bevare et større naturområde uten tyngre inngrep med egenartede og representative økosystemer, mange godt bevarte kvartærgeologiske forekomster etter siste istid, og med særlig vekt på plantelivet, dyrelivet, naturtyper, kystlandskapet med sjøoverflaten og kulturminner knyttet til Aust-Agders kystområde både på land og i sjø. For de marine delene er formålet særlig å ta vare på det undersjøiske landskapet med tilhørende marine arter og marine naturtyper som israndsavsetninger, skjellsandforekomster, bløtbunnsområder, ålegras- og undervannssenger, tareskog og gyteområder for fisk.

I sone A er formålet å ta vare på fuglelivet, spesielt med hensyn til sjøfuglene og deres hekkeplasser, jf. kart.

Forskrift om vern av Raet Nasjonalpark, i Tvedestrand, Arendal og Grimstad kommuner. Aust-Agder (FOR-2016-12-16-1632) og tilhørende utkast til forvaltningsplan for Raet nasjonalpark og Søm Landskapsvernområde har ikke hjemmelsgrunnlag for tillate bruk av drone.

Verneforskriften § 10. *Forbud mot forurensing og støy*, 3. ledd lyder:

Unødvendig støy er forbudt. Bruk av motordrevet modellfly o.l. er forbudt. Forbudet gjelder ikke bruk av motordrevne hageredskaper i tilknytning til fritidsboliger.

Bruk av drone omfattes av denne bestemmelsen.

Det kan gis en dispensasjon etter naturmangfoldloven §48.

§ 48.(dispensasjon fra vernevedtak)

Forvaltningsmyndigheten kan gjøre unntak fra et vernevedtak dersom det ikke strider mot vernevedtakets formål og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig, eller dersom sikkerhetshensyn eller hensynet til vesentlige samfunnsinteresser gjør det nødvendig

Etter § 7 i naturmangfoldloven (nml) skal prinsippene i §§ 8-12 legges til grunn som retningslinjer ved utøving av offentlig myndighet, bl.a. når forvaltningsmyndigheten fatter vedtak om dispensasjon etter verneforskriften. Dette gjelder prinsippet om kunnskapsgrunnlaget (§ 8), føre-var-prinsippet (§ 9), prinsippet om økosystemtilnærming og samlet belastning (§ 10), prinsippet om at kostnadene ved miljøforringelse skal bæres av tiltakshaver (§ 11) og prinsippet om miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder (§12).

Vurdering

Verneverdiene som er mest relevante i forhold til droneflyging i omsøkte område er relatert til sjøfugl og det er viktige lokaliteter for sjøfugl i området, både i hekkesesongen og under trekk. (nml. § 8). Kunnskapsgrunnlaget vurderes som tilstrekkelig og føre-var-prinsippet tillegges ikke vekt i vurderingen (nml. § 9). Samlet belastning (støy og forstyrrelser) som følge av droneflyging har man p.t. ikke oversikt over. Forvalter antar at det pågår en del flygning uten at det er omsøkt, men har ikke vurdert dette som et stort problem i nasjonalparken så langt (nml. § 10). Denne tillatelsen gjelder akutte behov og en eventuell forstyrrelse på dyreliv og friluftsliv vurderes oppveiet av muligheten til å få berget liv ved ulykker og redusere/ rydde opp akutte utslipp.

Konklusjon

Det gis dispensasjon etter nml § 48 med vilkår om bruk av drone i akutte tilfeller til alle kystvaktens avdelinger og eventuelle underleverandører.

Med hilsen

Jenny Marie Gulbrandsen
nasjonalparkforvalter

Etter våre rutiner er dette brevet godkjent og sendt uten underskrift

(VEDLEGG)

(MOTTAKERLISTE)

Kopi til:

Tvedestrand kommune	Postboks 38	4901	TVEDESTRAND
Agder fylkeskommune	Postboks 788 Stoa	4809	ARENDAL
Statsforvalteren i Agder	Postboks 504	4804	ARENDAL
Arendal kommune	Postboks 123	4891	GRIMSTAD
Grimstad kommune	Postboks 123	4891	GRIMSTAD
Statens naturoppsyn	Pb 525	4605	KRISTIANSAND S

(KOPITILTABELL)

ST 30/21 Orienteringer

ST 31/21 Valg av en representant til å skrive under møteprotokollen sammen med styreleder

ST 32/21 Godkjenning av innkalling og saksliste

Delegerte saker til forvalter

DS 5/21 Søknad om helikoptertransport Merdø - Arendal Kommune - Raet NP

Martin Hausevik

Saksbehandler Jenny Marie Gulbrandsen

Vår ref. 2021/1544-0
PRIMÆRKLASSERING

Deres ref.

Dato 22.07.2021

Søknad om helikoptertransport Merdø - Arendal Kommune - Raet NP

Jeg viser til epost mottatt 8.12.20 vedrørende bruk av helikopter i Raet nasjonalpark. Det er gitt en tillatelse per epost til flygingen, her følger selve vedtaket. Beklager lang ventetid.

Vedtak

Forvalter gir etter delegert myndighet fra Nasjonalparkstyret for Raet nasjonalpark med hjemmel i verneforskriften for Raet nasjonalpark § 9 fjerde ledd c) tillatelse til flyging med helikopter over Raet nasjonalpark fra Havsøyveien til Merdø 115. Tiltaket kan gjennomføres på følgende vilkår:

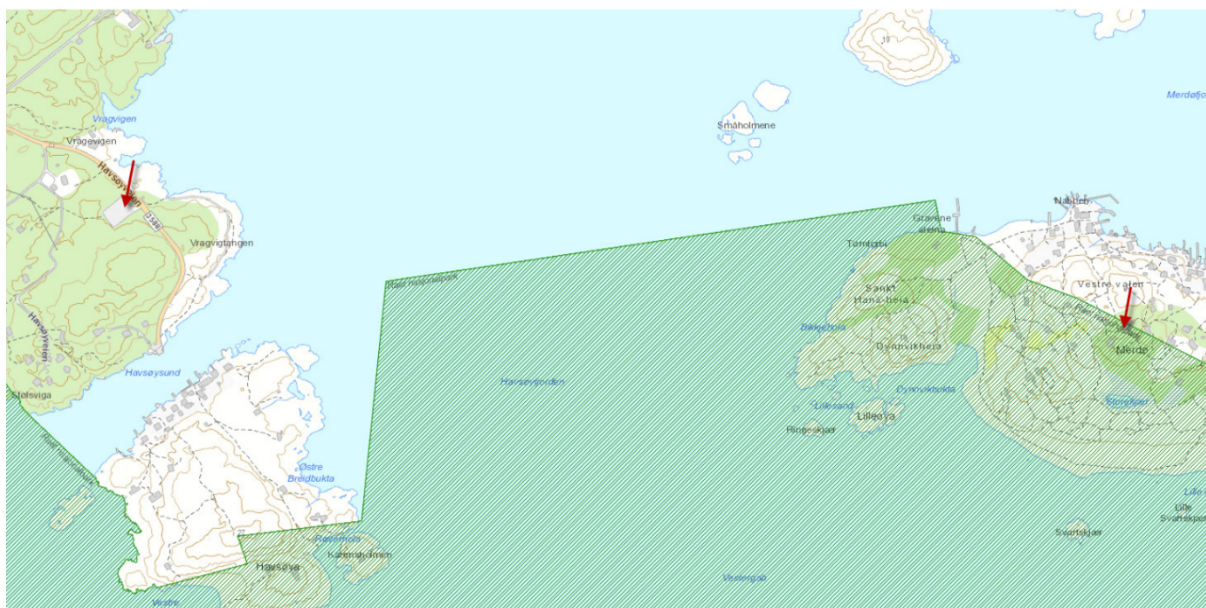
- Flygingen kan gjennomføres i tidsperioden april 2021, totalt inntil 12 turer.
- Man skal ta hensyn til bebyggelse, sjøfugl og personer som utøver friluftsliv i så stor grad som mulig.
- Flygning bør gjennomføres på dagtid på hverdager, ikke på offentlige fridager og ikke overstige 3 timer sammenhengende flygning.
- Søker må selv innhente eventuelle andre nødvendige tillatelser etter annet lovverk

Tillatesen må medbringes og være tilgjengelig for fremvisning. Det er gitt varsel til SNO om aktiviteten.

Saksopplysninger

Marin Hausavik søker om helikoptertransport med en liten trase inn i Raet nasjonalpark.

Helikopteret skal etter planen hente materialer på Havsøyveien (Hisøy) og frakte disse til Merdø. Søker antar at helikopterflygingen vil være ca 7.4.21, og at det vil være ca 10 turer.

Naturmangfoldloven og verneforskrift

Raet nasjonalpark ble vernet ved kgl. res. av 16.12.2016. For verneområdet gjelder Forskrift om vern av Raet nasjonalpark, i Tvedestrand, Arendal og Grimstad kommuner i Aust-Agder fylke.

Formålet med Raet nasjonalpark fremgår av verneforskriften § 1, som lyder:

Formålet med nasjonalparken er å bevare et større naturområde uten tyngre inngrep med egenartede og representative økosystemer, mange godt bevarte kvartærgeologiske forekomster etter siste istid, og med særlig vekt på plantelivet, dyrelivet, naturtyper, kystlandskapet med sjøoverflaten og kulturminner knyttet til Aust-Agders kystområde både på land og i sjø. For de marine delene er formålet særlig å ta vare på det undersjøiske landskapet med tilhørende marine arter og marine naturtyper som israndsavsetninger, skjellsandforekomster, bløtbunnsområder, ålegras- og undervannsenger, tareskog og gyteområder for fisk.

Forskrift om vern av Raet Nasjonalpark, i Tvedestrand, Arendal og Grimstad kommuner. Aust-Agder (FOR-2016-12-16-1632) og tilhørende utkast til forvaltningsplan for Raet nasjonalpark har hjemmelsgrunnlag for å gi dispensasjon til transport i nasjonalparken.

Jf § 9 Forbud mot motorferdsel 4.ledd

Forvaltningsmyndighet kan gi dispensasjon til:

c) motorferdsel i forbindelse med transport av materialer til vedlikehold og byggearbeid på bygninger, brygger og lignende.

Etter § 7 i naturmangfoldloven (nml) skal prinsippene i §§ 8-12 legges til grunn som retningslinjer ved utøving av offentlig myndighet, bl.a. når forvaltningsmyndigheten fatter vedtak om dispensasjon etter verneforskriften. Dette gjelder prinsippet om

kunnskapsgrunnlaget (§ 8), føre-var-prinsippet (§ 9), prinsippet om økosystemtilnærming og samlet belastning (§ 10), prinsippet om at kostnadene ved miljøforringelse skal bæres av tiltakshaver (§ 11) og prinsippet om miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder (§12).

Vurdering

Verneverdiene som er mest relevante i forhold til flyging i omsøkte område er relatert til sjøfugl og støy. Det er foretatt er vurdering ut i fra tilgjengelige observasjoner i artsdatabanken og eksisterende kunnskap om området, og det er viktige lokaliteter for sjøfugl i nærområdet, både i hekkesesongen og under trekk. (nml. § 8). Tiltaket skal gjennomføres i hekkesesong, og vurderes å være med noe påvirkning på hekkende fugl. Tiltaket er kortvarig og vurderes å ha liten påvirkning på trekkfugler som kan oppholde seg i området. Det er kun en svært liten del av traseen som berører nasjonalparken, rett ved leveringsstedet på Merdø 115. Ellers vil helikopteret fly utenfor verneområdet.

Kunnskapsgrunnlaget vurderes som tilstrekkelig og føre-var-prinsippet tillegges ikke vekt i vurderingen (nml. § 9). Samlet belastning (støy og forstyrrelse) som følge av flygning har vi p.t. ikke oversikt over. Vi antar at det vil være sporadisk behov for transport av materialer via sjø/luft til steder uten veiforbindelse, men har ikke vurdert dette som et stort problem i nasjonalparken så langt (nml. § 10). Det gis anslagsvis 5 tillatelser til helikoptertransport per år i verneområdet.

Helikoptertransport medfører støy for omgivelsene, men forholdene på bakken er på denne årstiden så våte at det vil være fare for betydelige skader på vegetasjon og turveier ved å bruke traktor eller andre transportmidler.

Konklusjon

Forvalter gir etter delegert myndighet fra Nasjonalparkstyret for Raet nasjonalpark med hjemmel i verneforskriften for Raet nasjonalpark § 9 fjerde ledd c) tillatelse til flygning med helikopter. Tiltaket får vilkår.

Med hilsen

Jenny Marie Gulbrandsen
nasjonalparkforvalter

Etter våre rutiner er dette brevet godkjent og sendt uten underskrift

(VEDLEGG)

(MOTTAKERLISTE)

Kopi til:

Arendal kommune

Agder fylkeskommune

Statsforvalteren i Agder

(KOPITILTABELL)

Postboks 123	4891	GRIMSTAD
Postboks 788 Stoa	4809	ARENDAL
Postboks 504	4804	ARENDAL

Christine Duun

Saksbehandler Jenny Marie Gulbrandsen

Vår ref. 2021/6867-0
PRIMÆRKLASSERING

Deres ref.

Dato 22.07.2021

Svar på søknad om drone på Hove- Raet NP - Linni søker drømmeprinsen

Jeg viser til søknad om bruk av drone på Hove den 21.8.21 ifm opptak av «Linni søker drømmeprinsen» mottatt 20.7.21.

Vedtak

Forvalter, med delegert myndighet fra Nasjonalparkstyret i Raet nasjonalpark og Søm Landskapsvernområde, avslår med hjemmel i forskrift om vern av Raet nasjonalpark § 10 søknad om flyvning med drone på Hove.

Klage på vedtak

Vedtaket kan påklages av en part eller annen med rettslig klageinteresse jf. Forvaltningsloven § 28. Frist for å klage er tre uker fra vedtaket er mottatt. En eventuell klage stiles til Miljødirektoratet, men sendes Raet Nasjonalparkstyre.

Saksopplysninger

The Oslo Company v/Prosjektet Linni søker Drømmeprinsen – kontaktperson Christine Duun søker om tillatelse til å fly drone i Raet nasjonalpark, nærmere bestemt på Hove og omegn i forbindelse med opptak til tv-serie.

The Oslo Company har to godkjent droneoperatører, Cato Johansen og Dovydas Miliuskas.

De søker om å fly ca 2 timer den 21.8.21 i tidsrommet ca 12-14. Samlet flygetid 30 minutter fordelt på en eller flere turer.

Naturmangfoldloven og verneforskrift

Raet nasjonalpark ble vernet ved kgl. res. av 16.12.2016. For verneområdet gjelder *Forskrift om vern av Raet nasjonalpark, i Tvedestrand, Arendal og Grimstad kommuner i Aust-Agder fylke.*

Formålet med Raet nasjonalpark fremgår av verneforskriften § 1, som lyder:
Formålet med nasjonalparken er å bevare et større naturområde uten tyngre inngrep med egenartede og representative økosystemer, mange godt bevarte kvartærgeologiske forekomster etter siste istid, og med særlig vekt på plantelivet, dyrelivet, naturtyper, kystlandskapet med sjøoverflaten og kulturminner knyttet til Aust-Agders kystområde både på land og i sjø. For de marine delene er formålet særlig å ta vare på det undersjøiske landskapet med tilhørende marine arter og marine naturtyper som israndsavsetninger, skjellsandforekomster, bløtbunnsområder, ålegras- og undervannsenger, tareskog og gyteområder for fisk. .

Forskrift om vern av Raet Nasjonalpark, i Tvedestrand, Arendal og Grimstad kommuner. Aust-Agder (FOR-2016-12-16-1632) og tilhørende utkast til forvaltningsplan for Raet nasjonalpark og Søm Landskapsvernområde har ikke hjemmelsgrunnlag for å tillate bruk av drone.

Verneforskriften § 10. *Forbud mot forurensing og støy*, 3. ledd lyder:

Unødvendig støy er forbudt. Bruk av motordrevet modellfly o.l. er forbudt. Forbudet gjelder ikke bruk av motordrevne hageredskaper i tilknytning til fritidsboliger.

Bruk av drone omfattes av denne bestemmelsen.

Det kan gis en dispensasjon etter naturmangfoldloven §48.

§ 48. (dispensasjon fra vernevedtak)

Forvaltningsmyndigheten kan gjøre unntak fra et vernevedtak dersom det ikke strider mot vernevedtakets formål og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig, eller dersom sikkerhetshensyn eller hensynet til vesentlige samfunnsinteresser gjør det nødvendig

Etter § 7 i naturmangfoldloven (nml) skal prinsippene i §§ 8-12 legges til grunn som retningslinjer ved utøving av offentlig myndighet, bl.a. når forvaltningsmyndigheten fatter vedtak om dispensasjon etter verneforskriften. Dette gjelder prinsippet om kunnskapsgrunnlaget (§ 8), føre-var-prinsippet (§ 9), prinsippet om økosystemtilnærming og samlet belastning (§ 10), prinsippet om at kostnadene ved miljøforringelse skal bæres av tiltakshaver (§ 11) og prinsippet om miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder (§12).

Vurdering

Verneverdiene som er mest relevante i forhold til droneflyging i omsøkte område er relatert til sjøfugl og det er viktige lokaliteter for sjøfugl i området, både i hekkesesongen og under trekk. Hove har flere rødlistede arter som hekker og raster hvert år, blant annet makrellterne og fiskemåke. Det er også svært store friluftslivinteresser i området. (nml. § 8).

Kunnskapsgrunnlaget vurderes som tilstrekkelig og føre-var-prinsippet tillegges ikke vekt i vurderingen (nml. § 9). Samlet belastning (støy og forstyrrelser) som følge av droneflyging har man p.t. ikke oversikt over, men det er gitt en del dispensasjoner. Styrets føringer på dette har vært at det kan gis dispensasjoner til aktører som benytter drone som en del av sitt daglige arbeid eller i forbindelse med konkrete oppdrag og at

hekketid i stor grad skal skjermes. Det er forvalters vurdering at man kan benytte håndholdt kamera til det nevnte oppdraget – på lik linje med tidligere TV-produksjoner. Ved behov for oversiktsbilder så stiller Media-Service sine opptak tilgjengelig.

Forvalter antar at det pågår en del flygning uten at det er omsøkt, men har ikke vurdert dette som et stort problem i nasjonalparken så langt (nml. § 10).

Søknaden innfrir ikke de føringer styret har satt for å innvilge dispensasjoner etter nml § 48.

Det er flere aktører som har fått dispensasjoner til å ta bilder på Hove og andre steder i Raet Nasjonalpark, blant annet Mediaservice, Batfish og Grid Arendal. Mediaservice har sagt seg villige til å gjøre sine foto/filmer tilgjengelige for å redusere den samlede belastningen av dronebruk i Raet nasjonalpark. Ved behov for oversiktsbilder så stiller Media-Service sine opptak tilgjengelig.

Konklusjon

Det gis ikke dispensasjon etter nml § 48, med hjemmel i verneforskriften § 10 3.ledd blir søknaden ikke innvilget.

Med hilsen

Jenny Marie Gulbrandsen
nasjonalparkforvalter

Etter våre rutiner er dette brevet godkjent og sendt uten underskrift

(VEDLEGG)

(MOTTAKERLISTE)

Kopi til:			
Agder fylkeskommune	Postboks 788 Stoa	4809	ARENDAL
Arendal kommune	Postboks 123	4891	GRIMSTAD
Statsforvalteren i Agder	Postboks 504	4804	ARENDAL

(KOPITILTABELL)

Hilde Frøisland

Saksbehandler Jenny Marie Gulbrandsen

Vår ref. 2021/6868-0
PRIMÆRKLASSERING

Deres ref.

Dato 22.07.2021

Svar på søknad om drone ved kystseilas gjennom Raet NP-NRK

Jeg viser til søknad om å benytte drone mottatt 22.6.21.

Vedtak

Forvalter, med delegert myndighet fra Nasjonalparkstyret i Raet nasjonalpark og Søm Landskapsvernområde, innvilger med hjemmel i naturmangfoldloven § 48 dispensasjon for flyving med drone i Raet nasjonalpark og Søm landskapsvernområde på datoene 10.8.21 og 15.8.21. Tiltaket kan gjennomføres på følgende vilkår:

- Flyvingen skal gjennomføres så skånsomt som mulig.
- Det skal være minimum 300 meters avstand til fastland og øyer med sjøfugl, se kart. Dette er spesielt viktig ved passering av Skurvene ved Store Torungen. Det er dronens avstand fra lokalitetene som er gjeldende.
- Man skal også unngå furasjerende og rastende fugler og andre dyr som kan forstyrres av dronen. Flokker med ærfugl og grågus m.fl vil være i ytre skjærgård.
- Personvern skal ivaretas
- Det kan flys inntil 30 minutter per omsøkt dag.
- Dersom dronen blir angrepet av fugler må flyvingen straks avbrytes.

Søker må selv innhente eventuelle andre nødvendige tillatelser etter annet lovverk. Droneoperatør må ha RPAS sertifisering og andre nødvendige tillatelser.

Klage på vedtak

Vedtaket kan påklages av en part eller annen med rettslig klageinteresse jf. Forvaltningsloven § 28. Frist for å klage er tre uker fra vedtaket er mottatt. En eventuell klage stiles til Miljødirektoratet, men sendes Raet Nasjonalparkstyre.

Saksopplysninger

Hilde Frøisland ved NRK produksjoner søker om tillatelse til bruk av drone ifm opptak av Statsraad Lehmkuhl som er på seilas langs norskekysten ifm en sommersending. De søker om å fly drone to dager gjennom nasjonalapreken, den 10. og 15. august. Målet er å flime skipest seilas gjennom området og inn til Arendal.

Naturmangfoldloven og verneforskrift

Raet nasjonalpark ble vernet ved kgl. res. av 16.12.2016. For verneområdet gjelder *Forskrift om vern av Raet nasjonalpark, i Tvedestrand, Arendal og Grimstad kommuner i Aust-Agder fylke.*

Formålet med Raet nasjonalpark fremgår av verneforskriften § 1, som lyder:
Formålet med nasjonalparken er å bevare et større naturområde uten tyngre inngrep med egenartede og representative økosystemer, mange godt bevarte kvartærgeologiske forekomster etter siste istid, og med særlig vekt på plantelivet, dyrelivet, naturtyper, kystlandskapet med sjøoverflaten og kulturminner knyttet til Aust-Agders kystområde både på land og i sjø. For de marine delene er formålet særlig å ta vare på det undersjøiske landskapet med tilhørende marine arter og marine naturtyper som israndsavsetninger, skjellsandforekomster, bløtbunnsområder, ålegras- og undervannsenger, tareskog og gyteområder for fisk.

I sone A er formålet å ta vare på fuglelivet, spesielt med hensyn til sjøfuglene og deres hekkeplasser, jf. kart.

Forskrift om vern av Raet Nasjonalpark, i Tvedestrand, Arendal og Grimstad kommuner. Aust-Agder (FOR-2016-12-16-1632) og tilhørende utkast til forvaltningsplan for Raet nasjonalpark og Søm Landskapsvernområde har ikke hjemmelsgrunnlag for å tillate bruk av drone.

Verneforskriften § 10. *Forbud mot forurensing og støy*, 3. ledd lyder:
Unødvendig støy er forbudt. Bruk av motordrevet modellfly o.l. er forbudt. Forbudet gjelder ikke bruk av motordrevne hageredskaper i tilknytning til fritidsboliger.

Bruk av drone omfattes av denne bestemmelsen.

Det kan gis en dispensasjon etter naturmangfoldloven §48.

§ 48.(dispensasjon fra vernevedtak)

Forvaltningsmyndigheten kan gjøre unntak fra et vernevedtak dersom det ikke strider mot vernevedtakets formål og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig, eller dersom sikkerhetshensyn eller hensynet til vesentlige samfunnsinteresser gjør det nødvendig

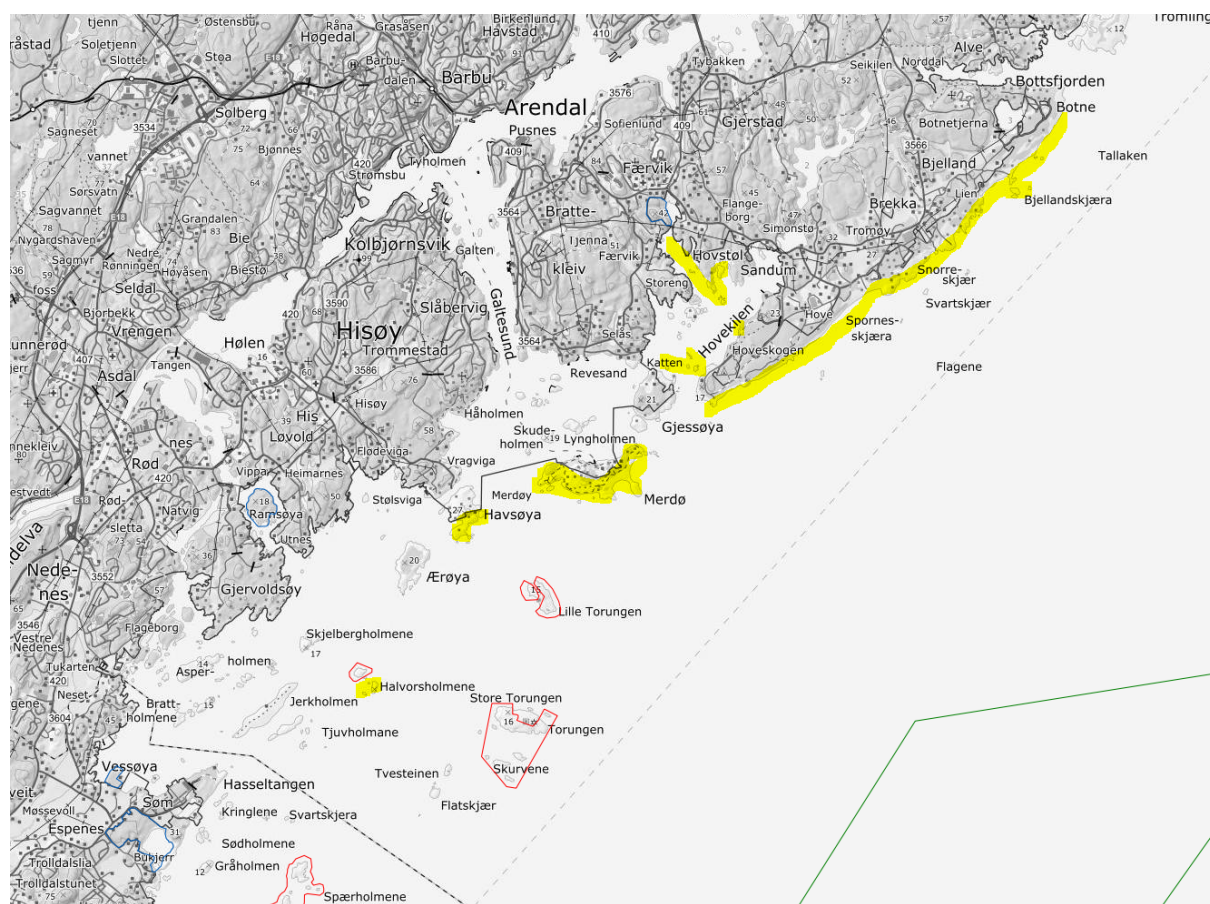
Etter § 7 i naturmangfoldloven (nml) skal prinsippene i §§ 8-12 legges til grunn som retningslinjer ved utøving av offentlig myndighet, bl.a. når forvaltningsmyndigheten fatter vedtak om dispensasjon etter verneforskriften. Dette gjelder prinsippet om kunnskapsgrunnlaget (§ 8), føre-var-prinsippet (§ 9), prinsippet om økosystemtilnærming og samlet belastning (§ 10), prinsippet om at kostnadene ved miljøforringelse skal bæres av tiltakshaver (§ 11) og prinsippet om miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder (§12).

Vurdering

Verneverdiene som er mest relevante i forhold til droneflyging i omsøkte område er relatert til sjøfugl og det er viktige lokaliteter for sjøfugl i området, både i hekkesesongen og under trekk. (nml. § 8). Søknaden omfatter datoer sent i hekkesesongen, men på Skurvene hekker 1 par med havhest og denne arten er sterkt truet (EN)

<https://artsdatabanken.no/Rodliste2015/rodliste2015/Norge/3989> Havhesten har 50-55 dager rugetid og ytterligere ca 45 dager reirtid før ungene er flygedyktige, så den er svært sårbar for forstyrrelser. Dette er den eneste forekomsten av havhest i nasjonalparken.

Drone opptrer som en rovfugl når de kretser i luften og er svært forstyrrende på sjøfugl. Det er anledning til å filme skipet utenfor nasjonalparken, både i øst og vest, og ved innseilingen til Arendal (Fra Merdø og inn Galtesund). Man bør allikevel ta hensyn til dyrelivet også her.

Kunnskapsgrunnlaget vurderes som tilstrekkelig og føre-var-prinsippet tillegges ikke vekt i vurderingen (nml. § 9). Samlet belastning (støy og forstyrrelser) som følge av droneflyging har man p.t. ikke oversikt over. Forvalter antar at det pågår en del flyging uten at det er omsøkt, men har ikke vurdert dette som et stort problem i nasjonalparken så langt, selv om vi iblant får tips og sier i fra til personer som bruker drone (nml. § 10).

Konklusjon

Det gis dispensasjon etter nml § 48 med vilkår om bruk av drone to dager a 30 minutter.

Med hilsen

Jenny Marie Gulbrandsen
nasjonalparkforvalter

Etter våre rutiner er dette brevet godkjent og sendt uten underskrift

(VEDLEGG)

(MOTTAKERLISTE)

Kopi til:			
Arendal kommune	Postboks 123	4891	GRIMSTAD
Agder fylkeskommune	Postboks 788 Stoa	4809	ARENDAL
Statsforvalteren i Agder	Postboks 504	4804	ARENDAL

(KOPITILTABELL)

GH BYGG OG STILLASUTLEIE AS
Havstadodden 6
4842 ARENDAL

Saksbehandler Jenny Marie Gulbrandsen

Vår ref. 2020/7544-0
PRIMÆRKLASSERING

Deres ref.

Dato 06.11.2020

Svar på søknad om helikoptertransport til Spornesveien 35- Arendal kommune - Raet NP

Jeg viser til epost mottatt 9.9.20 vedrørende bruk av helikopter i Raet nasjonalpark. Det er gitt en tillatelse per epost og telefon til flygingen, her følger selve vedtaket. Beklager lang ventetid.

Vedtak

Forvalter gir etter delegert myndighet fra Nasjonalparkstyret for Raet nasjonalpark med hjemmel i verneforskriften for Raet nasjonalpark § 9 fjerde ledd c) tillatelse til flyving med helikopter over Raet nasjonalpark fra oppstillingsplass på skytebanen på Spornes til Spornesveien 35. Tiltaket kan gjennomføres på følgende vilkår:

- Flyvingen kan gjennomføres i tidsperioden uke 39-41 2020.
- Man skal ta hensyn til bebyggelse, sjøfugl og personer som utøver friluftsliv i så stor grad som mulig.
- Flygning bør gjennomføres på dagtid på hverdager, ikke på offentlige fridager og ikke overstige 3 timer sammenhengende flygning.
- Søker må selv innhente eventuelle andre nødvendige tillatelser etter annet lovverk

Tillatesen må medbringes og være tilgjengelig for fremvisning.

Saksopplysninger

Tom Erik Hansen fra GH Bygg og stilasutleie AS søker om helikoptertransport til Spornesveien 35 fra Skytebanen på Spornes. De skal fly i perioden uke 39-41 (værvhengig og totalt ca 2-3 timers varighet).

Naturmangfoldloven og verneforskrift

Raet nasjonalpark ble vernet ved kgl. res. av 16.12.2016. For verneområdet gjelder Forskrift om vern av Raet nasjonalpark, i Tvedestrand, Arendal og Grimstad kommuner i Aust-Agder fylke.

Formålet med Raet nasjonalpark fremgår av verneforskriften § 1, som lyder:

Formålet med nasjonalparken er å bevare et større naturområde uten tyngre inngrep med egenartede og representative økosystemer, mange godt bevarte kvartærgeologiske forekomster etter siste istid, og med særlig vekt på plantelivet, dyrelivet, naturtyper, kystlandskapet med sjøoverflaten og kulturminner knyttet til Aust-Agders kystområde både på land og i sjø. For de marine delene er formålet særlig å ta vare på det undersjøiske landskapet med tilhørende marine arter og marine naturtyper som israndsavsetninger, skjellsandforekomster, bløtbunnsområder, ålegras- og undervannsenger, tareskog og gyteområder for fisk.

Forskrift om vern av Raet Nasjonalpark, i Tvedestrand, Arendal og Grimstad kommuner. Aust-Agder (FOR-2016-12-16-1632) og tilhørende utkast til forvaltningsplan for Raet nasjonalpark har hjemmelsgrunnlag for å gi dispensasjon til transport i nasjonalparken.

Jf § 9 Forbud mot motorferdsel 4.ledd

Forvaltningsmyndighet kan gi dispensasjon til:

c) motorferdsel i forbindelse med transport av materialer til vedlikehold og byggearbeid på bygninger, brygger og lignende.

Etter § 7 i naturmangfoldloven (nml) skal prinsippene i §§ 8-12 legges til grunn som retningslinjer ved utøving av offentlig myndighet, bl.a. når forvaltningsmyndigheten fatter vedtak om dispensasjon etter verneforskriften. Dette gjelder prinsippet om kunnskapsgrunnlaget (§ 8), føre-var-prinsippet (§ 9), prinsippet om økosystemtilnærming og samlet belastning (§ 10), prinsippet om at kostnadene ved miljøforringelse skal bæres av tiltakshaver (§ 11) og prinsippet om miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder (§12).

Vurdering

Verneverdiene som er mest relevante i forhold til flyging i omsøkte område er relatert til sjøfugl og støy. Det er foretatt er vurdering ut i fra tilgjengelige observasjoner i artsdatabanken og eksisterende kunnskap om området, og det er viktige lokaliteter for sjøfugl i nærområdet, både i hekkesesongen og under trekk. (nml. § 8). Tiltaket skal gjennomføres utenfor hekkesesong, og vurderes å være med lav påvirkning på hekkende fugl. Tiltaket er kortvarig og vurderes å ha liten påvirkning på trekkfugler som kan oppholde seg i området.

Kunnskapsgrunnlaget vurderes som tilstrekkelig og føre-var-prinsippet tillegges ikke vekt i vurderingen (nml. § 9). Samlet belastning (støy og forstyrrelse) som følge av flygning har vi p.t. ikke oversikt over. Vi antar at det vil være sporadisk behov for

transport av materialer via sjø/luft til steder uten veiforbindelse, men har ikke vurdert dette som et stort problem i nasjonalparken så langt (nml. § 10). Det gis anslagsvis 5 tillatelser til helikoptertransport per år i verneområdet.

Helikoptertransport medfører støy for omgivelsene, men forholdene på bakken er på denne årstiden så våte at det vil være fare for betydelige skader på vegetasjon og turveier ved å bruke traktor eller andre transportmidler.

Konklusjon

Forvalter gir etter delegert myndighet fra Nasjonalparkstyret for Raet nasjonalpark med hjemmel i verneforskriften for Raet nasjonalpark § 9 fjerde ledd c) tillatelse til flygning med helikopter. Tiltaket får vilkår.

Med hilsen

Jenny Marie Gulbrandsen
nasjonalparkforvalter

Etter våre rutiner er dette brevet godkjent og sendt uten underskrift

(VEDLEGG)

(MOTTAKERLISTE)

Kopi til:			
Agder fylkeskommune	Postboks 788 Stoa	4809	ARENDAL
Fylkesmannen i Agder	Postboks 788 Stoa	4809	ARENDAL
Arendal kommune	Postboks 123	4891	GRIMSTAD
(KOPITILTABELL)			

Vebjørn Teigen Haugerud

Saksbehandler Jenny Marie Gulbrandsen

Vår ref. 2021/4748-0
PRIMÆRKLASSERING

Deres ref.

Dato 08.06.2021

Svar på søknad om nasjonalparkpartner - Raet nasjonalpark

Jeg viser til søknad mottatt om bruk av kommersiell logo for Raet nasjonalpark.

Vedtak

Forvalter gir, etter delegert myndighet fra Nasjonalparkstyret for Raet nasjonalpark og Søm landskapsvernområde, tillatelse til Canvas Hove til å benytte Raet nasjonalparks kommersielle logo for sine produkter.

Tillatelsen er gitt med følgende vilkår

- Turer og opplevelser skal være i tråd med bestemmelser for ferdesl i nasjonalparken og andre relevante lovverk.
- Alle deltakere skal får informasjon om Raet nasjonalpark og verneverdiene den innehar.
- Opplegg for nasjonalparkpartnere skal følges opp (kurs/møter)

Klage på vedtak

Vedtaket kan påklages av en part eller annen med rettslig klageinteresse jf. Forvaltningsloven § 28. Frist for å klage er tre uker fra vedtaket er mottatt. En eventuell klage stiles til Miljødirektoratet, men sendes Raet Nasjonalparkstyre.

Saksopplysninger

Canvas Hove er en bedrift innenfor naturbasert reiseliv som tilbyr overnatting, bespisning og opplevelser i og ved Raet nasjonalpark.

Canvas Hove har omsøkte og godkjente organiserte aktiviteter i tillegg til at de tilrettelegger for flere typer ikke-organiserte aktiviteter i verneområdet. De bidrar til å formidle hensyn til naturverider og særskilt sjøfugl for sine gjester.

De har en bærekraftig profil med fokus på ikke-motoriserte aktiviteter og karbon-nøytral drift. De benytter lokale råvarer i sin servering og sørger for toalettfasiliteter og renovasjon for allmennheten på Hove.

Vurdering

Det er forvalters vurdering at Canvas Hove tilfredstiller kriteriene fra både Miljødirektoratet og Raet nasjonalparkstyre for bruk av kommersiell logo. Se også Veileder for søknad om godkjenning for bruk av Raet logo/ nasjonalparkprodukter.

Med hilsen

Jenny Marie Gulbrandsen
nasjonalparkforvalter

Etter våre rutiner er dette brevet godkjent og sendt uten underskrift

(VEDLEGG)

(MOTTAKERLISTE)

(KOPITILTABELL)

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Raet nasjonalparkstyre	33/21	10.09.2021

Konstituering av styringsgruppe for Raet Besøkssenter

Vedlegg:

- 1 SV: Utnevnelse av styringsgruppe for Besøkssenter Raet Nasjonalpark - utsendelse
- 2 SV: Utnevnelse av styringsgruppe for Besøkssenter Raet Nasjonalpark - utsendelse
- 3 Kandidater til styringsgruppe - Besøkssenter Raet Nasjonalpark
- 4 Utnevnelse av styringsgruppe for Besøkssenter Raet Nasjonalpark - utsendelse
- 5 Utnevnelse av styringsgruppe for Besøkssenter Raet Nasjonalpark - utsendelse

Forvalters innstilling

Raet Nasjonalparkstyre vedtar å konstituere en styringsgruppe for Raet Besøkssenter.

Styringsgruppens medlemmer ved oppstart er

	Medlem	Vara
Agder Fylkeskommune	Ingvild Paulsen (Bærekraftig utvikling og AKU-repr)	Torleiv Momrak (Virkemidler og entreprenørskap)
Tvedestrand kommune	Anne Torunn Hvideberg (Næringssjef)	
Arendal kommune	Nina Hopstock (Næringsrådgiver)	Ragnhild Hammer (Klima- og miljørådgiver)
Grimstad kommune	Anne Elisabeth Jensen (Turistsjef)	

Oppstartsmøtet vil være samtidig med Raet nasjonalparkstyres møte 19.nov 2021 på Strand Hotell Fevik i tråd med føring om å samkjøre styringsgruppens møter med nasjonalparkstyrets møter. Møteplan for 2022 vedtas på møtet 19.11.21.

Saksopplysninger

Raet nasjonalparkstyre er gitt mandatet å oppnevne styringsgruppe for Raet besøkssenter og invitasjon til kommunene om å oppnevne kandidater ble sendt ut tidligere i år.

Det ble anmodet om å finne styremedlemmer fra administrasjonen i hhv kommunene og fylkeskommunen.

Vurderinger

Alle instanser har sendt inn forslag, men enkelte mangler varamedlem. Inntil videre kan man vurdere aktuell vara i lys av møtenes agenda.

Fra: Hvideberg, Anne Torunn[Anne.Torunn.Hvideberg@tvedestrand.kommune.no]
Sendt: 16.06.2021 14:20:17
Til: Gulbrandsen, Jenny Marie
Kopi: Due-Tønnessen, Martin
Tittel: SV: Utnevnelse av styringsgruppe for Besøkssenter Raet Nasjonalpark - utsendelse

Hei Jenny

Jeg er utnevnt fra Tvedestrand kommune til denne oppgaven i styringsgruppen ☺

Med vennlig hilsen

Anne Torunn Hvideberg

Næringssjef Tvedestrand kommune

Mobil: +47 9098 7098

Fra: Gulbrandsen, Jenny Marie <fmavjmg@statsforvalteren.no>

Sendt: onsdag 16. juni 2021 11:19

Kopi: Wangerud, Kine <Kine.Wangerud@vitensor.no>; Slettebø, Bodil <Bodil.Slettebo@grimstad.kommune.no>; Hvideberg, Anne Torunn <Anne.Torunn.Hvideberg@tvedestrand.kommune.no>; Andersen, Kåre <Kare.Andersen@arendal.kommune.no>; Jensen, Anne Elisabeth <Anne.Elisabeth.Jensen@grimstad.kommune.no>; Hammer, Ragnhild Marie <Ragnhild.Marie.Hammer@arendal.kommune.no>; Pettersen, Rolf Inge <Rolf.Inge.Pettersen@grimstad.kommune.no>; Due-Tønnessen, Martin <Martin.Due-Tønnessen@tvedestrand.kommune.no>; Nilsen, Jann Bernhard <Jann.Bernhard.Nilsen@arendal.kommune.no>; Gregersen, Berit Weiby <Berit.Weiby.Gregersen@agderfk.no>; Paulsen, Ingvild <Ingvild.Paulsen@agderfk.no>

Emne: Utnevnelse av styringsgruppe for Besøkssenter Raet Nasjonalpark - utsendelse

Ettersom enkelte ikke kunne åpne dokumentet sender jeg her en pdf

Utnevnelse av styringsgruppe for Besøkssenter Raet Nasjonalpark - utsendelse: Utnevnelse av styringsgruppe for Besøkssenter Raet Nasjonalpark - utsendelse.PDF

Med vennlig hilsen

**Raet
nasjonalpark**

Jenny M Gulbrandsen
Nasjonalparkforvalter
Raet Nasjonalpark og Søm Landskapsvernområde

Tlf 984 60 618/ 370 17 845

Epost: fmavjmg@fylkesmannen.no

www.raetnasjonalpark.no

Besøksadresse:

Ragnvald Blakstadsvei 1 (Fylkeshuset)
4838 Arendal

Epostkommunikasjon som inneholder relevant saksinformasjon vil bli arkivert. Gi aldri konfidensiell info per epost.

Fra: Slettebø, Bodil[Bodil.Slettebo@grimstad.kommune.no]
Sendt: 16.06.2021 13:56:12
Til: Gulbrandsen, Jenny Marie
Kopi: Pettersen, Rolf Inge
Tittel: SV: Utnevnelse av styringsgruppe for Besøkssenter Raet Nasjonalpark - utsendelse

Hei,

Vi ønsker å foreslå turistsjef Anne Elisabeth Jensen som medlem av styringsgruppen for Raet besøkssenter.

Vennlig hilsen
Bodil Slettebø
Næringssjef

997 96 360
www.grimstad.kommune.no

Grimstad

Fra: Gulbrandsen, Jenny Marie <fmavjmg@statsforvalteren.no>
Sendt: onsdag 16. juni 2021 11:19
Kopi: Wangerud, Kine <Kine.Wangerud@vitensor.no>; Slettebø, Bodil <Bodil.Slettebo@grimstad.kommune.no>; Hvideberg, Anne Torunn <Anne.Torunn.Hvideberg@tvedestrand.kommune.no>; Andersen, Kåre <Kare.Andersen@arendal.kommune.no>; Jensen, Anne Elisabeth <Anne.Elisabeth.Jensen@grimstad.kommune.no>; Hammer, Ragnhild Marie <Ragnhild.Marie.Hammer@arendal.kommune.no>; Pettersen, Rolf Inge <Rolf.Inge.Pettersen@grimstad.kommune.no>; Due-Tønnessen, Martin <Martin.Due-Tønnessen@tvedestrand.kommune.no>; Nilsen, Jann Bernhard <Jann.Bernhard.Nilsen@arendal.kommune.no>; Gregersen, Berit Weiby <Berit.Weiby.Gregersen@agderfk.no>; Paulsen, Ingvild <Ingvild.Paulsen@agderfk.no>
Emne: Utnevnelse av styringsgruppe for Besøkssenter Raet Nasjonalpark - utsendelse

Ettersom enkelte ikke kunne åpne dokumentet sender jeg her en pdf

Utnevnelse av styringsgruppe for Besøkssenter Raet Nasjonalpark - utsendelse: Utnevnelse av styringsgruppe for Besøkssenter Raet Nasjonalpark - utsendelse.PDF

Med vennlig hilsen

**Raet
nasjonalpark**

Jenny M Gulbrandsen
Nasjonalparkforvalter
Raet Nasjonalpark og Søm Landskapsvernområde

Tlf 984 60 618/ 370 17 845
Epost: fmavjmg@fylkesmannen.no
www.raetnasjonalpark.no

Besøksadresse:
Ragnvald Blakstadsvei 1 (Fylkeshuset)
4838 Arendal

Epostkommunikasjon som inneholder relevant saksinformasjon vil bli arkivert. Gi aldri konfidensiell info per epost.

Fra: Paulsen, Ingvild[Ingvild.Paulsen@agderfk.no]

Sendt: 25. jun 2021 10:15:43

Til: Postmottak SFAG

Tittel: 20/20215-10 - Utnevnelse av styringsgruppe for Besøkssenter Raet Nasjonalpark - utsendelse

Viser til henvendelse ang utnevnelse av styringsgruppe for Besøkssenter Raet Nasjonalpark 05.06.21

Agder fylkeskommune ønsker å nominere følgende kandidater til styringsgruppen:

Styremedlem: Ingvild Paulsen. Ansatt i avdeling for bærekraftig utvikling og representant i Administrativt kontaktutvalg.

Vara: Torleiv Momrak (torleiv.olavson.momrak@agderfk.no) Ansatt i avdeling for Virkemidler og entreprenørskap og kontaktperson for Vitensenteret.

Med vennlig hilsen

Ingvild Paulsen

Bærekraftig utvikling

Mobil: +4747452181

E-post: Ingvild.Paulsen@agderfk.no

www.agderfk.no

AGDER
fylkeskommune

«MOTTAKERNAVN»
«ADRESSE»
«POSTNR» «POSTSTED»

Saksbehandler Jenny Marie Gulbrandsen

Vår ref. 2021/471-0
PRIMÆRKLASSERING

Deres ref. «REF»

Dato 05.06.2021

Utnevnelse av styringsgruppe for Besøkssenter Raet Nasjonalpark - utsendelse

Raet nasjonalparkstyre er gitt myndighet å utnevne en styringsgruppe for Besøkssenter Raet nasjonalpark på Vitensenteret i Arendal.

Styret behandlet dette på styremøtet den 28.5.21 og har vedtatt at styringsgruppen skal bestå av administrativt tilsatte i Agder fylkeskommune, Tvedestrand, Arendal og Grimstad kommune. Disse bes nominere kandidater med vara til styringsgruppen.

Nasjonalparkstyret anmoder om at følgende vurderinger legges til grunn for nominasjon:

- Person med kunnskap om miljø, turisme eller næring – vara må gjerne utfylle behov.
- Person med forbindelser til velkomstsenterne i Tvedestrand og Grimstad, slik at dialogen med disse opprettholdes.

Det er fordel om personen har etablert dialog/kontakt med Raet nasjonalpark/forvalter.

I tillegg ønsker styret en marinfaglig ansatt fra Havforskningsinstituttet avd Flødevigen nomineres med vara.

Daglig leder ved Besøkssenteret er tilsatt og begynner 7.august 2021. Personalansvar og nærmeste leder vil være hos enhetsleder Vitensenter Sørlandet – Kine Wangerud. Styringsgruppens oppgave vil derfor være planer, budsjett, lokale ressurser, rådgivning og nettverksbygging. Se mer info i saksfremlegget (vedlagt).

Møtene vil trolig legges opp samkjørt med møtene i Raet nasjonalparkstyre. Det er ikke lagt inn dekning for møteutgifter, og det er derfor en fordel med felles møtetid.

Det gis en tre ukers frist til å nominere kandidater – svar ønskes innen 30.juni 2021. Fastsetting av styringsgruppen er delegert til forvalter og styreleder Robert C Nordli.

Med hilsen

Jenny Marie Gulbrandsen
nasjonalparkforvalter

Etter våre rutiner er dette brevet godkjent og sendt uten underskrift

(VEDLEGG)

Mottakere:

Arendal kommune	Postboks 123	4891	GRIMSTAD
Agder fylkeskommune	Postboks 788 Stoa	4809	ARENDAL
Tvedestrand kommune	Postboks 38	4901	TVEDESTRAND
HAVFORSKNINGSINSTITUTTET	Flødevigveien 20	4817	HIS
FORSKNINGSSTASJONEN			
FLØDEVIGEN			
Grimstad kommune	Postboks 123	4891	GRIMSTAD

(MOTTAKERLISTE)

(KOPITILTABELL)

Saksfremlegg

Arkivsaksnr: 2021/471-0

Saksbehandler: Jenny Marie Gulbrandsen

Dato: 19.05.2021

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Raet nasjonalparkstyre	27/21	28.05.2021

Utnevnelse av styringsgruppe for Besøkssenter Raet Nasjonalpark

Forvalters innstilling

Forvalter ber styret ta stilling til hvem som bør utpekes til medlemmer i styringsgruppen for Besøkssenter Raet nasjonalpark.

Saksprotokoll i Raet nasjonalparkstyre - 28.05.2021

Vedtak

Nasjonalparkstyret ber om at det nomineres representanter med vara til styringsgruppen innenfor relevante miljø-, næring- og turismefaglige personer i administrasjonen fra Arendal, Grimstad og Tvedestrand kommune og Agder Fylkeskommune. Det er en fordel med tilknytning til velkomstsenterne i Grimstad og Tvedestrand.

Nasjonalparkstyret ber Havforskningsinstituttet nominere en kandidat med vara innenfor marinfaglig kompetanse.

Nasjonalparkstyret delegerer myndighet til styreleder sammen med forvalter å fastsette styringsgruppen med utgangspunkt i nominerte kandidater.

Saksopplysninger

Raet nasjonalparkstyre er gitt mandatet å utnevne medlemmer til styringsgruppen for besøkssenteret for Raet nasjonalpark. Ettersom besøkssenteret er underlagt Vitensenteret i Arendal kommune, så vil daglig leder følges opp av enhetsleder for Vitensenteret (Kine Wangerud). Styringsgruppen vil dermed ha en mer rådgivende rolle, i tillegg til å behandle formelle saker som planer, strategier og budsjett/regnskap.

Styringsgruppen bør ha 3-5 medlemmer med varaer for å være funksjonell.

Kine Wangerud vil delta på styremøtet og presentere saken mer utfyllende.

Info fra Kine Wangerud:

SØKNADEN:

Besøkssenteret skal omhandle hele nasjonalparken, men det per i dag ikke planlagt at alle tre kommunene skal

ha et eierskap til selve besøkssenteret i form av økonomiske bidrag.

Derimot skal det være et samarbeid i forhold til en rekke områder i utvikling og innholdsløyper.

Ansvar for å etablere og utvikle besøkssenteret er delegert til enhetsleder i bystyrevedtak.

Ansvar og oppgaver i styringsgruppen er generelt knyttet til de tre interessentgruppene:

- Bærekraftig drift - virksomhetens økonomiske forhold
- Brukere - de som er mottakere av tjenestene og produktene som leveres
- Leverandører - de som skal bidra med nødvendige ressurser for å fremskaffe leveransene

Styringsgruppen oppgaver vil være:

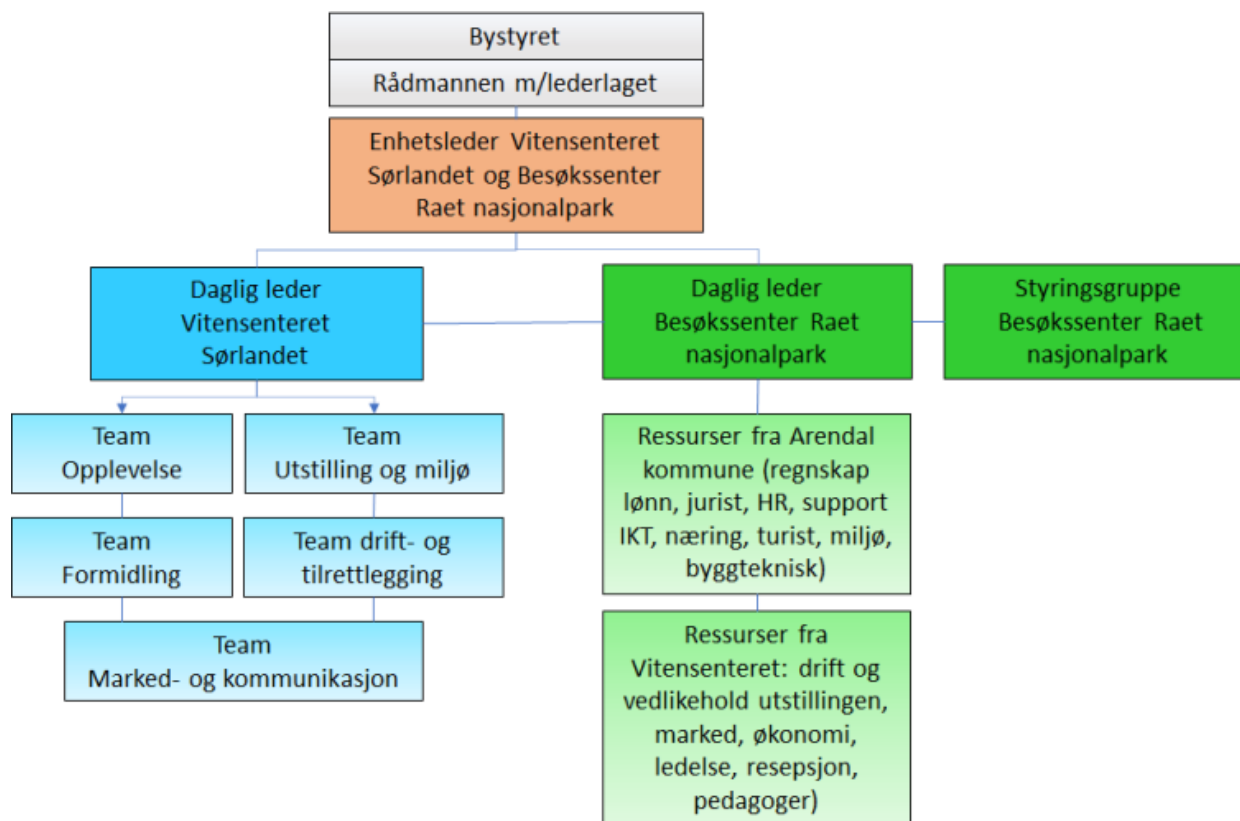
- Utvikling og godkjenning av planverk for å nå de mål som er satt for autoriserte besøkssentre
 - o Status: Virksomhetsplan for 2021 samt en overordnet 5 års plan er laget, og virksomhetsplan for 2021 er godkjent av miljødirektoratet)
- Være et støtteorgan og bidra til å belyse og balansere ulike interesser
- Være besøkssenterets ambassadører
- Utarbeide budsjett, planer og strategi
 - o Status: Har et budsjett som nå skal justeres i henhold til ansettelser og det vi har gått gjennomført av arbeidsoppgaver/

- Påse at virksomhet, regnskap og økonomiforvaltning er gjenstand for betryggende kontroll
 - o Status: Her følger vi alle de føringer, systemer og internkontroll, revisjon mm som vi gjør for alle enheter i kommunen
- Tilsetting av daglig leder
 - o Status: er ansatt, begynner 9.august (Nasjonalparkforvalter har vært med i hele prosessen. Være veldig bra, de vil jobbe mye sammen)
- Bidra gjennom sin kompetanse, nettverk og organisering av satsninger
- Påse at senteret utvikler seg i tråd med føringer som er gitt for nasjonale besøkssentre
 - o Status: dette må følges for å bli autorisert, slik at det sentrale i første omgang blir å følge de planer som er godkjent av miljødirektoratet
- Styringsgruppen kan delegere ansvar og fullmakter til enhetsleder for besøkssenteret.
- Styringsgruppen vil følge opp at senterleder følger opp de føringer som foreligger, økonomisk kontroll, finansiering, budsjettering, mandat i prosjekter.

Det er naturlig at de tre kommunene er representert i styringsgruppen, men den endelige sammensetningen vil besluttes av nasjonalparkstyret.

Dette er bekreftet av ordfører i Arendal kommune, som leder nasjonalparkstyret.

Vi har tilgang til flere fagmiljøer som gjerne vil ha en plass i en styringsgruppe for besøkssenteret.

Vurdering

Forvalter har diskutert saken med administrativt kontaktutvalg. Vår konklusjon er at dersom styringsgruppen skal være en ressurs for daglig leder med tanke på nettverksbygging, kompetanse og søknader så bør det vurderes en administrativ oppnevning fra kommunene, fylkeskommunen og eventuelle fagmiljø.

En blandet sammensetning av personer med kompetanse innen marin forvaltning, marinbiologi, friluftsliv, næring og turisme anses som det mest optimale. En slik sammensetning vil bidra til at velkomstsenterne på Hagebruksmuseet og Lyngør fjorden kystkultursenter, nasjonalparkpartnere, skoler/barnehager og forskningsmiljøer i regionen blir involvert i den videre utviklingen av besøkssenteret.

AKU forslår at møtene avholdes samkjørt med møter i AKU eller eventuelt nasjonalparkstyrets møtekalender.

«MOTTAKERNAVN»
«ADRESSE»
«POSTNR» «POSTSTED»

Saksbehandler Jenny Marie Gulbrandsen

Vår ref. 2021/471-0
PRIMÆRKLASSERING

Deres ref. «REF»

Dato 05.06.2021

Utnevnelse av styringsgruppe for Besøkssenter Raet Nasjonalpark - utsendelse

Raet nasjonalparkstyre er gitt myndighet å utnevne en styringsgruppe for Besøkssenter Raet nasjonalpark på Vitensenteret i Arendal.

Styret behandlet dette på styremøtet den 28.5.21 og har vedtatt at styringsgruppen skal bestå av administrativt tilsatte i Agder fylkeskommune, Tvedestrand, Arendal og Grimstad kommune. Disse bes nominere kandidater med vara til styringsgruppen.

Nasjonalparkstyret anmoder om at følgende vurderinger legges til grunn for nominasjon:

- Person med kunnskap om miljø, turisme eller næring – vara må gjerne utfylle behov.
- Person med forbindelser til velkomstsenterne i Tvedestrand og Grimstad, slik at dialogen med disse opprettholdes.

Det er fordel om personen har etablert dialog/kontakt med Raet nasjonalpark/forvalter.

I tillegg ønsker styret en marinfaglig ansatt fra Havforskningsinstituttet avd Flødevigen nomineres med vara.

Daglig leder ved Besøkssenteret er tilsatt og begynner 7.august 2021. Personalansvar og nærmeste leder vil være hos enhetsleder Vitensenter Sørlandet – Kine Wangerud. Styringsgruppens oppgave vil derfor være planer, budsjett, lokale ressurser, rådgivning og nettverksbygging. Se mer info i saksfremlegget (vedlagt).

Møtene vil trolig legges opp samkjørt med møtene i Raet nasjonalparkstyre. Det er ikke lagt inn dekning for møteutgifter, og det er derfor en fordel med felles møtetid.

Det gis en tre ukers frist til å nominere kandidater – svar ønskes innen 30.juni 2021. Fastsetting av styringsgruppen er delegert til forvalter og styreleder Robert C Nordli.

Med hilsen

Jenny Marie Gulbrandsen
nasjonalparkforvalter

Etter våre rutiner er dette brevet godkjent og sendt uten underskrift

(VEDLEGG)

Mottakere:

Arendal kommune	Postboks 123	4891	GRIMSTAD
Agder fylkeskommune	Postboks 788 Stoa	4809	ARENDAL
Tvedestrand kommune	Postboks 38	4901	TVEDESTRAND
HAVFORSKNINGSINSTITUTTET	Flødevigveien 20	4817	HIS
FORSKNINGSSTASJONEN			
FLØDEVIGEN			
Grimstad kommune	Postboks 123	4891	GRIMSTAD

(MOTTAKERLISTE)

(KOPITILTABELL)

Saksfremlegg

Arkivsaksnr: 2021/471-0

Saksbehandler: Jenny Marie Gulbrandsen

Dato: 19.05.2021

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Raet nasjonalparkstyre	27/21	28.05.2021

Utnevnelse av styringsgruppe for Besøkssenter Raet Nasjonalpark

Forvalters innstilling

Forvalter ber styret ta stilling til hvem som bør utpekes til medlemmer i styringsgruppen for Besøkssenter Raet nasjonalpark.

Saksprotokoll i Raet nasjonalparkstyre - 28.05.2021

Vedtak

Nasjonalparkstyret ber om at det nomineres representanter med vara til styringsgruppen innenfor relevante miljø-, næring- og turismefaglige personer i administrasjonen fra Arendal, Grimstad og Tvedestrand kommune og Agder Fylkeskommune. Det er en fordel med tilknytning til velkomstsenterne i Grimstad og Tvedestrand.

Nasjonalparkstyret ber Havforskningsinstituttet nominere en kandidat med vara innenfor marinfaglig kompetanse.

Nasjonalparkstyret delegerer myndighet til styreleder sammen med forvalter å fastsette styringsgruppen med utgangspunkt i nominerte kandidater.

Saksopplysninger

Raet nasjonalparkstyre er gitt mandatet å utnevne medlemmer til styringsgruppen for besøkssenteret for Raet nasjonalpark. Ettersom besøkssenteret er underlagt Vitensenteret i Arendal kommune, så vil daglig leder følges opp av enhetsleder for Vitensenteret (Kine Wangerud). Styringsgruppen vil dermed ha en mer rådgivende rolle, i tillegg til å behandle formelle saker som planer, strategier og budsjett/regnskap.

Styringsgruppen bør ha 3-5 medlemmer med varaer for å være funksjonell.

Kine Wangerud vil delta på styremøtet og presentere saken mer utfyllende.

Info fra Kine Wangerud:

SØKNADEN:

Besøkssenteret skal omhandle hele nasjonalparken, men det per i dag ikke planlagt at alle tre kommunene skal

ha et eierskap til selve besøkssenteret i form av økonomiske bidrag.

Derimot skal det være et samarbeid i forhold til en rekke områder i utvikling og innholdsløyper.

Ansvar for å etablere og utvikle besøkssenteret er delegert til enhetsleder i bystyrevedtak.

Ansvar og oppgaver i styringsgruppen er generelt knyttet til de tre interessentgruppene:

- Bærekraftig drift - virksomhetens økonomiske forhold
- Brukere - de som er mottakere av tjenestene og produktene som leveres
- Leverandører - de som skal bidra med nødvendige ressurser for å fremskaffe leveransene

Styringsgruppen oppgaver vil være:

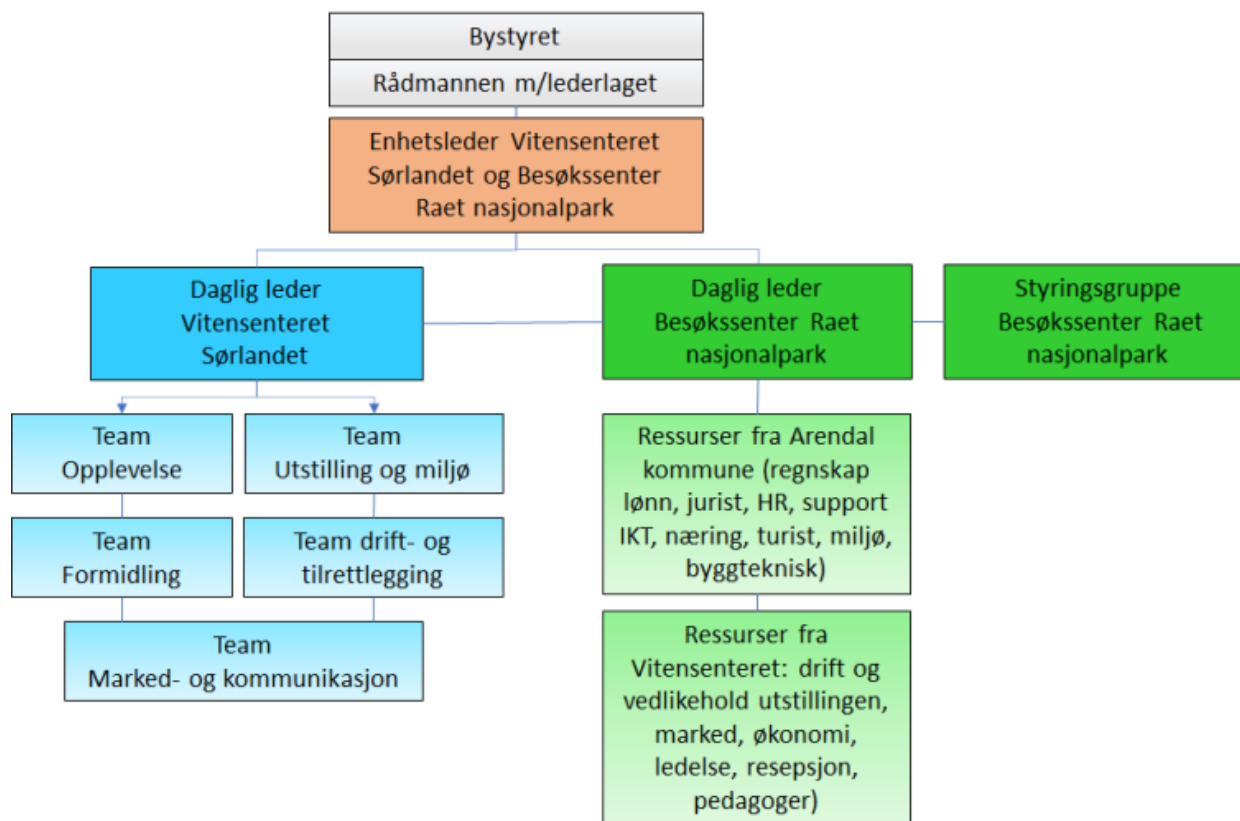
- Utvikling og godkjenning av planverk for å nå de mål som er satt for autoriserte besøkssentre
 - o Status: Virksomhetsplan for 2021 samt en overordnet 5 års plan er laget, og virksomhetsplan for 2021 er godkjent av miljødirektoratet)
- Være et støtteorgan og bidra til å belyse og balansere ulike interesser
- Være besøkssenterets ambassadører
- Utarbeide budsjett, planer og strategi
 - o Status: Har et budsjett som nå skal justeres i henhold til ansettelser og det vi har gått gjennomført av arbeidsoppgaver/

- Påse at virksomhet, regnskap og økonomiforvaltning er gjenstand for betryggende kontroll
 - o Status: Her følger vi alle de føringer, systemer og internkontroll, revisjon mm som vi gjør for alle enheter i kommunen
- Tilsetting av daglig leder
 - o Status: er ansatt, begynner 9.august (Nasjonalparkforvalter har vært med i hele prosessen. Være veldig bra, de vil jobbe mye sammen)
- Bidra gjennom sin kompetanse, nettverk og organisering av satsninger
- Påse at senteret utvikler seg i tråd med føringer som er gitt for nasjonale besøkssentre
 - o Status: dette må følges for å bli autorisert, slik at det sentrale i første omgang blir å følge de planer som er godkjent av miljødirektoratet
- Styringsgruppen kan delegere ansvar og fullmakter til enhetsleder for besøkssenteret.
- Styringsgruppen vil følge opp at senterleder følger opp de føringer som foreligger, økonomisk kontroll, finansiering, budsjettering, mandat i prosjekter.

Det er naturlig at de tre kommunene er representert i styringsgruppen, men den endelige sammensetningen vil besluttet av nasjonalparkstyret.

Dette er bekreftet av ordfører i Arendal kommune, som leder nasjonalparkstyret.

Vi har tilgang til flere fagmiljøer som gjerne vil ha en plass i en styringsgruppe for besøkssenteret.

Vurdering

Forvalter har diskutert saken med administrativt kontaktutvalg. Vår konklusjon er at dersom styringsgruppen skal være en ressurs for daglig leder med tanke på nettverksbygging, kompetanse og søknader så bør det vurderes en administrativ oppnevning fra kommunene, fylkeskommunen og eventuelle fagmiljø.

En blandet sammensetning av personer med kompetanse innen marin forvaltning, marinbiologi, friluftsliv, næring og turisme anses som det mest optimale. En slik sammensetning vil bidra til at velkomstsenterne på Hagebruksmuseet og Lyngør fjorden kystkultursenter, nasjonalparkpartnere, skoler/barnehager og forskningsmiljøer i regionen blir involvert i den videre utviklingen av besøkssenteret.

AKU forslår at møtene avholdes samkjørt med møter i AKU eller eventuelt nasjonalparkstyrets møtekalender.

Arkivsaksnr: 2021/471-0

Saksbehandler: Jenny Marie Gulbrandsen

Dato: 02.09.2021

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Raet nasjonalparkstyre	34/21	10.09.2021

Delegering av myndighet- innsynkrav

Forvalters innstilling

Raet nasjonalparkstyre delegerer myndighet til å vurdere innsynskrav til forvalter. Som hovedregel skal innsyn gis, men i saker omfattet av offentlighetsloven §§ 13-27, så kan forvalter fatte vedtak om delvis innsyn og/eller avslag på innsyn.

Forvalter skal rådføre seg med jurist hos SFAG og/eller Miljødirektoratet dersom det er uklart om innsyn kan gis.

Saksopplysninger

Forvalter får jevnlig innsynskrav som besvares etter beste evne. Ikke alle saker er offentlige, og en del arbeidsnotater, anbudsdokumenter og saker med personlig info kan /skal unntas offentlig innsyn.

Krav om innsyn skal besvares uten urimelig opphold og det er dermed hensiktsmessig om ansvaret for vurdering av innsynskrav delegeres til forvalter. Forvalter har frem til nå vurdert innsynskrav med støtte fra jurister hos SFAG og Miljødirektoratet, men ettersom enkelte innsynskrav avslås med vedtak, så bør dette formaliseres gjennom en delegering.

Vurdering

Forvalter mener å ha nok juridisk støtte til å vurdere innsynskrav.

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Raet nasjonalparkstyre	35/21	10.09.2021

Søknad om endringer på navigasjonsinstallasjoner i Raet Nasjonalpark Del 2

Vedlegg:

- 1 RAET soknadsbrev etappe Arendal - Risør
- 2 Vedlegg til søknaden

Forvalters innstilling

Nasjonalparkstyret for Raet nasjonalpark og Søm landskapsvernområde gir tillatelse etter verneforskriften § 3 tredje ledd f) til å fjerne navigasjonsinstallasjoner og tilkoblet infrastruktur som ikke lenger benyttes. Det gis videre tillatelse til å bytte ut eldre installasjoner med nye og fjerne tilkoblet infrastruktur som ikke lenger benyttes, og sette opp nye navigasjonsinstallasjoner som omsøkt og angitt i kart med nødvendig infrastruktur.

Det gis tillatelse til istandsetting og vedlikehold av kulturminner med hjemmel i verneforskriften § 6.

Det gis videre tillatelse til transport med helikopter for frakt av installasjoner med hjemmel i verneforskriften § 9.

Det er gitt vilkår for tillatelsen:

- Tiltaket skal gjennomføres som omsøkt og kartfestet.
- Tidspunkt for helikoptertransport skal avklares med forvalter, fuglenes hekkesesong og trekkperiode vår/høst bør unngås.
- Frakt og tilkjøring av materialer som foregår fra sjøsiden skal ikke skade sjøbunn eller føre til punktforurensning.
- Alt avfall skal fjernes fra nasjonalparken og leveres på egnet avfallsmottak.
- Tiltaket skal være igangsatt senest fem år fra denne dispensasjonen ble gitt.

Dersom man ønsker å frakte materialer over land, minner vi om at motorisert ferdsel i utmark er søknadspliktig.

Klage på vedtak

Vedtaket kan påklages av en part eller annen med rettslig klageinteresse jf. Forvaltningsloven § 28. Frist for å klage er tre uker fra vedtaket er mottatt. En eventuell klage stiles til Miljødirektoratet, men sendes Raet Nasjonalparkstyre.

Saksopplysninger

Kystverket Sør har over tid planlagt å oppgradere navigasjonsinstallasjoner og merking langs kysten. Planleggingen av tiltak i Raet nasjonalpark startet opp i 2019, og det ble invitert til et møte mellom forvalter og kystverket Sør.

Se vedlagt søknad som grundig redegjør for tiltaket. Der hvor det står oppfør HIB etableres, så menes Dirigens Lux.

Nasjonalparkstyret behandlet i mars sak 10/21 som omhandler første del av dette arbeidet i området Valøyene- Ytre Tromøy

Nå er del 2 ferdig planlagt og det søkes om installasjonsendringer i området Flosta-Snerte.

Arbeidet utføres utenfor hekkesesong, etter avtale mellom forvalter og Kystverket.

Naturmangfoldloven og verneforskrift

Raet nasjonalpark ble vernet ved kgl. res. av 16.12.2016. For verneområdet gjelder Forskrift om vern av Raet nasjonalpark, i Tvedestrand, Arendal og Grimstad kommuner i Aust-Agder fylke, heretter kalt verneforskriften.

Formålet med Raet nasjonalpark fremgår av verneforskriften § 1, som lyder:

Formålet med nasjonalparken er å bevare et større naturområde uten tyngre inngrep med egenartede og representative økosystemer, mange godt bevarte kvartærgeologiske forekomster etter siste istid, og med særlig vekt på plantelivet, dyrelivet, naturtyper, kystlandskapet med sjøoverflaten og kulturminner knyttet til Aust-Agders kystområde både på land og i sjø. For de marine delene er formålet særlig å ta vare på det undersjøiske landskapet med tilhørende marine arter og marine naturtyper som israndsavsetninger, skjellsandforekomster, bløtbunnsområder, ålegras- og undervannsenger, tareskog og gyteområder for fisk.

Verneforskriften § 3 Vern mot inngrep i landskapet

I nasjonalparken skal ingen varig påvirkning av naturmiljø eller kulturminner finne sted, med mindre slik påvirkning er en forutsetning for å ivareta verneformålet.

Området er vernet mot inngrep av enhver art, herunder oppføring og ombygging av varige eller midlertidige bygninger, (...) anlegg og innretninger (...) boring og sprenging, (...) fremføring av luft-, vann-, sjø- og jordledninger, (...) o.l. Opplistingen av tiltak er ikke uttømmende.

Forvaltningsmyndigheten kan etter søknad gi tillatelse til:

- e) riving av eksisterende bygninger, anlegg og innretninger og oppføring av nye med inntil samme størrelse og for samme bruk.*
- f) oppføring av nødvendige navigasjonsinstallasjoner og andre farledstiltak for å trygge ferdseien til sjøs.*

Verneforskriften § 6. Vern av kulturminner

Kulturminner skal beskyttes mot skade og ødeleggelse. Kulturminner skal ikke tildekkes, flyttes eller fjernes.

Forvaltningsmyndighetene kan etter søknad gi tillatelse til istandsetting, vedlikehold og skjøtsel av kulturminner.

I utkast til forvaltningsplan for Raet nasjonalpark og Søm landskapsvernområde av 16.12.17 er det ingen retningslinjer for navigasjons- og farledstiltak, kun en generell henvisning til bestemmelsen om drift og vedlikehold jf § 3 tredje ledd c) og åpning til å utføre nødvendige tiltak (akutte) tiltak også i forbudstiden i Sone A.

Vurdering

Verneforskriften § 3 slår fast at alle inngrep inkludert anlegg og innretninger i utgangspunktet er forbudt. Det er i fjerde ledd e) åpnet opp for å gi tillatelse etter søknad om riving av bygninger, anlegg og innretninger, og oppføring av tilsvarende nye. I fjerde ledd f) kan man søke om å sette opp nødvendige navigasjonsinstallasjoner.

Det omsøkte tiltaket faller inn under §3 4.ledd e) og f).

Tiltaket fjerner en rekke utdaterte tiltak med tilhørende infrastruktur, og setter opp nye funksjonelle navigasjonsinstallasjoner med det formål å bedre sikkerhet i sjø med tydeligere og bedre merking av farled.

De (nye) installasjoner bidrar til en bit-for-bit nedbygging av nasjonalparken og kan påvirke landskap, friluftsliv, geologi, naturmiljø m.fl. Retningslinjene er vedtatt for å avgrense denne nedbyggingen, men hvert enkelt tiltak skal vurderes separat, og sikkerhet på sjøen er et tungtveiende hensyn. De nye installasjonene er i tradisjonelle farger, og spesielt Litus Lux utmerkes seg som en moderne lykt i tradisjonell drakt som passer fint inn i kystlandskapet.

Det kan være en viss lysforurensning fra lyskilder som HIB, men dette er begrenset i de nye installasjonene som har nedadrettet lys. Det er bare noen få traseer som vil få tettere forekomster av HIB. Utover dette kan ikke forvalter se at det omsøkte tiltaket har noen negativ effekt på verneverdiene.

Samlet belastning får betydningen gjennom en gradvis nedbygging, men kystverkets installasjoner anses som nødvendige tiltak for å ivareta sikkerheten på sjøen. Det er liten fare for presedens av tiltaket. Økosystembelastning (jf nml § 10) anses som begrenset ettersom tiltaket i stor grad utnytter allerede bebyggt areal, vil fjerne betydelig med infrastruktur og i de områdene det skal settes opp nye installasjoner så er dette begrenset til en stolpe eller et svært lite fundament.

Kunnskapsgrunnlaget (§ 8) i området er godt og basert på feltbefaringer samt innhenting av kunnskap fra verneprosess, kartlegginger og offentlige funn. Det er ikke sjekket ut naturtyper i detalj, men flere steder er det tareskog og ålegressamfunn i/ved installasjonene.

Føre-var-prinsippet (§ 9) er vurdert å være aktuelt, men at sikkerheten veier tyngre. Hensyn til naturverdier kan ivaretas ved hensynsfullgjennomføring.

§ 11 forutsettes ivaretatt gjennom vilkår for gjennomføring og § 12 vurderes som lite aktuell i saken.

Det meste kan installeres fra OV Ryvingen (fartøy), men det vil være behov for å frakte ut, frakte inn og montere enkelte installasjoner med helikopter. Forvalter anbefaler derfor at det gis en tillatelse til motorisert ferdsl med helikopter jf § 9 fjerde ledd c) i verneforskriften.

Konklusjon

Forvalter anbefaler at søknaden gis tillatelse som omsøkt med vilkår. Det bør også legges inn tillatelse til motorisert ferdsl for frakt av materialer med vilkår.

KYSTVERKET

RAET Nasjonalpark landskapsvernområder
Nasjonalpakstyret
v/ Jenny Marie Guldbrandsen

Vår ref	Arkiv nr	Deres ref. arkiv nr.	Dato
Belinda B. Pedersen	2021/22-9	2021/286-0 432.3	12.07.2021

RAET Nasjonalpark
Kystverkets Ny merking strekning Kristiansand - Risør
Søknad om tillatelse til utførelsen av diverse navigasjonstiltak i området, etappe
Arendal - Risør

Kystverket tar ansvar for sjøveien. Den eksisterende merkingen i strekning Kristiansand – Risør ble gjennomgått og gjennomgangen viser imidlertid at seilingsledene, med noen få strekningsvise unntak, er gått fullstendig ut på dato sett fra ett navigasjonsveilednings perspektiv, og at en fornying er helt nødvendig. Vi har planer om å modernisere disse samt å utbedre merking ved å etablere flere lyspunkter langs farleden for å få en sikker seilas i henhold til dagens trafikk i området. Lyspunktene som var tidligere i elektrisk drift og de nye lyspunkter blir nå nettbaserte anlegg med solcelle drift. Ny merking blir også prosjektert etter IALA (International Aviation and Lighthouse Association) standard. Dette innebar at fyrlykter med sektorlys samt nye objekter ble etablert for å oppnå en helhetlig merking av farleden. Tidligere luftstrekk kablingen blir fjernet. Vi har også til hensikt i å forminske vårt vedlikeholdsetterslep på våre objekter derfor mange av de gamle fyrlykter, lanterner og stenger blir byttet med mer moderne solcelledrevet fyrlykter, HIB'er (Dirigens lux), mini HIB'er (Dirigens Mini) som krever mindre vedlikehold, tilsyn og er mer robuste og driftssikre.

Moderniseringen medfører positive virkninger for naturmiljøet, i og med at det ikke lenger vil være fare for brudd på sjøkabler, med påfølgende oppvirvling av bunnsedimentene i forbindelse med feilsøking på kabelen. Ettersom moderne fyrlykter har lavere vedlikeholdsbehov, vil omleggingen til moderne fyrlykter også medføre lavere behov for ilandstigning i sårbare naturmiljøer, ikke minst i hekkesesongen.

Etter Kystverkets sin vurdering vil omsøkte tiltak ikke ha negative konsekvenser for helse, miljø, jordvern, sikkerhet og tilgjengelighet. Tiltakene vil videre ikke få negative konsekvenser for allmennhetens interesser, herunder ferdsels- og friluftinteressene, samt landskapshensyn og verneinteresser. Tiltaket er av svært stor samfunnsmessig betydning da ferdselen til sjøs blir tryggere slik at risikoen for alvorlige ulykker med påfølgende fare for liv og helse og risiko for akutt forurensning av miljø reduseres.

Sentral postadresse: Kystverket, postboks 1502,
6025 ÅLESUND

Telefon: 07847
E-post: post@kystverket.no
Internett: <https://kystverket.no>

Org.Nr.: 874783242
Bankgiro: 7694 05 06766

Merkepunktene blir satt opp av OV Ryvingen så langt det er mulig for båten å komme til. Den er utstyrt med borerigg som er i stand til å etablere jernstenger på berget. Båten fortsetter merkingen som påbegynte i fjor og fortsetter bortover mot Risør. Det regnes med fartøyet blir i området i etter fuglefredningsperioden ca. slutten i juli 2021.

Kfr. Vedlegg 2 og 3, kart som viser plasseringene av objektene, strekning Arendal – Risør. Tidligere på året hadde vi sendt søknad om installasjon av navigasjonsobjekter innenfor RAET nasjonalparkområder strekning Grimstad – Arendal, pga saksmengde ble stekning Arendal – Risør ikke med i omsøkte tiltakene, vi beklager dette (vedtaksbrev, kfr. deres ref. 2021/286-0 432.3).

Vi søker herved om tillatelse til tiltak for å utføre de beskrevne tiltak nedenfor.

Beskrivelse av tiltakene

Det beskrives kun bygningsmessige aktiviteter for hvert objekt. HIB er vår betegnelse for hurtigbåtmerking med indirekte belysning, vi har 2 typer av denne type merke, dirigens mini og dirigens lux. Kfr. vedlagt fakta ark.

For nedenforliggende objekter, kfr. Vedlegg 1 – Områdekart etappe Arendal – Risør del 1.

060700 Skinnfelltangen fyrlykt. Eksisterende fyrlykt fjernes. Fundamenter og rekkverk fjernes.

060200 Skinnfellskæret fyrlykt. Det etableres en sektorlykt av typen Litus Lux, anlegget etableres på Skinnfellskæret. Lykta er av en solcelledrevet sektorlykt. På nattetid er konstruksjonen svakt indirekte opplyst med LED lys. Den indirekte belysningen er nødvendig for at de sjøfarende skal kunne gjøre riktig avstandsvurdering i mørket.

060002 Kalvøybrotta, lysbøye. Nytt, etableres, lysbøye i rød.

00491M Saltbåen, stake. Eksisterende stake av støpejern fjernes.

060004 HIB Saltbåen, rød. Nytt. Etablere Dirigens Lux. Lyshøyde 7,0m, på ca 3,5m dyp. Fundamenteres på støpejernsstang ø140mm boring og gyses fast i fjell. Kjerneboring i fjell ca. 800mm.

060000 Bonden fyrlykt. Eksisterende støpejernslykt på stativet fjernes. Nytt fyrlykt av typen Litus mini etableres på eksisterende stativet.

059958 HIB Støyda, rød. Ny installasjon av dirigens mini, lyshøyde 6m på land. Fundamenteres på støpejernsstang ø140mm boring og gyses fast i fjell. Kjerneboring i fjell ca. 800mm.

060006 HIB Vestre Romlingsbåen, rød. Ny installasjon av dirigens lux, lyshøyde 4,5 m på ca. 2m.dybde.

059957 HIB Romlingsbåene, grønn. Ny installasjon av dirigens mini, lyshøyde 6m på ca. 0m dybde.

059956 HIB Raudsteinbåen, rød. Ny installasjon dirigens mini, rød på ø140mm stang, lyshøyde 6m på ca. 3m dybde.

058400 Renneskjær lanterne. Eksisterende lanterne på varden fjernes. Varden beholdes.

059954 HIB Renneskjær, rød. Ny HIB, type dirigens mini, rød, på ø140mm stang etableres. Lyshøyde 6m i sjø rett utenfor varden.

059955 HIB Kalvøybrotta, N, grønn. Ny HIB av typen dirigens mini, grønn på ø140mm stang, lyshøyde 6m på ca. 3m dybde.

059953 HIB Møkkalasset NV, grønn. Ny HIB av typen dirigens mini på ø140mm stang, lyshøyde 6m på ca. 3m dybde.

02919M Stang Teistholmbåen. Eksisterende stang fjernes.

059952 HIB Teistholmbåen, rød. Ny HIB av typen dirigens mini , rød på ø140mm stang, lyshøyde 6m på ca. 3m dybde.

057900 Møkkalasset fyrstasjon. Reaktivering av Møkkalasset fyr.

02918M Stang Kvakenesbåen. Eksisterende stang fjernes.

058350 HIB Kvakenesbåen. Ny HIB av typen dirigens mini etableres, hvit, fundamenteres på ø140mm stang, lyshøyde 7m på 1m dybde.

058000 Kilsundet, fyrlykt. Eksisterende fyrlykt nedlegges.

058348 HIB Kilsundet, rød. Ny HIB av typen dirigens mini, rød etableres på ø140mm stang, lyshøyde 7m på ca. 3m dybde.

058347 HIB Klåholmen, grønn. Ny HIB av typen dirigens mini etableres på ø140mm stang, lyshøyde 4,5m på ca. 3m dybde.

058200 Fyrlykt Tverrdalsøya, rød. Eksisterende fyrlykt ombygges

00489M Stake, Raudsteinbåen. Eksisterende stake fjernes.

For nedenforliggende objekter, kfr. Vedlegg 2 – Områdekart etappe Arendal – Risør del 2.

056516 HIB Gjeving, rød. Ny HIB, rød, på ø140mm støpejernsstang. Lyshøyde 4,5m på ca. 3m dybde.

05748M, Stang Teistholmgrunnen. Ny stang ø140mm etableres.

056500 Fyrlykt, Lyngørleia. Eksisterende fyrlykt fjernes. Alt eksisterende utstyr demonteres og fjernes.

056200 Fyrlykt, Østregapet. Etablering av ny fyrlykt, Litus Lux på betongsøyle i sjø. Lyshøyde 10,5m, dybde ca. 4m.

056215 HIB Risholmene N, grønn. Ny HIB av typen dirigens mini, grønn på ø140mm stang, lyshøyde 4,5m på ca. 3m dybde.

02876M Stang Grasholmbåen. Eksisterende stang fjernes.

056213 HIB Grasholmbåen, grønn. Ny HIB av typen dirigens mini etableres på ø140mm stang, lyshøyde 4,5m på ca. 3m dybde.

Interne kopimottakere:

Tatjana Eriksen Varholm
Geir Gjevang
Øystein Flaten

Seksjonsleder
Nautisk planlegger
Prosjekt

Rederi, fyr og sjømerking
Rederi, fyr og sjømerking
Rederi, fyr og sjømerking

Vedlegg:

- Vedlegg 1 – Områdekart etappe Arendal – Risør, del 1
- Vedlegg 2 – Områdekart etappe Arendal – Risør, del 2
- Vedlegg 3 – Bildedokumentasjon av lykter som skal fjernes / nedlegges
- Faktaark Litus Lux
- Faktaark Litus mini
- Faktaark Dirigens Lux
- Faktaark Dirigens Mini

Vedlegg 1 – Områdekart etappe Arendal – Risør, del 1.

060200 Skinnfellsskjæret, lykt etableres.

060002 Kalvøybråtta, lysbøye etableres.

060004 Saltbåen, HIB etableres.

060000 Bonden, Lykt fjernes.

060000 Bonden, lykt etableres.

059958 Støya, HIB etableres.

060006 Vestre Romlingsbåen, HIB etableres.

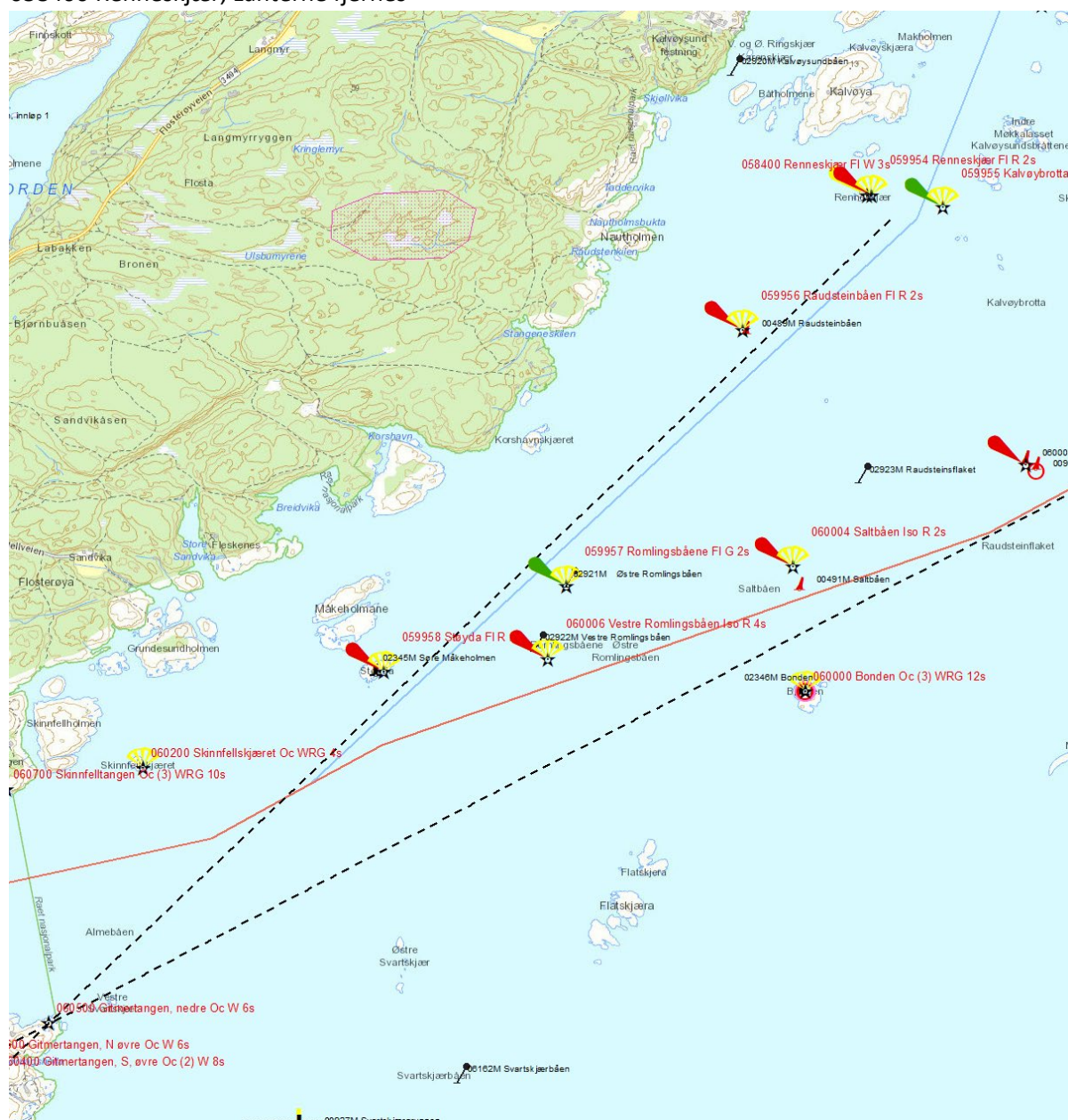
059957 Romlingsbåene, HIB etableres.

059956 Raudsteinbåen, HIB etableres.

058400 Renneskjær, Lanterne fjernes

059954 Renneskjær, HIB etableres.

059955 Kalvøybrotta, HIB etableres.

Vedlegg 2 – Områdekart etappe Arendal – Risør, del 2.

056516 Gjeving, HIB etableres.

05748M Teistholmgrunnen, stang etableres.

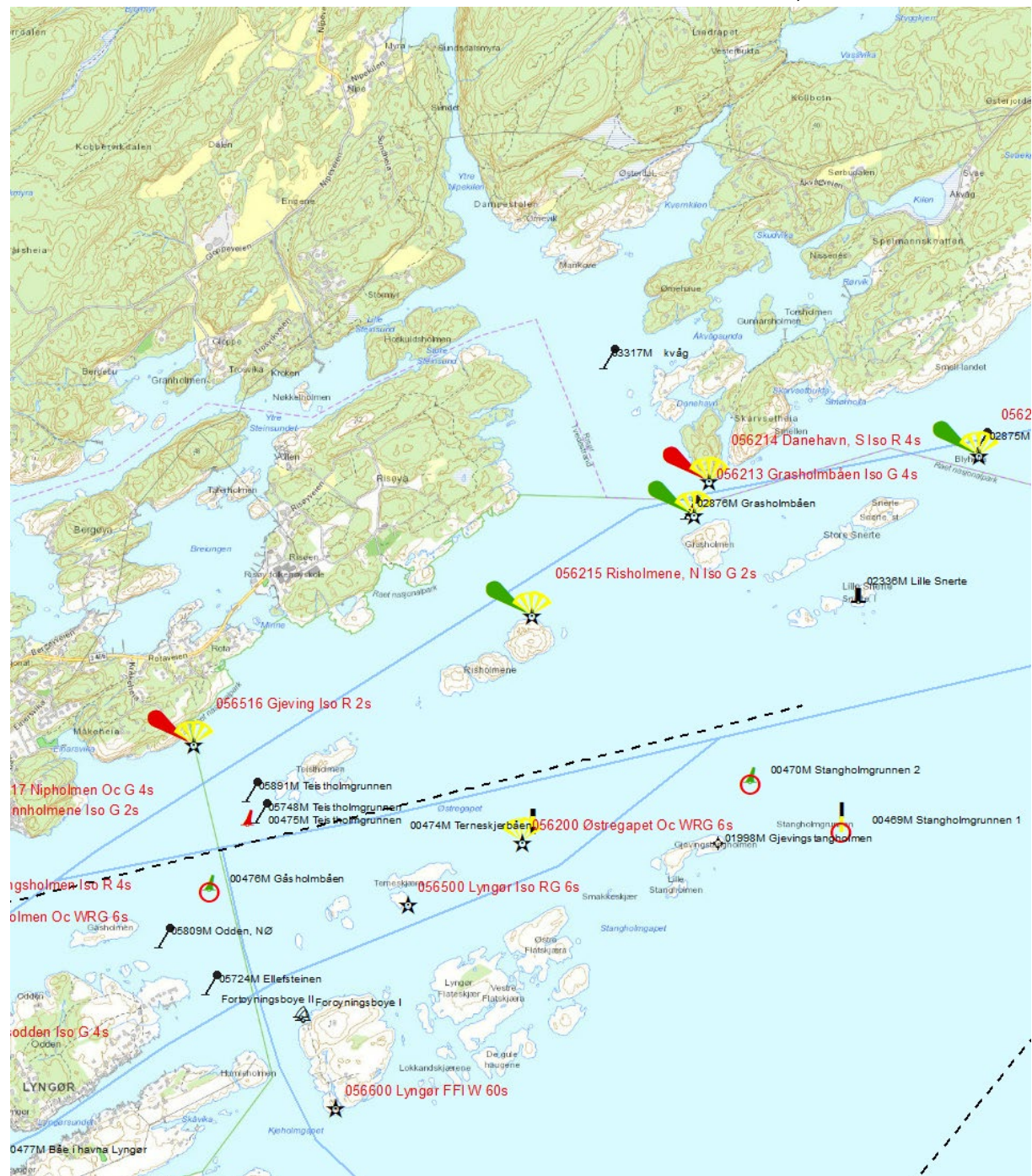
056500 Lyngørleia, lykt fjernes.

056200 Østregapet.

056215 Risholmene N, HIB etableres.

02876M Grasholmbåen, stang fjernes.

056213 Grasholmbåen, HIB etableres.

Vedlegg 03 BILDEDOKUMENTASJON AV LYKTER SOM SKAL FJERNES / NEDLEGGES.

Bilde 01. 060700 Skinnfelltangen fyrlykt, nedlegges og fjernes.

Bilde 03. 060000 Fyrlykt Bonden, nedlegges og fjernes.

Bilde 04. 058400 Rendeskjær, lanterne. Nedlegges og fjernes.

Bilde 05. 056500 Lyngør fyrlykt. Nedlegges og fjernes.

Litus LUX – 3D modell med mål

Litus LUX – Dagtid – På fundament i sjø

Litus LUX – Kveldstid – På land

Litus Lux er en fyrlykt utviklet av Kystverket. Foruten å være Kystverkets primære sektorlykt, kan den utstyres med fasadebelysning (indirekte belysning) og kan også benyttes til ytterkantmarkering i seilingskorridor.

Fyrlykten er en solcelledrevet sektorlykt bygget i et komposittmateriale som er bortimot vedlikeholdsfritt. Lykta er en sekskantet konstruksjon som visuelt oppfattes tilnærmet identisk med eldre fyrlykter. Den moderne fyrlykten har rødt tak med samme takvinkel som malmlyktene og dagens to magebelter er inspirert fra magebelter fra de store fyrstasjonene. Installasjonen har en smalning mot toppen som også er inspirert av fyrstasjonene. Fyrlykten kombinerer et godt dagmerke for visuell seilas med et sjømerke som har de tradisjonelle verdiene i seg. Lykten har høyde på 6,4 m og en nedre diameter på 1,56 m.

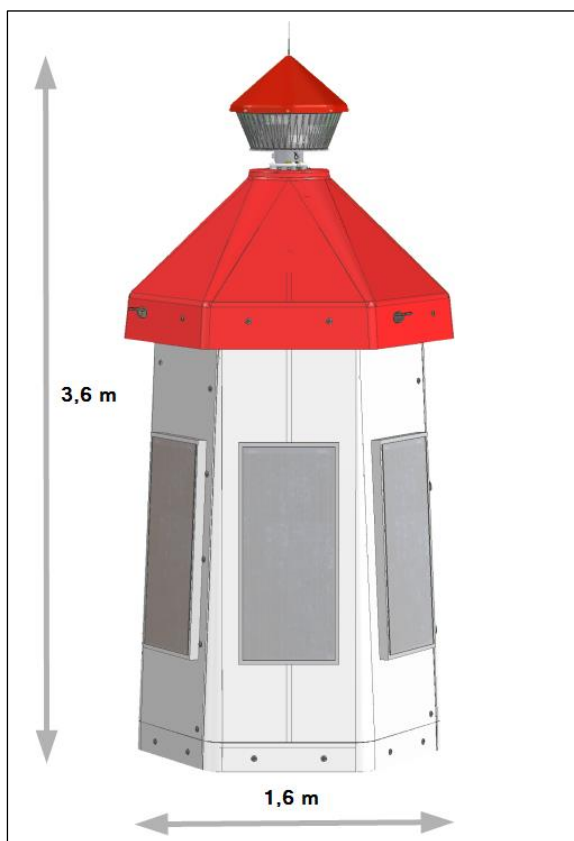
Solcellepanelene er integrert i lykta, og stor batteribank gir store kraftreserver. Dette gjør tilførsel via sjøkabel eller luftstrekke unødvendig. Fjerning av kraftledning gir en bedre visuell opplevelse av skjærgården, da forstyrrende kraftledninger ført frem over holmer og skjær kan fjernes.

Der lykten erstatter eksisterende solcellelykter gir økt kraftreserve muligheten til overgang til lyskarakterer med lengre lyseperioder, noe som er ansett som en fordel ved sektorseilas. Lanternen har LED-teknologi som gir et renere og klarere grønn, rødt og hvitt lys uten det samme lys tapet malm og plastlykter gir i form av vinduer, sprosser og plastglass. Sektorene angir de retninger fartøyene rettleides å seile trygt og sikkert i. Sektorlykta er skjermet iht. den internasjonale IALA-standarden for sektorlykter. Det vil si at et fartøy som seiler mot lykta i hvit sektor alltid vil ha grønn sektor på styrbord (høyre side) og rød sektor på babord (venstre side) uavhengig av leias hovedretning. LED-lanternen har integrert fotocelle og GPS-synkronisering. Anlegget har fjernovervåking som varsler Kystverket ved teknisk feil.

På nattetid er konstruksjonen svakt opplyst med gulfarget LED-fasadelys. Den indirekte belysningen bidrar til at de sjøfarende skal kunne gjøre riktig avstandsvurdering i mørket.

LITUS MINI – FYRLYKT MED INDIREKTE BELYSNING

Litus MINI - 3D modell med mål

Litus MINI - Dagtid

Litus MINI - Kveldstid

Litus Mini er en fyrlykt med indirekte belysning utviklet av Kystverket. Dette er en lavere variant av Litus Lux. Foruten å være Kystverkets primære sektorlykt, har den indirekte belysning og kan benyttes til ytterkants markering i seilingskorridor.

Fyrlykten er en solcelledrevet sektorlykt bygget i ett kompositt materiale som er vedlikeholdsfritt. Lykta er en sekskantet konstruksjon som visuelt oppfattes tilnærmet identisk med eldre fyrlykter. Den moderne fyrlykten har rødt tak med samme takvinkel som malmlyktene og dagens to magebelter er inspirert fra magebelter fra de store fyrstasjonene. Installasjonen har en smalning mot toppen som også er inspirert av fyrstasjonene. Fyrlykten kombinerer ett godt dagmerke for visuell seilas med ett sjømerke som har de tradisjonelle verdiene i seg. Lykten har høyde på 3,6 m og en nedre diameter på 1,56 m.

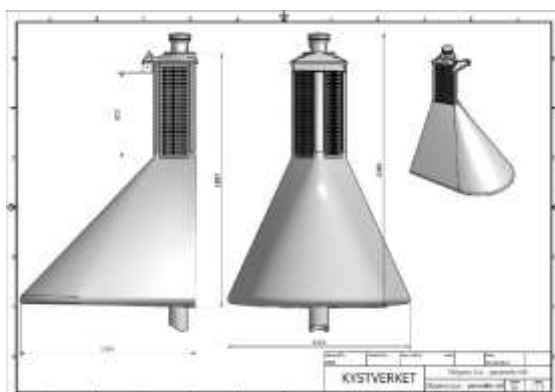
Solcellepanelene integrert i lykta, og stor batteribank gir store kraftreserver. Dette gjør tilførsel via sjøkabel eller luftstrekking unødvendig. Fjerning av kraftledning gir en bedre visuell opplevelse av skjærgården, da forstyrrende kraftledninger ført frem over holmer og skjær kan fjernes.

Der lykten erstatter eksisterende solcellelykter gir økt kraftreserve muligheten til overgang til lyskarakterer med lengere lyseperioder, noe som er ansett som en fordel ved sektorseilas. Lanternen har LED teknologi som gir ett rent grønn, rødt og hvitt lys uten det lys tapet malm og plastlykter gir i form av vinduer, sprosser og plastglass. Sektorene angir de retninger fartøyene rettleides å seile trygt og sikkert i. Sektorlykta er skjermet iht. den internasjonale IALA standarden for sektorlykter. Det vil si at et fartøy som seiler mot lykta i hvit sektor alltid vil ha grønn sektor på styrbord (høyre side) og rød sektor på babord (venstre side). LED lanternen har integrert fotocelle og GPS synkronisering. Anlegget har fjern overvåking som varsler Kystverket ved teknisk feil.

På nattestid er konstruksjonen svakt indirekte opplyst med varmhvite LED lys. Den indirekte belysningen bidrar til at de sjøfarende skal kunne gjøre riktig avstandsvurdering i mørket.

Dirigens LUX – 3D modell

Dirigens LUX – Målskisse

Dirigens LUX – Dagtid

Dirigens LUX – Nattestid

Dirigens Lux er en lanterne med indirekte belysning utviklet av Kystverket. Navigasjonsinstallasjonen er tilpasset nærnavigasjon, og gir primært en ytterkants markering av seilingskorridor ved natt- og dagseilas. Bakenforliggende område er å anse som urent farvann.

Installasjonen har en kompakt, stilren og funksjonell utforming bygget i et komposittmateriale som er bortimot vedlikeholdsfritt. Installasjonen har en kjegleformet bunn med lengde 131cm, bredde 136 cm og en installasjonshøyde på 205 cm når den ikke er påmontert stang. Lyshøyden tilpasses trafikkbildet og justeres av høyden på stanga objektet monteres på. Typisk lyshøyde er fra 4,0-8,5m som settes i samme høyde for et større område.

På stanga monteres leder med ryggboyle slik at Kystverkets mannskaper skal ha trygg og sikker tilgang til installasjonen ved inspeksjon. Betraktningsavstand gjør at installasjonen faller naturlig inn i omgivelsene da designet er funksjonelt og minimalistisk.

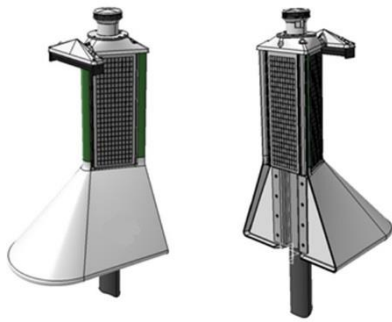
Lanternen på toppen har LED-teknologi der strømforsyning i form av solcellepaneler og batterier er integrert i objektet. Lanternen gir et klart og rent rødt, grønt eller hvitt lys. Lanternen kan skjermes av i bakkant slik at lyset ikke forstyrrer bakenforliggende bebyggelse. Lanternen på toppen er utstyrt med fotocelle. Anlegget er GPS-synkronisert, som gjør det mulig å justere flere lanterner i et område til å blinke i takt. Anlegget har fjernovervåking som varsler Kystverket ved teknisk feil.

Utformingen av objektet er retningsgivende ved at kjegla peker i retning til trygt farvann. På nattestid er kjegla svakt opplyst av et LED-lys på 0,9W. Den gulfargede indirekte belysningen på kjegla bidrar til at de sjøfarende skal kunne gjøre riktig avstandsvurdering i mørket. Utviklingen av lanterner med indirekte belysning startet i etterkant av Seacat-ulykken, og har betegnelsen HIB (Hurtigbåt merke med indirekte belysning), men installasjonen har vist seg meget anvendelig for oppmerking av farvann til alt fra store skip til mindre fritidsfartøyer.

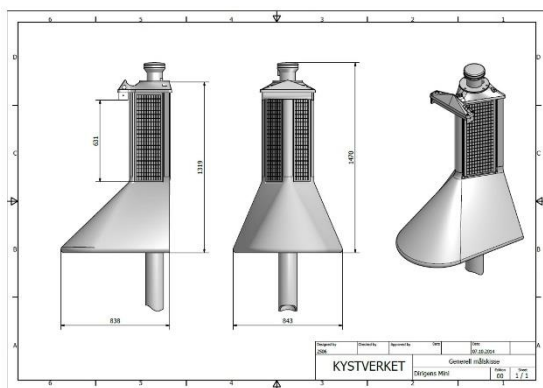
Kjegla har en refleks i samme farge som lanternen, og har påmontert et nummer på hver side av kjegla. Nummeret er likt med de to siste sifrene i fyrlistennummeret. Partall på babord (rød) side av seilingsleia, og oddetall på styrbord (grønn) side i seilingsleias hovedretning. Tallene øker i leias seilingsretning, og skiller ut den enkelte installasjon.

DIRIGENS MINI – LANTERNE MED INDIREKTE BELYSNING

Dirigens MINI – 3D modell

Dirigens MINI – Målskisse

Dirigens MINI – Dagtid

Dirigens MINI – Nattestid

Dirigens MINI er en lanterne med indirekte belysning utviklet av Kystverket. Installasjonen er en mindre utgave av Dirigens LUX.

Navigasjonsinstallasjonen er tilpasset nærnavigasjon, og gir en ytterkants markering av seilingskorridor ved natt- og dagseilas, der bakenforliggende som hovedregel er urent.

Installasjonen har en kompakt, stilren og funksjonell utforming bygget i et komposittmateriale som er mindre vedlikeholdskrevende. Installasjonen har en kjegleformet bunn med lengde og bredde på 84 cm, og en installasjonshøyde på 147 cm når den ikke er påmontert stang. Lyshøyden tilpasses trafikkbildet og justeres av høyden på stanga objektet monteres på. Typisk lyshøyde er fra 4,0-6,5m og settes enhetlig for ett større område. Betraktningsavstand gjør at installasjonen ikke er ansett som liten og faller naturlig inn i omgivelsene.

På stangen monteres leder med ryggbøyle slik at Kystverkets mannskaper skal ha trygg og sikker tilgang til installasjonen ved inspeksjon.

Lanternen på toppen har LED-teknologi der strømforsyning i form av solcellepaneler og batterier er integrert i objektet. Lanternen gir et klart og rent rødt, grønt eller hvitt lys. Lanternen kan skjermes av i bakkant slik at lyset ikke forstyrrer bakenforliggende bebyggelse. Lanternen på toppen er utstyrt med fotocelle. Anlegget er GPS-synkronisert, noe som muliggjør å justere flere lanterner i et område til å blinke i takt. Anlegget har fjernovervåking som varsler Kystverket ved teknisk feil.

Utformingen av objektet er retningsvisende ved at kjegla peker i retning av trygt farvann. På nattetid er kjegla svakt opplyst av et LED-lysarmatur på 0,9W. Den gule indirekte belysningen bidrar til at de sjøfarende skal kunne gjøre riktig avstandsvurdering i mørket.

Installasjonen passer godt i områder som trafikkeres av fritidsbåter og mindre yrkesfartøyer. Kjegla har en refleks i samme farge som lanternen, og har påmontert et nummer på hver side av kjegla. Nummeret er likt med de to siste sifrene i fyrlistennummeret. Partall på babord (Rød) side av seilingsleia, og oddetall på styrbord (grønn) side i seilingsleias hovedretning. Tallene øker i leias seilingsretning, og gjør det mulig å identifisere den enkelte installasjon.

Arkivsaksnr: 2021/6095-0

Saksbehandler: Jenny Marie Gulbrandsen

Dato: 02.09.2021

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Raet nasjonalparkstyre	36/21	10.09.2021

Søknad om reetablering av brygge på Møkkalasset fyr - Raet Nasjonalpark

Forvalters innstilling

Nasjonalparkstyret for Raet nasjonalpark og Søm landskapsvernområde gir tillatelse etter verneforskriften § 3 tredje ledd b) til å reetablere adkomstbrygge på Møkkalasset fyr.

Det gis videre tillatelse til transport med helikopter for frakt av installasjoner med hjemmel i verneforskriften § 9.

Det er gitt vilkår for tillatelsen:

- Tiltaket skal gjennomføres som omsøkt og kartfestet.
- Tidspunkt for helikoptertransport skal avklares med forvalter, fuglenes hekkesesong og trekkperiode vår/høst bør unngås.
- Frakt og tilkjøring av materialer som foregår fra sjøsiden skal ikke skade sjøbunn eller føre til punktforurensning.
- Alt avfall skal fjernes fra nasjonalparken og leveres på egnet avfallsmottak.
- Tiltaket skal være igangsatt senest fem år fra denne dispensasjonen ble gitt.

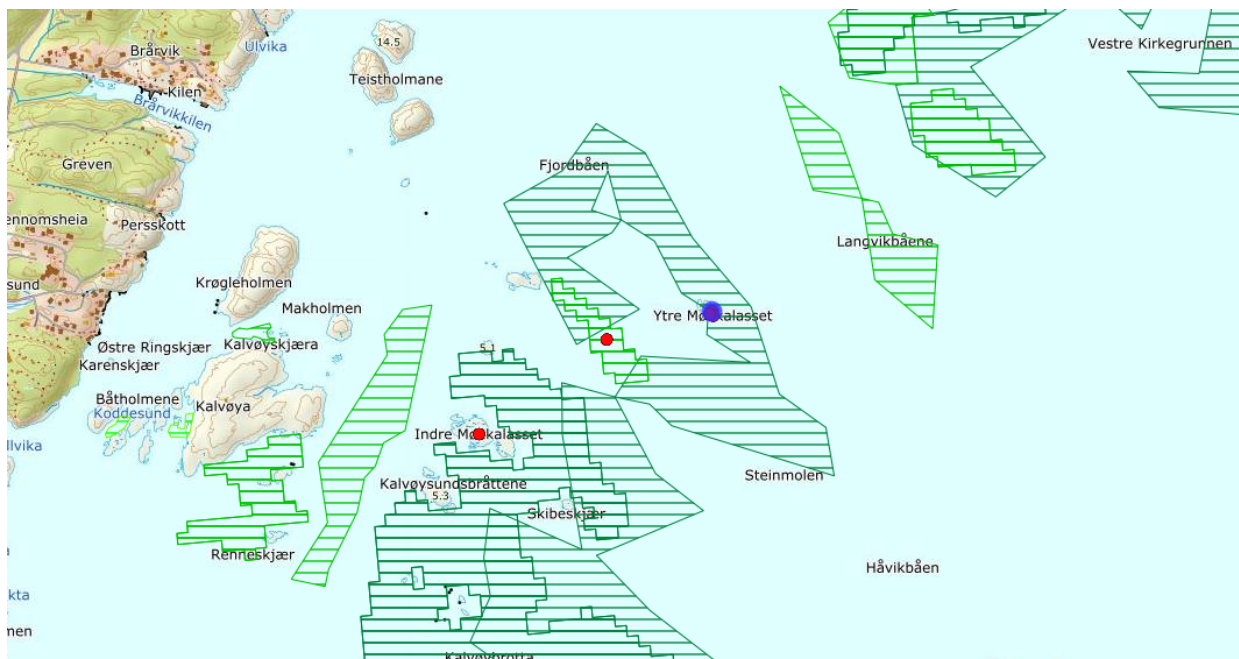
Dersom man ønsker å frakte materialer over land, minner vi om at motorisert ferdsel i utmark er søknadspiktig.

Klage på vedtak

Vedtaket kan påklages av en part eller annen med rettslig klageinteresse jf. Forvaltningsloven § 28. Frist for å klage er tre uker fra vedtaket er mottatt. En eventuell klage stiles til Miljødirektoratet, men sendes Ræet Nasjonalparkstyre.

Saksopplysninger

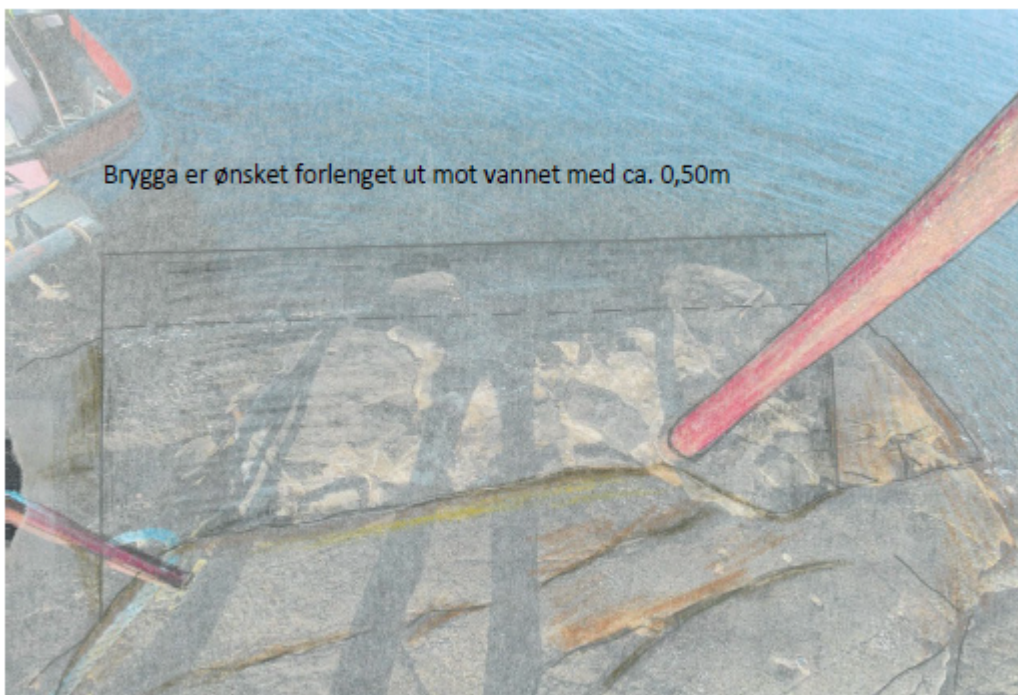
Kystverket sør skal reetablere Møkkalasset fyr som aktiv fyrlykt og søker i den forbindelse om tillatelse til å gjenopprette den tidligere tilgangsbrygga som var på Møkkalasset.

Bilder av omsøkt tiltak nedenfor.

Bilde 1. Eksisterende brygga.

Bilde 2. Påtegnet planlagt brygga, forlengelse på ca. 0,5m. ut.

Bilde 3. Eksisterende brygga mot nord

Bilde 4. Påtegnet planlagt brygga med fendring.

Naturmangfoldloven og verneforskrift

Raet nasjonalpark ble vernet ved kgl. res. av 16.12.2016. For verneområdet gjelder Forskrift om vern av Raet nasjonalpark, i Tvedestrand, Arendal og Grimstad kommuner i Aust-Agder fylke, heretter kalt verneforskriften.

Formålet med Raet nasjonalpark fremgår av verneforskriften § 1, som lyder:

Formålet med nasjonalparken er å bevare et større naturområde uten tyngre inngrep med egenartede og representative økosystemer, mange godt bevarte kvartærgeologiske forekomster etter siste istid, og med særlig vekt på plantelivet, dyrelivet, naturtyper, kystlandskapet med sjøoverflaten og kulturminner knyttet til Aust-Agders kystområde både på land og i sjø. For de marine delene er formålet særlig å ta vare på det undersjøiske landskapet med tilhørende marine arter og marine naturtyper som israndsavsetninger, skjellsandforekomster, bløtbunnsområder, ålegras- og undervannsenger, tareskog og gyteområder for fisk.

Verneforskriften § 3 Vern mot inngrep i landskapet

I nasjonalparken skal ingen varig påvirkning av naturmiljø eller kulturminner finne sted, med mindre slik påvirkning er en forutsetning for å ivareta verneformålet.

Området er vernet mot inngrep av enhver art, herunder oppføring og ombygging av varige eller midlertidige bygninger, (...) anlegg og innretninger (...) boring og sprenging, (...) fremføring av luft-, vann-, sjø- og jordledninger, (...) o.l. Opplistingen av tiltak er ikke uttømmende.

Forvaltningsmyndigheten kan etter søknad gi tillatelse til:

- b) gjenoppføring av bygninger, anlegg og innretninger som er gått tapt ved brann eller naturskade.*
- e) riving av eksisterende bygninger, anlegg og innretninger og oppføring av nye med inntil samme størrelse og for samme bruk.*
- f) oppføring av nødvendige navigasjonsinstallasjoner og andre farledstiltak for å trygge ferdseien til sjøs.*

Verneforskriften § 6. Vern av kulturminner

Kulturminner skal beskyttes mot skade og ødeleggelse. Kulturminner skal ikke tildekkes, flyttes eller fjernes.

Forvaltningsmyndighetene kan etter søknad gi tillatelse til istandsetting, vedlikehold og skjøtsel av kulturminner.

I utkast til forvaltningsplan for Raet nasjonalpark og Søm landskapsvernområde av 16.12.17 er det ingen retningslinjer for navigasjons- og farledstiltak, kun en generell henvisning til bestemmelsen om drift og vedlikehold jf § 3 tredje ledd c) og åpning til å utføre nødvendige tiltak (akutte) tiltak også i forbudstiden i Sone A.

Vurdering

Verneforskriften § 3 slår fast at alle inngrep inkludert anlegg og innretninger i utgangspunktet er forbudt. Det er i fjerde ledd b) åpnet opp for å gi tillatelse etter søknad om gjenoppføring av bygninger, anlegg og innretninger som er gått tapt ved brann eller naturskade.

Det omsøkte tiltaket faller inn under §3 4.ledd b) ettersom den er ødelagt av naturkrefter.

Brygger bidrar til en bit-for-bit nedbygging av nasjonalparken og kan påvirke landskap, friluftsliv, geologi, naturmiljø m.fl. Retningslinjene er vedtatt for å avgrense denne nedbyggingen, men hvert enkelt tiltak skal vurderes separat, og sikkerhet på sjøen er et tungtveiende hensyn.

For å ivareta navigasjon og tilsyn med Møkkalasset fyr er det hensiktsmessig å reetablere adkomstbryggen. Det er en svært viktig forekomst av tareskog i området rundt fyret, men tiltaket vil ikke påvirke tareskogen ettersom bryggen vil støpes primært over midlere vannstandsnivå.

Utover dette kan ikke forvalter se at det omsøkte tiltaket har noen negativ effekt på verneverdiene.

Samlet belastning får betydningen gjennom en gradvis nedbygging, men kystverkets installasjoner anses som nødvendige tiltak for å ivareta sikkerheten på sjøen. Det er liten fare for presedens av tiltaket. Økosystembelastning (jf nml § 10) anses som begrenset ettersom tiltaket i stor grad utnytter allerede bebygd areal, og omfatter et svært lite fundament.

Kunnskapsgrunnlaget (§ 8) i området er godt og basert på feltbefaringer samt innhenting av kunnskap fra verneprosess, kartlegginger og offentlige funn. Tiltaket vil ikke påvirke havbunn, kun svaberg over midlere høyvann.

Føre-var-prinsippet (§ 9) er vurdert å være aktuelt, men at sikkerheten veier tyngre. Hensyn til naturverdier kan ivaretas ved hensynsfullgjennomføring.

§ 11 forutsettes ivaretatt gjennom vilkår for gjennomføring og § 12 vurderes som lite aktuell i saken.

Det meste kan oppstøpes fra lekter, men det vil være behov for å frakte ut, frakte inn og montere utstyr med helikopter. Forvalter anbefaler derfor at det gis en tillatelse til motorisert ferdsel med helikopter jf § 9 fjerde ledd c) i verneforskriften.

Konklusjon

Forvalter anbefaler at søknaden gis tillatelse som omsøkt med vilkår. Det bør også legges inn tillatelse til motorisert ferdsel for frakt av materialer med vilkår.

Arkivsaksnr: 2021/4731-0

Saksbehandler: Jenny Marie Gulbrandsen

Dato: 02.09.2021

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Raet nasjonalparkstyre	37/21	10.09.2021

Klage på avslag om fellesbrygge Vessøyneset 59/18

Vedlegg:

- 1 Svar på søknad om fellesbrygge på 59/18 Vessøyneset - Grimstad kommune-
Raet NP
- 2 Revidert fellesbrygge Vessøyneset 65

Forvalters innstilling

1:

Nasjonalparkstyret for Raet nasjonalpark og Søm landskapsvernområde gir ikke tillatelse etter verneforskriften til det omsøkte tiltaket.

2:

Nasjonalparkstyret for Raet nasjonalpark og Søm landskapsvernområde gir tillatelse etter verneforskriften § 3 tredje ledd d) til å fjerne eksisterende bryggeanlegg og oppføre ny brygge som omsøkt.

Det er gitt vilkår for tillatelsen:

- Tiltaket skal gjennomføres som omsøkt og kartfestet.
- Frakt og tilkjøring av materialer som foregår fra sjøsiden skal ikke skade sjøbunn eller føre til punktforurensning.
- Alt avfall skal fjernes fra nasjonalparken og leveres på egnet avfallsmottak.
- Tiltaket skal være igangsatt senest fem år fra denne dispensasjonen ble gitt.

Dersom man ønsker å frakte materialer over land, minner vi om at motorisert ferdsel i utmark er søknadspliktig.

Klage på vedtak

Vedtaket kan påklages av en part eller annen med rettslig klageinteresse jf. Forvaltningsloven § 28. Frist for å klage er tre uker fra vedtaket er mottatt. En eventuell klage stiles til Miljødirektoratet, men sendes Raet Nasjonalparkstyre

Saksopplysninger

Arbeidsutvalget behandlet søknad om å fjerne en oppstøpt betongbrygge på Vessøyneset og erstatte den med en brygge i tre og stål. Ettersom den omsøkte bryggen medførte økt nedbygging i verneområdet uten muligheter for fjerning av tiltak i verneområdet, så ble søknaden ikke innvilget.

Marrable og eierne av bryggeplassene har klaget på vedtaket og har sendt inn en skisse med en redusert brygge. En befaring med forvalter ble gjennomført 1.9.21 og de vil fjerne den eksisterende bryggestrukturen, alle bolter og tiltak.

Vurdering av klage

Forvaltningen må først ta stilling til hvorvidt klagen er gyldig, og det er satt tre krav jf forvaltningsloven kap 5 §§28-32.

Klagen må være fremsatt innen klagefristen som er tre uker fra vedtaket ble utsendt. Videre må klager ha en rettslig klageinteresse og klagen må være relevant i forhold til vedtaket.

Vedtaket er fattet 20.7.21 og vedtakets utsendelse var 4.8.21.

Forvalter og arkiv mottok epost med klage på vedtaket den 11.8.21, og klagen er fremsatt godt innen fristen.

Søker er part i saken og anses å ha rettslig klageinteresse i saken. Klagen er relevant i forhold til vedtaket.

Klagen er adressert til Nasjonalparkstyret i Raet Nasjonalpark, og dersom den ikke tas til følge vil klagen oversendes til Miljødirektoratet for endelig vurdering.

Klagens innhold:

Klagen er vedlagt

Forvalter har tatt saken opp til ny vurdering.

Harald Trevor Marrable klager på vegne av felleskapet som disponerer bryggen/båtplassene på Vessøyneset. Klagen gjelder avslaget om brygge på eiendommen 59/18- Grimstad Kommune som ble behandlet i AU i sommer AURaet sak 19/21.

Fellesskapet har sendt inn en revidert søknad (se vedlagt).

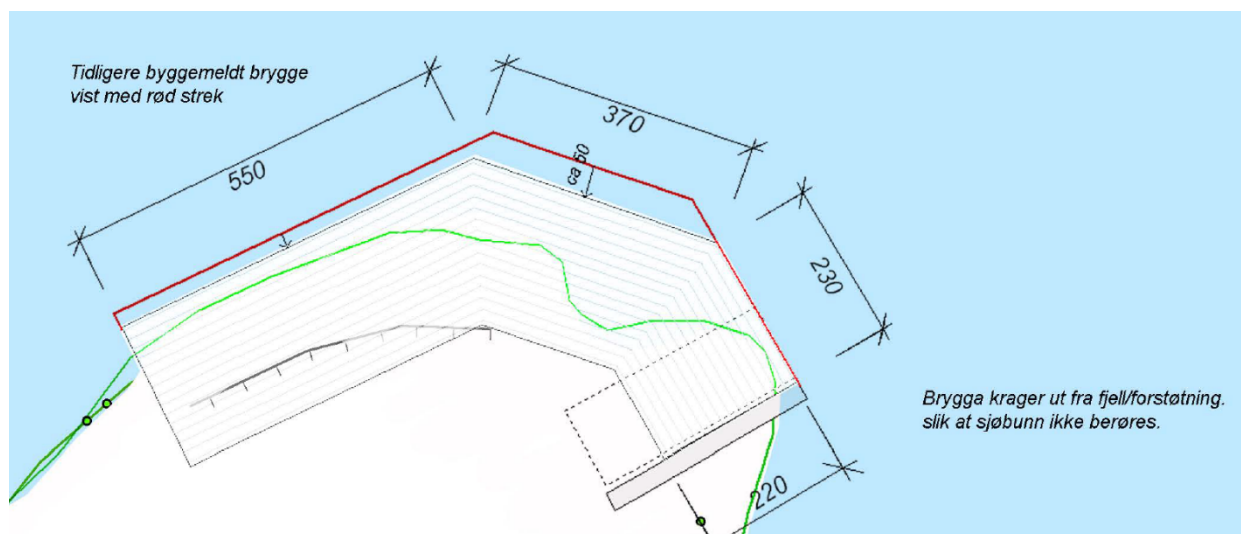
De berørte eiendommene er

Gnr/Bnr. 59/237

Gnr/Bnr. 59/256

Gnr/Bnr. 59/11 hvor det er to bolighus på samme tomt

Bryggen er redusert i omfang. Eksisterende brygge fjernes og erstattes med nøktern brygge som kun vil festes i svaberg over vannflaten med vinklede ståldragere. Alle bolter og andre inngrep i området fjernes.

Naturmangfoldsloven og verneforskrift

Raet nasjonalpark ble vernet ved kgl. res. av 16.12.2016. For verneområdet gjelder *Forskrift om vern av Raet nasjonalpark, i Tvedestrand, Arendal og Grimstad kommuner i Aust-Agder fylke*, heretter kalt verneforskriften.

Formålet med Raet nasjonalpark fremgår av verneforskriften § 1, som lyder:

Formålet med nasjonalparken er å bevare et større naturområde uten tyngre inngrep med egenartede og representative økosystemer, mange godt bevarte kvartærgeologiske forekomster etter siste istid, og med særlig vekt på plantelivet, dyrelivet, naturtyper, kystlandskapet med sjøoverflaten og kulturminner knyttet til Aust-Agders kystområde både på land og i sjø. For de marine delene er formålet særlig å ta vare på det undersjøiske landskapet med tilhørende marine arter og marine naturtyper som israndsavsetninger, skjellsandforekomster, bløtbunnsområder, ålegras- og undervannsenger, tareskog og gyteområder for fisk.

§ 3 Vern mot inngrep i landskapet

Området er vernet mot inngrep av enhver art, herunder oppføring og ombygging av varige eller midlertidige bygninger, tilbygg, brygger, gjerder, anlegg og innretninger (...)

Bestemmelsene er ikke til hinder for

- a) vedlikehold av bygninger, brygger, anlegg og innretninger som ikke fører til bruksendring. Vedlikehold omfatter ikke ombygging eller utvidelse.

Forvaltningsmyndigheten kan etter søknad gi tillatelse til:

- d) bygging av brygger etter fjerning av eksisterende brygger eller ved samling av eksisterende brygger i fellesanlegg.

I utkast til forvaltningsplan for Raet nasjonalpark og Søm landskapsvernområde av 16.12.17, punkt 3.3.6 er det gitt retningslinjer for brygger og fortøyningsplass.

Brygger og fortøyningsplass: Brygger utgjør en spesiell utfordring, både landskapsmessig, for natur- og kulturmiljøer og i forhold til allmennhetens muligheter for friluftsliv og ferdsel. Søknader om nye brygger eller utvidelse av eksisterende brygger i nasjonalparken skal derfor vurderes strengt. Tillatelse til bygging av brygge etter unntaksbestemmelsen kan kun vurderes der det allerede er eksisterende brygger som enten fjernes eller samles i fellesbrygge. Andre tilfeller må behandles etter § 4 (verneforskriften har en egen bestemmelse om konstruksjoner og installasjoner for allment friluftsliv, jf. kap. 3.3.1. Bestemmelsen i § 3 pkt. 1.3 d vil derfor gjelde brygger mv. for andre formål, f. eks private fritidsboliger).

Vurdering

Brygger er en type inngrep som påvirker flere av verneverdiene i nasjonalparken. Det omsøkte tiltaket innebærer fjerning av en eksisterende oppstøpt bryggekant med bolter/fortøyningsringer og trolig en eksisterende ilandstigningsbrygge, og erstatte den med en større brygge som er inntil 220 cm bred og i tre moduler som er hhv 5,5 + 3,7 + 2,3 meter lange vinklet rundt svaberget.

Søknaden viser til at dette er en fellesbrygge og det er nærliggende å vurdere verneforskriften § 3 fjerde ledd d). Det er fire eiere som deler på bryggeanlegget og det er ikke vurdert å være privatiserende (tomten på bryggen er svært liten).

Søker opplyser at det har vært en oppstøpt brygge tidligere, men at den gradvis har blitt erodert bort og kun betongfester og bolter gjenstår. Søker opplyser at alle bolter og andre tiltak skal fjernes.

Utvidelse av brygger fører til en gradvis nedbygging av strandsonen og det er gitt føringer i forvaltningsplanen om at dette skal behandles strengt. Ettersom svaberget er utenfor verneområdet, så kan festepunktene utbedres uten dispensasjon fra verneforskriften – dette kan kreve dispensasjon fra øvrige instanser.

Verneverdiene i dette området er i godt dokumentert på landskapsnivå gjennom verneprosessen og naturdatabaser. Området hvor tiltaket er omsøkt har ikke marine naturtyper registrert og ingen rødlistede arter. Det er ingen turstier som blir berørt av tiltaket. Tiltaket er ikke vurdert å ha betydning for ferdsel på sjø. Kunnskapsgrunnlaget om naturmangfold og effekter av omsøkte tiltak, jf. nml. § 8, anses på bakgrunn av dette som godt, og føre-var-prinsippet i nml. § 9 tillegges derfor ikke vekt i vurderingen.

Økosystemtilnærming er vurdert til å være av begrenset omfang da tiltaket ikke innebærer forstyrrelse av sjøbunn eller berggrunn av større omfang, men totalt sett vil en tillatelse gi en økt samlet belastning gjennom bit-for-bit nedbygging jf nml § 10.

§ 12 i nml. vurderes ivaretatt med vilkår i tillatelsen om forsvarlig drift og opprydding. Eventuelle kostnader ved miljøforringelse, skal bæres av tiltakshaver, jf. nml. § 11.

Konklusjon

Forvalter anbefaler enten et avslag som gitt i AU og at en eventuell ombygging av bryggen gjennomføres utenfor verneområdet i arealet som er tatt ut på grunn av eksisterende brygge.

Alternativt kan styret gi en tillatelse og anse inngrepene som er fjernet som i tråd med forvaltningsplanens føringer for fjerning av infrastruktur.

HARALD MARRABLE SIV ARK MNAL
Sukkerheia 7
4816 KOLBJØRNSVIK

Saksbehandler Jenny Marie Gulbrandsen

Vår ref. 2021/4731-0
PRIMÆRKLASSERING

Deres ref.

Dato 04.08.2021

Svar på søknad om fellesbrygge på 59/18 Vessøyneset - Grimstad kommune- Raet NP

Jeg viser til søknad om å bygge bryggeanlegg i Raet nasjonalpark, søknaden er behandlet i arbeidsutvalget (AU) for Raet nasjonalparkstyre den 20.7.21. Søknaden er avslått.

Med hilsen

Jenny Marie Gulbrandsen
nasjonalparkforvalter

Etter våre rutiner er dette brevet godkjent og sendt uten underskrift

(VEDLEGG)

(MOTTAKERLISTE)

Kopi til:
Agder fylkeskommune
Grimstad kommune
Statsforvalteren i Agder
(KOPITILTABELL)

Postboks 788 Stoa	4809	ARENDAL
Postboks 123	4891	GRIMSTAD
Postboks 504	4804	ARENDAL

Saksfremlegg

Arkivsaksnr: 2021/4731-0

Saksbehandler: Jenny Marie Gulbrandsen

Dato: 16.06.2021

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
AU i nasjonalparkstyret for Raet	18/21	20.07.2021

Søknad om fellesbrygge på 59/18 Vessøyneset - Grimstad kommune- Raet NP

Forvalters innstilling

Arbeidsutvalget for Nasjonalparkstyret i Raet nasjonalpark og Søm landskapsvernområde gir ikke tillatelse til fellesbrygge på 59/18 Vessøyneset i Grimstad kommune.

Klage på vedtak

Vedtaket kan påklages av en part eller annen med rettslig klageinteresse jf. Forvaltningsloven § 28. Frist for å klage er tre uker fra vedtaket er mottatt. En eventuell klage stiles til Miljødirektoratet, men sendes Raet Nasjonalparkstyre.

Saksprotokoll i AU i nasjonalparkstyret for Raet - 20.07.2021

Vedtak

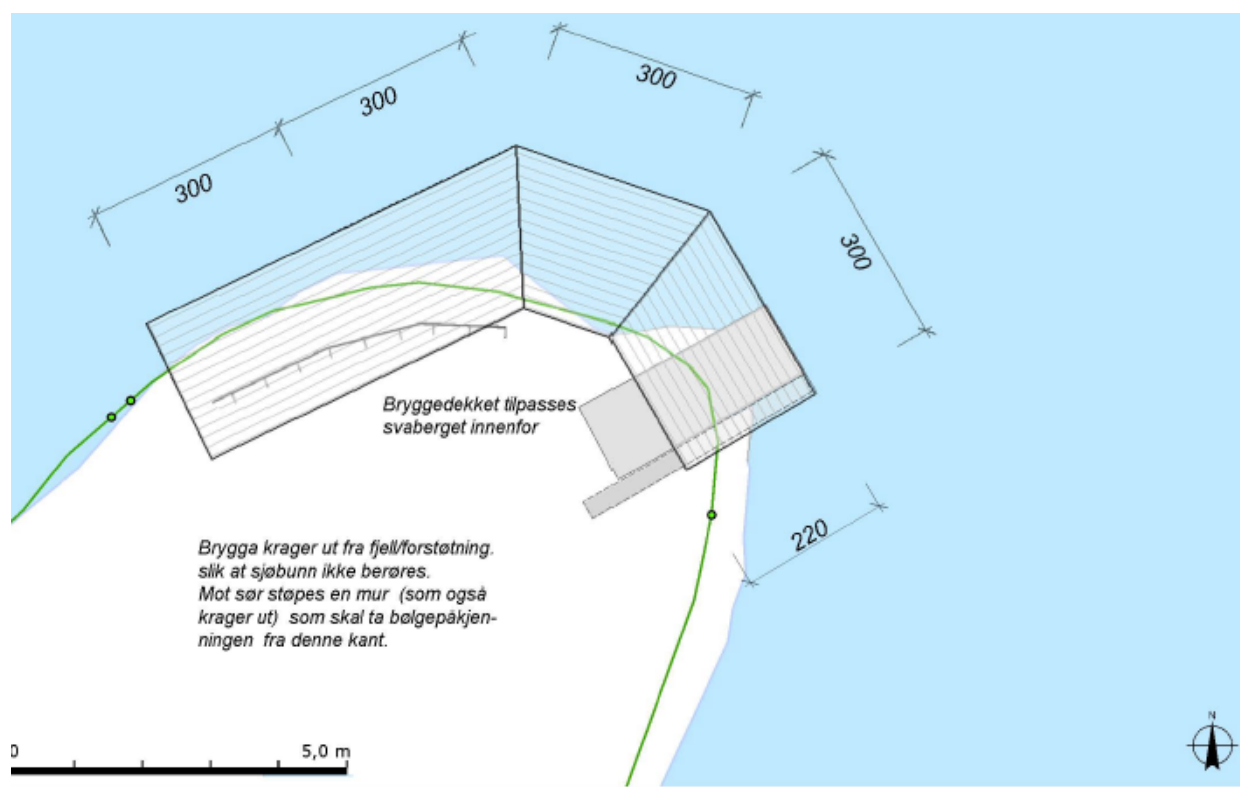
Forvalters innstilling er enstemmig vedtatt.

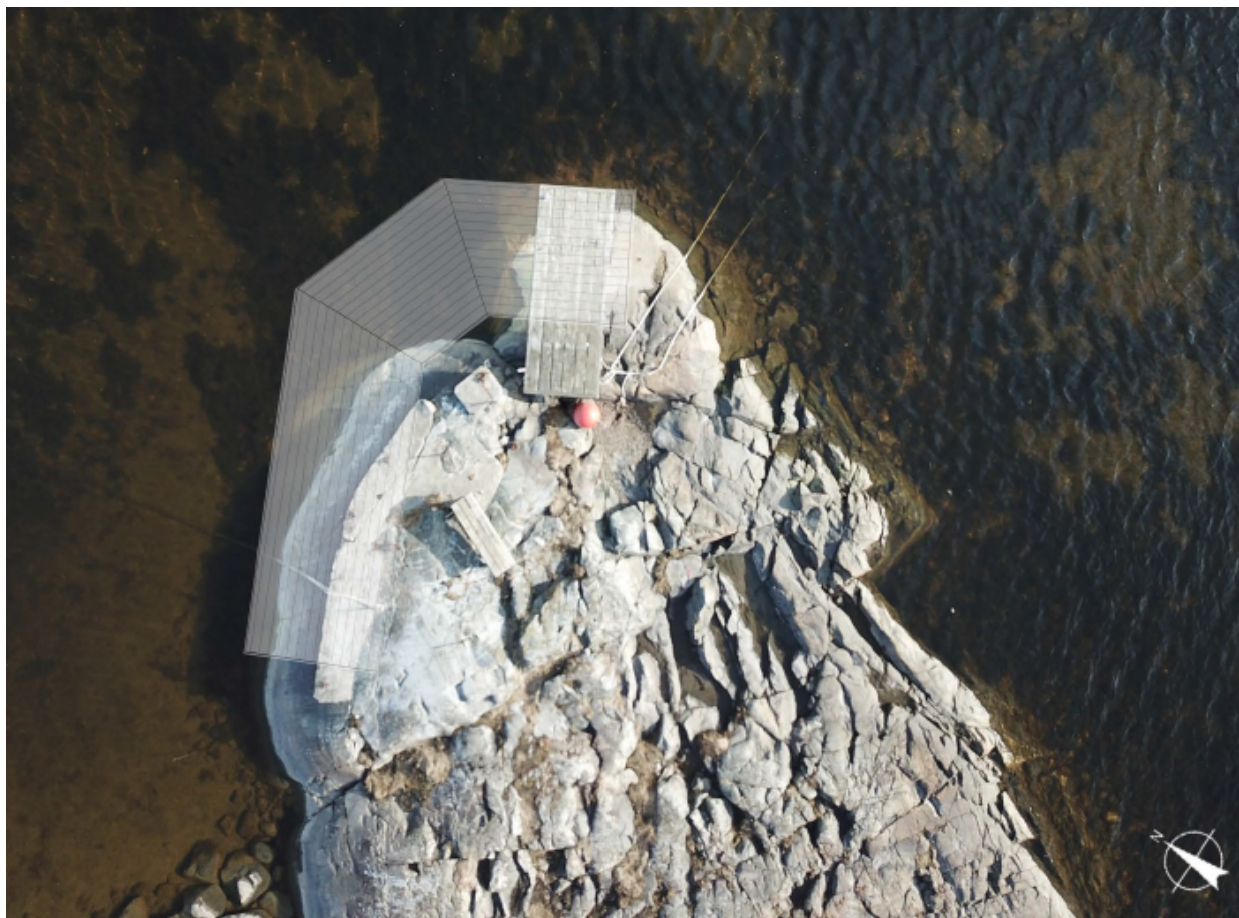
Saksopplysninger

Harald Marrable søker på vegne av fellesskapet som deler på bryggeløsningen på 59/18 i Grimstad kommune. En tidligere bryggeutforming er ødelagt og fellesbryggen er nå kun benyttet med monterte bolter og oppstøpt kant som vist på bildet:

Den omsøkte bryggen består av tre moduler på 6+3+3 meter og dybden er 2,2 meter. Arealet er ca 24 m² (grovt anslått). Den skal festes med støtter som ikke påvirke havbunn – kun vinklet ned til svaberg. Ut i fra tegningen ser det ut til at en badebrygge/ilandstigningsbrygge skal fjernes. Dette er ikke redegjort for i søknaden. Forvalter har ikke fått svar på spørsmål fra søker Marrable.

Vurdering

Naturmangfoldloven og verneforskrift

Raet nasjonalpark ble vernet ved kgl. res. av 16.12.2016. For verneområdet gjelder *Forskrift om vern av Raet nasjonalpark, i Tvedestrand, Arendal og Grimstad kommuner i Aust-Agder fylke*, heretter kalt verneforskriften.

Formålet med Raet nasjonalpark fremgår av verneforskriften § 1, som lyder:

Formålet med nasjonalparken er å bevare et større naturområde uten tyngre inngrep med egenartede og representative økosystemer, mange godt bevarte kvartærgeologiske forekomster etter siste istid, og med særlig vekt på plantelivet, dyrelivet, naturtyper, kystlandskapet med sjøoverflaten og kulturminner knyttet til Aust-Agders kystområde både på land og i sjø. For de marine delene er formålet særlig å ta vare på det undersjøiske landskapet med tilhørende marine arter og marine naturtyper som israndsavsetninger, skjellsandforekomster, bløtbunnsområder, ålegras- og undervannsenger, tareskog og gyteområder for fisk.

§ 3 Vern mot inngrep i landskapet

Området er vernet mot inngrep av enhver art, herunder oppføring og ombygging av varige eller midlertidige bygninger, tilbygg, brygger, gjerder, anlegg og innretninger (...)

Bestemmelsene er ikke til hinder for

- a) vedlikehold av bygninger, brygger, anlegg og innretninger som ikke fører til bruksendring. Vedlikehold omfatter ikke ombygging eller utvidelse.*

Forvaltningsmyndigheten kan etter søknad gi tillatelse til:

- d) bygging av brygger etter fjerning av eksisterende brygger eller ved samling av eksisterende brygger i fellesanlegg.*

I utkast til forvaltningsplan for Raet nasjonalpark og Søm landskapsvernområde av 16.12.17, punkt 3.3.6 er det gitt retningslinjer for bygger og fortøyningsplass.

Brygger og fortøyningsplass: Brygger utgjør en spesiell utfordring, både landskapsmessig, for natur- og kulturmiljøer og i forhold til allmennhetens muligheter for friluftsliv og ferdsel. Søknader om nye brygger eller utvidelse av eksisterende brygger i nasjonalparken skal derfor vurderes strengt. Tillatelse til bygging av brygge etter unntaksbestemmelsen kan kun vurderes der det allerede er eksisterende brygger som enten fjernes eller samles i fellesbrygge. Andre tilfeller må behandles etter § 4 (verneforskriften har en egen bestemmelse om konstruksjoner og installasjoner for allment friluftsliv, jf. kap. 3.3.1. Bestemmelsen i § 3 pkt. 1.3 d vil derfor gjelde brygger mv. for andre formål, f. eks private fritidsboliger).

Vurdering

Brygger er en type inngrep som påvirker flere av verneverdiene i nasjonalparken. Det omsøkte tiltaket innebærer fjerning av en eksisterende oppstøpt bryggekant med bolter/fortøyningsringer og trolig en eksisterende ilandstigningsbrygge, og erstatte den med en større brygge som er 220 cm bred og i tre moduler som er hhv 6+3+3 meter lange vinklet rundt svaberget.

Søknaden viser til at dette er en fellesbrygge og det er nærliggende å vurdere verneforskriften § 3 fjerde ledd d). Det er imidlertid ikke redegjort for hvilke eiendommer som benytter bryggen og i hvilken grad dette er en samling av flere brygger. Slik forvalter oppfatter søknaden så er dette heller en utvidelse av en fellesbrygge/festepunkt.

Utvidelse av brygger fører til en gradvis nedbygging av strandsonen og det er gitt føringer i forvaltningsplanen om at dette skal behandles strengt. Ettersom svaberget er utenfor verneområdet, så kan festepunktene utbedres uten dispensasjon fra verneforskriften – dette kan kreve dispensasjon fra øvrige instanser.

Verneverdiene i dette området er i godt dokumentert på landskapsnivå gjennom verneprosessen og naturdatabaser. Området hvor tiltaket er omsøkt har ikke marine naturtyper registrert og ingen rødlistede arter. Det er ingen turstier som blir berørt av tiltaket.

Tiltaket er ikke vurdert å ha betydning for ferdsel på sjø. Kunnskapsgrunnlaget om naturmangfold og effekter av omsøkte tiltak, jf. nml. § 8, anses på bakgrunn av dette som godt, og føre-var-prinsippet i nml. § 9 tillegges derfor ikke vekt i vurderingen.

Økosystemtilnærming er vurdert til å være av begrenset omfang da tiltaket ikke innebærer forstyrrelse av sjøbunn eller berggrunn av større omfang, men totalt sett vil en tillatelse gi en økt samlet belastning gjennom bit-for-bit nedbygging jf nml § 10.

§ 12 i nml. vurderes ivaretatt med vilkår i tillatelsen om forsvarlig drift og opprydding. Eventuelle kostnader ved miljøforringelse, skal bæres av tiltakshaver, jf. nml. § 11.

Konklusjon

Forvalter anbefaler ikke en tillatelse etter verneforskriften § 3 fjerde ledd d) til fjerning av eksisterende brygge og oppføring av ny større brygge.

Deres ref

Vår ref

01.09.21

Jenny Marie Gulbrandsen – nasjonalparkforvalter
Raet Nasjonalparkstyre
Statsforvalteren i Agder

Anmodning om å få revurdert søknad som ble avslått (20.07.21) vedr. søknad om oppgradering av fellesbrygge på Gnr. 59 Bnr. 18, Vessøyneet,

Det vises til møte og befaring på tiltaksstedet i dag. Det ble konstatert at brygga i hver ende vil ligge over fjell på utsiden av nasjonalparkgrensen, men der fjellet bukter seg inn, krager brygga innpå et lite stykke. Vi fikk forståelsen av at mye kunne løses ved å trekke brygga noe inn her.

Vi har imøtekommet dette med et forslag hvor brygga mot nord trekkes en ½ meter inn og legges nærmere skjæret. Vedlagt illustrasjoner viser dette med en "før og nå" situasjon. Vi har også gjort brygga slankere sett fra siden slik at den visuelt gjør mindre av seg. Bryggedekket er kraget ut fra svaberg/fundament og vil ikke på noe sted berøre sjøbunn. Naturbasen viser ålegress nær ved, men ikke på plassen som brygga tar opp.

Som tidligere nevnt/vist står det igjen fundamentrester, bolter mm fra den gamle brygga (fra 30-tallet) og en badebrygge. Dette skal fjernes og ryddes opp i ved montering av den nye bryggeflaten. Fellesbrygga deles av 4 brukere med båter av normal størrelse. (Det er relativt grunt på stedet som naturlig begrenser størrelsen)

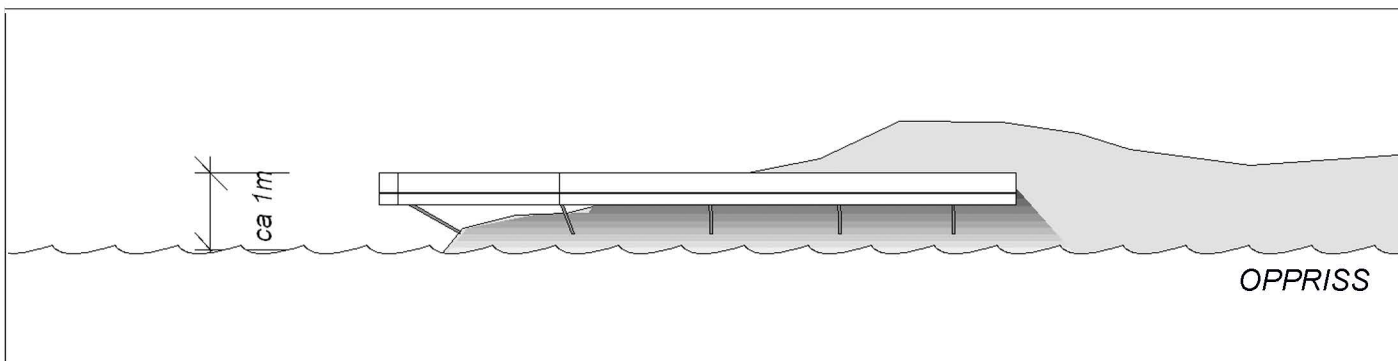
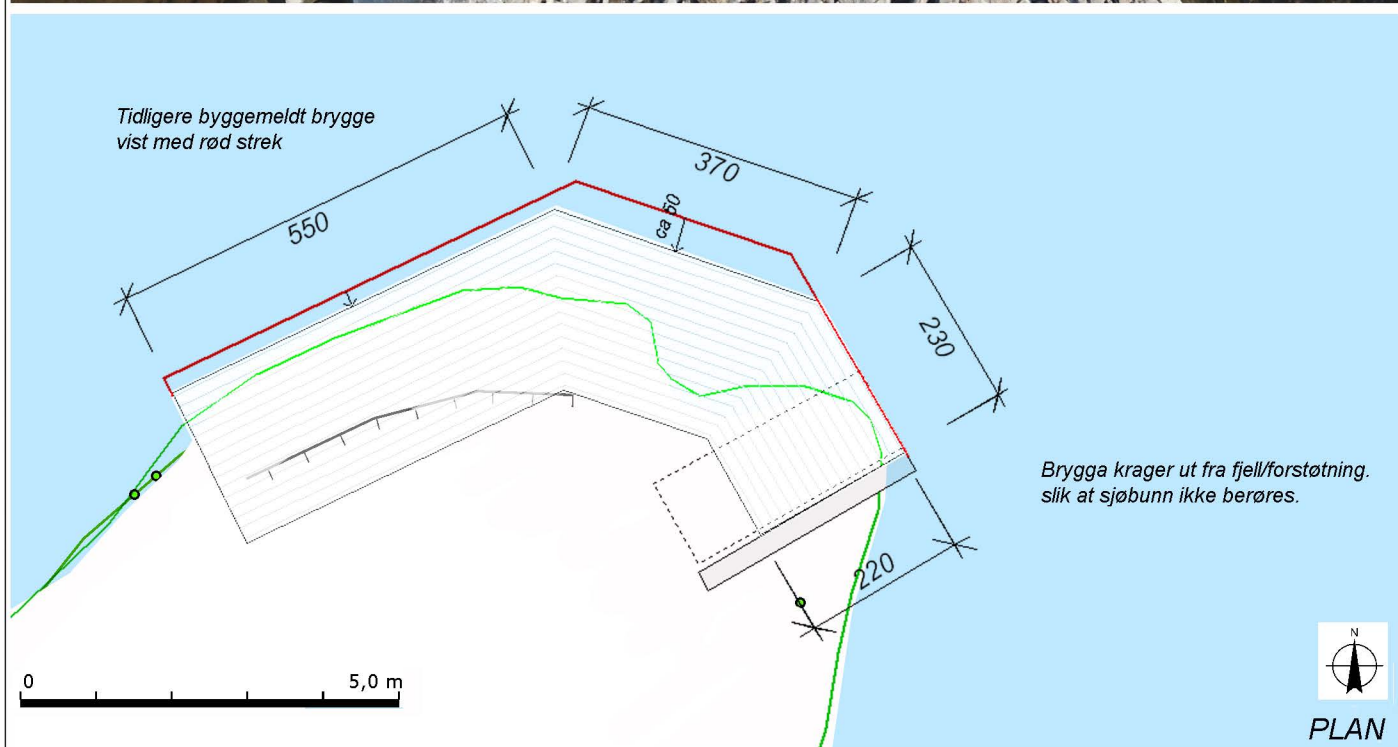
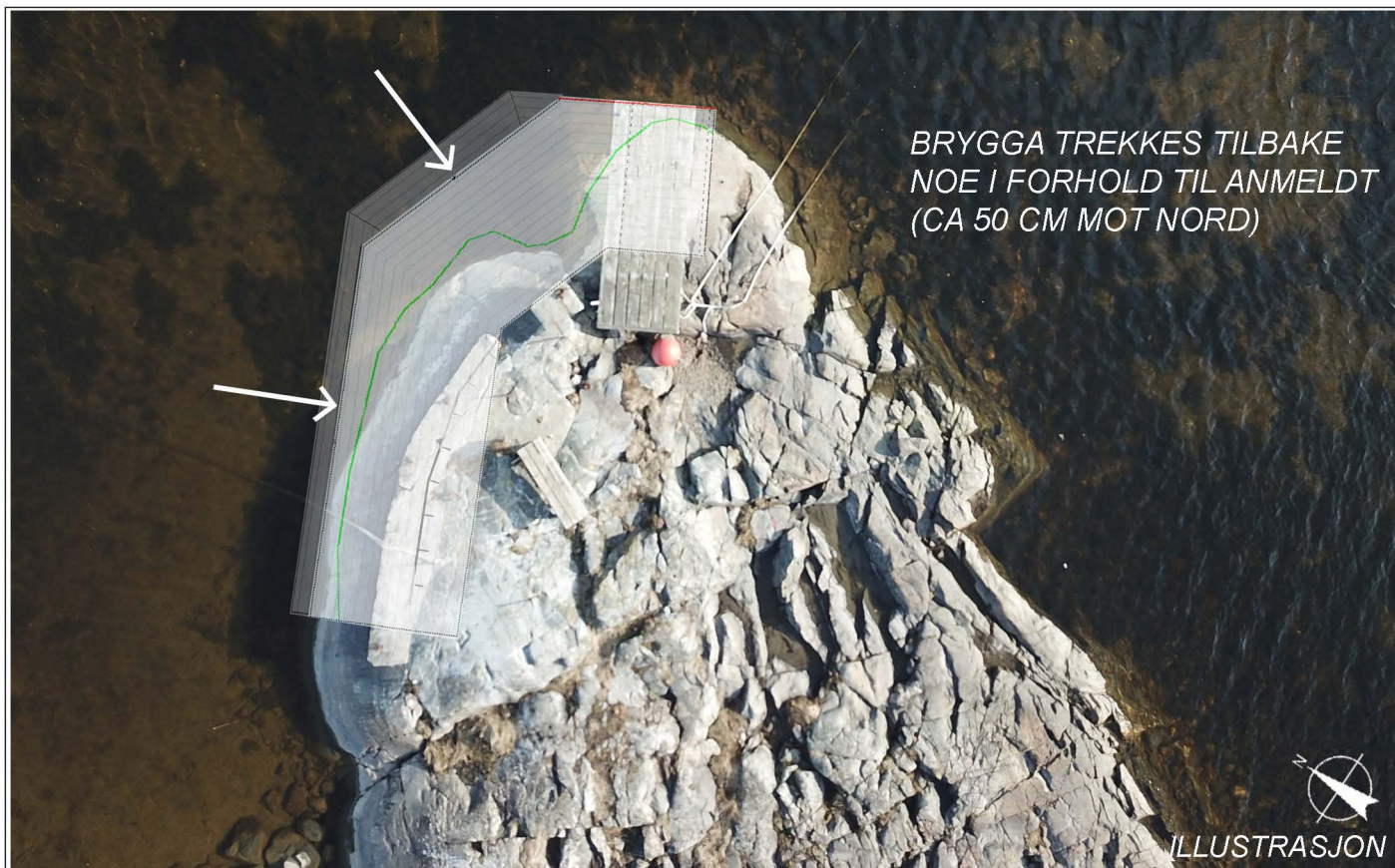
Under befaringen var sjøen blikk stille, men fjellet var sleipt i sjøkanten. Ved røffere værforhold er det glatt over det hele som vanskeliggjør i land- og ombordstigning. Håpet er en trygg, funksjonell fellesbrygge som også er rustet til å møte økende værpåkjønning som klimarapportene varsler om.

Med vennlig hilsen

Harald Marrable

Vedlegg. Plan, oppriss, fotoillustrasjoner.

OPPDRAG Tobias Olav Sørensen Fellesbrygge på Gnr.59, Bnr.18 Vessøyneset 65, 4870 Fevik	OPPDR NR TEGN NR REV	HARALD MARRABLE SIV.ARK SUKKERHEIA 7, 4816 KOLBJØRNSVIK harald.marrable@uia.no - tlf.97 00 13 99 Foretaksnr. NO 970 411 720
TEGN PLAN	MÅL 1:100	DATO 01.09.21 SIGN

Arkivsaksnr: 2021/4741-0

Saksbehandler: Jenny Marie Gulbrandsen

Dato: 02.09.2021

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Raet nasjonalparkstyre	38/21	10.09.2021

Klage på tillatelse til midlertidig brygge på Hoveodden i Raet nasjonalpark - Naturvernforbundet

Vedlegg:

- 1 Svar på søknad om tillatelse til bryggeanlegg på 210_1 Hoveodden - Raet NP-Arendal
- 2 Klage på 2 års tillatelse til flytebrygge på Hoveodden_v2
- 3 Arendal - Hoveodden - 210/1 - kopi av uttalelse - brygge

Forvalters innstilling

Nasjonalparkstyret tar ikke klagen til følge. Klagen oversendes til Miljødirektoratet for endelig avgjørelse.

Saksopplysninger

Raet nasjonalparkstyre behandlet en søknad fra Hove Drift og Utvikling (HDU) på et bryggeanlegg på Hoveodden på styremøtet 28.5.21.

Styret fant en del mangler ved forslaget, blant annet var ikke universell utforming og fergeanløp godt nok utredet, i tillegg til at det er en del pågående prosesser på Hoveodden med utvikling av innfallsport og en mulighetsstudie for universell utforming på Hoveodden er nylig ferdig. En geologisk utredning av sanddyner og sandflukt på Hoveodden var planlagt.

Styret fattet derfor et vedtak om å gi nåværende bryggeanlegg en midlertidig tillatelse mens det arbeides videre med en varig løsning for fergekai og fritidsbrygge i Hovekilen.

Naturvernforbundet har klaget inn vedtaket.

Klagen fra naturvernforbundet fremholder at flytebryggen er ulovlig (ref avslag på flytebrygge i 2009) og at den skader naturen i nasjonalparken. De mener videre at det ikke er behov for en fritidsbrygge for adkomst til nasjonalparken på Hove.

Videre inneholder klagen punkter med saksbehandlingsfeil og blant annet hevdes det at styreleder i nasjonalparkstyret, Robert Cornels Nordli, er inhabil i saken.

Nasjonalparkstyret har mottatt en uttalelse fra Fiskeridirektoratet som er positive til den midlertidige tillatelsen og som ber om å bli involvert i videre prosess med bryggeanlegg i Hovekilen.

Vurdering

Forvaltningen må først ta stilling til hvorvidt klagen er gyldig, og det er satt tre krav jf forvaltningsloven kap 5 §§28-32.

Klagen må være fremsatt innen klagefristen som er tre uker fra vedtaket ble utsendt. Videre må klager ha en rettslig klageinteresse og klagen må være relevant i forhold til vedtaket.

Vedtaket er fattet 28.5.21 og vedtakets utsendelse var 2.6.21 på grunn av fravær. Forvalter og arkiv mottok epost med klage på vedtaket den 08.6.21, og klagen er fremsatt godt innen fristen.

Det er tidligere vurdert at etablerte organisasjoner med særlig relevante interessefelt og med et representativt antall medlemmer anses å ha rettslig klageinteresse i relevante saker. Naturvernforbundet faller inn under denne vurderingen ettersom sjøfugl, ålegress og allment friluftsliv er relevante saksfelt som disse organisasjonene arbeider for. Klagen er relevant i forhold til vedtaket.

Klagen er adressert til Nasjonalparkstyret i Raet Nasjonalpark, og dersom den ikke tas til følge vil klagen oversendes til Miljødirektoratet for endelig vurdering.

Klagens innhold

Forvalter mener at styret står fritt til å fatte vedtak i saker, samt sette vilkår ved tillatelser såfremt disse er innenfor handlingsrommet i verneforskrift og naturmangfoldloven. Det er forvalters vurdering at eventuelle saksbehandlingsfeil ikke ville hatt betydning for sakens utfall jf forvaltningsloven § 41.

Forvalter mener det er mindre forstyrrende for havbunnen at nåværende bryggestruktur gis en midlertidig tillatelse fremfor en eller flere flyttinger av bryggen som vil medføre oppriving av moringer og spredning av sedimenter, særskilt ettersom mulighetsstudien forslår å flytte småbåtbryggen til Strandhuset.

Forvalter har jevnlig turer ut på Hoveodden og bryggene på Strandhuset og Hovestranden er generelt svært mye benyttet av fritidsbåter i høysesongen. Et grovt

overslag tilsier ca 70-120 båter i Hovekilen til enhver tid i høysesong, og ca 1/3 av disse var på fritidsbryggene. De øvrige lå fortøyd til svaberg eller på svai. Båter som lå «på svai» i Hovekilen var i flere tilfeller i viktige områder med ålegress. Erfaringer fra blant annet Furøya, Jerken og Tromlingene viser at tilrettelegging med flytebrygger for friluftslivet virker kanaliserende. Båter samles i større grad ved bryggene og forstyrrelse av dregging reduseres.

Forvalter er enig med Naturvernforbundet i at det i større grad bør tilrettelegges for kollektivtrafikk som ferge og buss, og nettopp uegnet utforming for fergeanløp var en av manglene ved det omsøkte bryggetiltaket.

«MOTTAKERNAVN»
«ADRESSE»
«POSTNR» «POSTSTED»

Saksbehandler Jenny Marie Gulbrandsen

Vår ref. 2021/4741-0 432.2

Deres ref. «REF»

Dato 02.06.2021

Svar på søknad om tillatelse til bryggeanlegg på 210_1 Hoveodden - Raet NP- Arendal

Jeg viser til søknad mottatt 5.3.21. samt dialog i tiden frem mot styremøtet den 28.5.21.

Raet nasjonalparkstyre har behandlet søknaden på styremøtet den 28.5.21. Det ble fremført et ønske om at en midlertidig tillatelse til nåværende bryggeløsning ble fremmet som et alternativ til forvalters Alternativ 1, dette ble presentert av forvalter på møtet.

Som det fremgår av vedtaket i sak 21/21 om Mulighetsstudie for universell utforming i Raet Nasjonalpark, så har styret vedtatt en positiv innstilling til tiltakene som er skissert i mulighetsstudien og ber om at de respektive kommunene arbeider videre med statlig sikring og midler til prosjektering og realisering av disse tiltakene.

Det er uheldig for sjøbunnen med stadig flytting av brygger (fortøyninger og moringer må tas opp – og i påvente av prosjektering av en varig bryggeløsning slik som skissert i mulighetstudien – så har styret vedtatt en 2-årig midlertidig tillatelse til nåværende løsning. Det er satt vilkår for tillatelsen og den kan kreve tillatelse etter annet lovverk.

Med hilsen

Jenny Marie Gulbrandsen
nasjonalparkforvalter

Etter våre rutiner er dette brevet godkjent og sendt uten underskrift

(VEDLEGG)

Mottakere:			
Statsforvalteren i Agder	Postboks 504	4804	ARENDAL
Arendal kommune	Postboks 123	4891	GRIMSTAD
Niels Kaastrup Nielsen			
Agder fylkeskommune	Postboks 788 Stoa	4809	ARENDAL
HOVE DRIFTS- OG UTVIKLINGSSKAP	Hoveveien 100	4818	FÆRVIK
HOVE LEIRSENTER			
(MOTTAKERLISTE)			

Kopi til:
Kristina Stenlund Larsen
Jørgen Ubisch
(KOPITILTABELL)

Saksfremlegg

Arkivsaksnr: 2021/4741-0

Saksbehandler: Jenny Marie Gulbrandsen

Dato: 07.05.2021

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Raet nasjonalparkstyre	22/21	28.05.2021

Søknad om tillatelse til bryggeanlegg på 210_1 Hoveodden - Raet NP- Arendal

Forvalters innstilling

Alternativ 1

Nasjonalparkstyret i Raet nasjonalpark og Søm landskapsvernområde gir med hjemmel i verneforskriften § 3 fjerde ledd g) til Pollen Bygg og Eiendom på vegne av HDU tillatelse til bryggeanlegg for friluftslivet på 210/1 i Arendal kommune på følgende vilkår:

Bryggen skal legges i tilknytning til eksisterende bryggeanlegg på Strandhuset i tråd med mulighetsstudie for universell utforming i Raet nasjonalpark. Bryggen skal ivareta hensynet til universell utforming og utformes med utgangspunkt i bryggeanleggene i mulighetsstudien.

Tiltaket

- Omfatter fjerning av eksisterende bryggeanlegg på Hoveodden og etablering av en fritidsbrygge på Strandhuset som erstatning for disse. Deler av tidligere brygger kan gjenbrukes som base for ny fellesbrygge jf tegning såfremt tilgjengeligheten ivaretas.
- Moringer kan etableres i radius rundt bryggen for å redusere behovet for dregging.

- Utformingen skal være i tråd med veileder for naturvennlig tilrettelegging <https://www.miljodirektoratet.no/publikasjoner/2019/mai-2019/naturvennlig-tilrettelegging-for-friluftsliv/> og mulighetsstudien. Skisser sendes inn til forvalter for godkjenning.
- Bryggen skal merkes med to dagers oppholdstid og man kan ikke ta betalt for plassen.
- Deler av bryggen skal tilrettelegges for ikke-motorisert ferdsel og skiltes med dette, fortrinnsvis nærmest badeplass.
- Alt avfall skal fjernes fra nasjonalparken og leveres på egnet avfallsmottak.
- Tiltaket skal meldes til forvaltningsmyndigheten for nasjonalparken så snart det er ferdig gjennomført.
- Frakt og tilkjøring av materialer som foregår fra sjøsiden skal ikke skade sjøbunn eller føre til forurensning.
- Tiltaket skal være igangsatt senest tre år og fullført innen fem år fra denne dispensasjonen ble gitt.

Alternativ 2

Nasjonalparkstyret i Raet nasjonalpark og Søm landskapsvernområde gir med hjemmel i verneforskriften § 3 fjerde ledd g) til Pollen Bygg og Eiendom på vegne av HDU tillatelse til bryggeanlegg for friluftslivet på 210/1 i Arendal kommune på følgende vilkår:

Bryggen kan utføres i tråd innsendt tegning, men med tilpasning tilsvarende mulighetsstudie for universell utforming i Raet nasjonalpark. Bryggen skal ivareta hensynet til universell utforming og utformes med utgangspunkt i bryggeanleggene i mulighetsstudien.

Tiltaket

- Omfatter fjerning av eksisterende bryggeanlegg på Hoveodden og etablering av nytt flytebryggeanlegg som erstatning for disse. Deler av tidligere brygger kan gjenbrukes som base for ny fellesbrygge jf tegning såfremt tilgjengeligheten kan ivaretas.
- Moringer kan etableres i radius rundt bryggen for å redusere behovet for dregging.
- Utformingen skal være i tråd med veileder for naturvennlig tilrettelegging <https://www.miljodirektoratet.no/publikasjoner/2019/mai-2019/naturvennlig-tilrettelegging-for-friluftsliv/> og mulighetsstudien. Skisser sendes inn til forvalter for godkjenning.
- Bryggen skal merkes med to dagers oppholdstid og man kan ikke ta betalt for plassen.
- Deler av bryggen skal tilrettelegges for ikke-motorisert ferdsel og skiltes med dette, fortrinnsvis nærmest badeplass.
- Alt avfall skal fjernes fra nasjonalparken og leveres på egnet avfallsmottak.
- Tiltaket skal meldes til forvaltningsmyndigheten for nasjonalparken så snart det er ferdig gjennomført.

- Frakt og tilkjøring av materialer som foregår fra sjøsiden skal ikke skade sjøbunn eller føre til forurensning.
- Tiltaket skal være igangsatt senest tre år og fullført innen fem år fra denne dispensasjonen ble gitt.

Klage på vedtak

Vedtaket kan påklages av en part eller annen med rettslig klageinteresse jf. Forvaltningsloven § 28. Frist for å klage er tre uker fra vedtaket er mottatt. En eventuell klage stiles til Miljødirektoratet, men sendes Raet Nasjonalparkstyre.

Saksprotokoll i Raet nasjonalparkstyre - 28.05.2021

Vedtak

Nasjonalparkstyret i Raet nasjonalpark og Søm landskapsvernområde gir med hjemmel i verneforskriften § 3 fjerde ledd g) til midlertidig tillatelse til HDU for bryggeanlegg for friluftslivet på 210/1 i Arendal kommune for inntil 2 år mens det arbeides videre med en bryggeløsning for friluftslivet i tråd med Mulighetsstudien for Universell utforming i Raet Nasjonalpark.

Vilkår

- Nåværende plassering kan benyttes i inntil 2 år.
- Bryggen skal merkes med to dagers oppholdstid og man kan ikke ta betalt for plassen.
- Deler av bryggen skal tilrettelegges for ikke-motorisert ferdsel og skiltes med dette, fortrinnsvis nærmest badeplass.
- Nåværende annlegg kan omdisponeres innenfor eksisterende fotavtrykk.

Det skal etableres møter/dialog med relevante parter for å arbeide med en ny bryggeløsning som ivaretar de ulike behovene og hensynene i Hovekilen.

Tiltaket kan være søknadspliktig etter andre lovverk.

Saksopplysninger

Niels Kaastrup Nielsen fra Pollen Bygg og Eiendom søker på vegne av Hove Drift og Utvikling (HDU) om rammetillatelse til bryggeanlegg på 210/1 Arendal – Hoveodden.

Bryggeanlegget ble oppført /utbedret på 2000-tallet og det er blitt avdekket at det ble gitt tillatelse til landgang og pælebrygge i 2009, men at søknad om flytebrygger ble avslått. Bryggene har likevel blitt liggende.

Raet Nasjonalparkstyre gav i 2018 tillatelse til utskiftning og oppgradering av landgang og flytebrygger på blant annet dette anlegget. Forvalter antok at bryggeanlegget var godkjent av Arendal kommune og Fylkesmannen som hadde verneområdeforvaltningen i perioden 2006-2017.

Naturvernforbundet oppdaget at bryggene manglet tillatelse, og påklaget til Arendal kommune at bryggene fortsatt ligger ute i 2020. Bryggene ligger over en viktig ålegresslokalitet.

Søknaden omfatter flytebrygge-delen av bryggen, ettersom landgang og pælebrygge ble godkjent i 2011.

Rammetillatelsen søker om en ny utforming av flytebrygger som ikke er i direkte konflikt med ålegress. Det omsøkte tiltaket er 40 meter i nordlig retning og 35 meter i østlig retning.

Naturmangfoldloven og verneforskrift

Raet nasjonalpark ble vernet ved kgl. res. av 16.12.2016. For verneområdet gjelder *Forskrift om vern av Raet nasjonalpark, i Tvedestrand, Arendal og Grimstad kommuner i Aust-Agder fylke*.

Formålet med Raet nasjonalpark fremgår av verneforskriften § 1, som lyder:

Formålet med nasjonalparken er å bevare et større naturområde uten tyngre inngrep med egenartede og representative økosystemer, mange godt bevarte kvartærgeologiske forekomster etter siste istid, og med særlig vekt på plantelivet, dyrelivet, naturtyper, kystlandskapet med sjøoverflaten og kulturminner knyttet til Aust-Agders kystområde både på land og i sjø. For de marine delene er formålet særlig å ta vare på det undersjøiske landskapet med tilhørende marine arter og marine naturtyper som israndsavsetninger, skjellsandforekomster, bløtbunnsområder, ålegras- og undervannsenger, tareskog og gyteområder for fisk.

I sone A er formålet å ta vare på fuglelivet, spesielt med hensyn til sjøfuglene og deres hekkeplasser, jf. kart.

I sone B er formålet å ta vare på sårbare naturtyper og arter, jf. kart.

I sone C er formålet å ta vare på områder med særskilt vitenskapelig betydning som referanseområder i sjø, jf. kart.

Allmennheten skal gis anledning til opplevelse av naturen gjennom utøvelse av naturvennlig og enkelt friluftsliv med liten grad av teknisk tilrettelegging.

§ 3 Vern mot inngrep i landskapet

Området er vernet mot inngrep av enhver art, herunder oppføring og ombygging av varige eller midlertidige bygninger, tilbygg, brygger (...) opplag av båter, bøyelegging av båter (...) bygging av bruer og klopper, oppsetting av skilt, opparbeiding og merking av stier, løyper o.l. Opplistingen av tiltak er ikke uttømmende.

Bestemmelsene i pkt. 1.1 er ikke til hinder for:

a) vedlikehold av bygninger, brygger, anlegg og innretninger som ikke fører til bruksendring. Vedlikehold omfatter ikke ombygging eller utvidelse.

e) akterfeste av båt ved egen brygge eller egen landfast fortøyningsplass.

f) å trekke joller på land for midlertidig oppbevaring ved egen fortøyningsplass, i tråd med retningslinjer i forvaltningsplan.

Forvaltningsmyndigheten kan etter søknad gi dispensasjon til:

d) brygger som erstatning for eksisterende brygger eller ved samling av eksisterende brygger i fellesanlegg.

g) bygging av nye konstruksjoner og installasjoner, oppsetting av nye skilt og merking av stier, for å legge til rette for friluftsliv i tråd med forvaltningsplan.

Fra forvaltningsplanen om brygger:

Brygger og fortøyningsplass:

Brygger utgjør en spesiell utfordring, både landskapsmessig, for natur- og kulturmiljøer og i forhold til allmennhetens muligheter for friluftsliv og ferdsel. Søknader om nye brygger eller utvidelse av eksisterende brygger i nasjonalparken skal derfor vurderes strengt. Tillatelse til bygging av brygge etter unntaksbestemmelsen kan kun vurderes der det allerede er eksisterende brygger som enten fjernes eller samles i fellesbrygge. Andre tilfeller må behandles etter § 4 (verneforskriften har en egen bestemmelse om konstruksjoner og installasjoner for allment friluftsliv, jf. kap. 3.3.1. Bestemmelsen i § 3 pkt. 1.3 d vil derfor gjelde brygger mv. for andre formål, f. eks private fritidsboliger).

Vedlikeholdsmudring:

I NP skal vedlikeholdsmudring kunne fortsette for eksisterende brygger og anlegg, hvor mudring tidligere har vært gjennomført. Dette er søknadspliktig. Mudring er normalt strengt regulert i annet lovverk og må vurderes konkret i hvert enkelt tilfelle.

Oppbevaring av båt på land:

Joller kan trekkes på land for midlertidig oppbevaring. Dette gjelder mindre båter som trekkes på land ved egen båtplass eller båtfeste uten bruk av motorredskap/kran. Det er ikke anledning for vinterlagring av båter på land i nasjonalparken.

Fra forvaltningsplanen om friluftsliv:

Valgfrihet og verneverdier

Friluftslivsutøveren skal i størst mulig grad kunne velge hvor han/hun vil ferdes innenfor nasjonalparken. Samtidig skal ikke friluftaktiviteten være til skade for verneverdiene. Ved behov skal derfor forvaltningsmyndigheten søke å styre ferdselen bort fra spesielt sårbare områder.

Hensynsfull forvaltning

Forvaltningstiltak skal i størst mulig grad utformes slik at brukeren ikke opplever at ferdselen blir unødig regulert. Nødvendig styring av ferdselen skal fortrinnsvis skje gjennom informasjon eller kanalisering gjennom positive tiltak. Strengere håndheving og reaksjoner skal først og fremst benyttes i forbindelse med bevisste overtredelser av reglene i sårbare områder. Merk likevel ferdselsforbudet i sone A.

Tilrettelegging

All tilrettelegging for friluftsliv og ferdsel skal være i tråd med DN-håndbok 27 Naturvennlig tilrettelegging for friluftsliv (2006) og Merkehandboka (2009). Nasjonalparken forvaltes i to hovedgrupper av øyer/områder med tanke på tilrettelegging: Tilrettelagte og ikke tilrettelagte. Graden av tilrettelegging vil variere. Ved all tilrettelegging skal det vurderes konkret om tiltaket kan og bør ha universell utforming. Der universell utforming ikke er forenelig med verneformål og/eller verneverdier, skal det tilstrebes så god tilgjengelighet som mulig.

Vedlikehold

Vedlikehold omfatter ikke ombygging og utvidelse, og skal skje på en slik at måte at stier, skilt, bruer og løyper opprettholdes uten å endre karakter. Dette innebærer bruk av materialer, løsninger og teknikker som ikke vesentlig skiller seg fra det som tidligere er benyttet.

Vurdering

Det omsøkte tiltaket er en rammetillatelse til bryggeanlegg etter at det har blitt gjort kjent at det eksisterende bryggeanlegget ikke er godkjent.

Verneforskriften § 3 fjerde ledd g) åpner for etablering av brygger til friluftslivet og det er på denne hjemmelen tiltaket er søkt inn. Forvaltningsplanen omtaler denne bestemmelsen, men angir ingen retningslinjer eller krav foreløpig. Denne bestemmelsen har vært benyttet tidligere, blant annet på Jerken og Tromlingene. I begge tilfeller var det Arendal kommune som søkte og bryggene var finansiert med midler til tiltak i statlig sikrede friluftslivsområder.

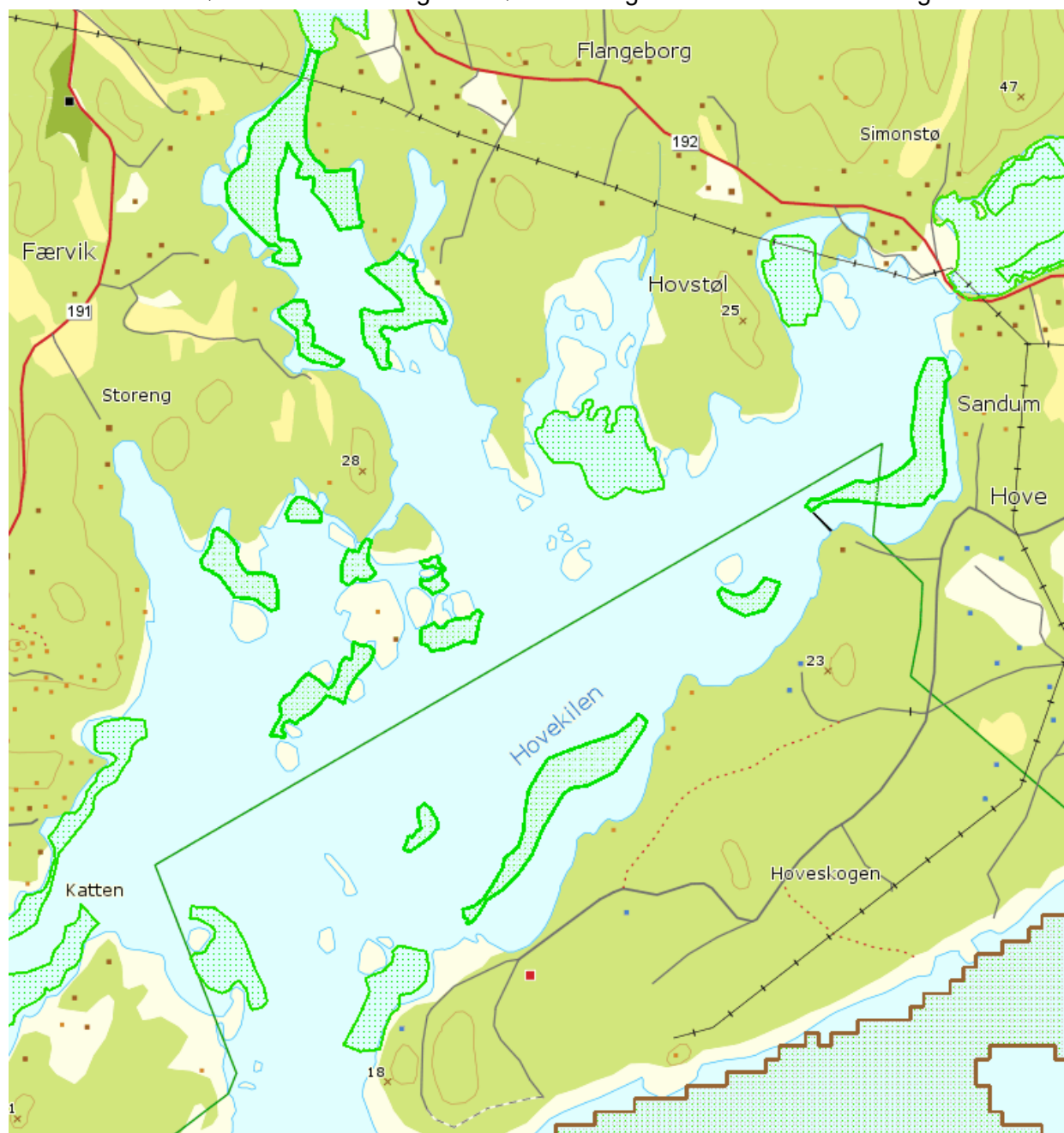
Forvalters vurdering er at omsøkt tiltak er i tråd med hjemmelsgrunnlaget i § 3 fjerde ledd g). Vurderingen videre vil basere seg på om påvirkning på verneverdier vil kunnet avveis med vilkår, og om tiltaket bør tillates.

Verneverdiene i dette området er i godt dokumentert gjennom verneprosessen og naturdatabaser. Det er registrert flere viktige hekkelokaliteter i området, og årlig registreres

flere rødlistede fugler under hekkeperiode og trekk. Hovekilen har flere viktige ålegressforekomster, og disse er ikke blitt vektlagt ved tidligere vurderinger.

Ålegress er truet av flere typer tiltak, blant annet bryggekonstruksjoner. Uttalelser fra Havforskningsinstituttet tyder på at det er de faste byggeelementene som utgjør en trussel, båter har mindre negativ påvirkning. Et gunstig tiltak er å legge til rette med moringer for å redusere dregging. Dreging kan ha en svært negativ påvirkning på ålegress, spesielt dersom antallet og intensiteten er høyt.

Tiltakshaver har søkt om en utforming som søker å unngå direkte konflikt med ålegress.

<https://kart.fiskeridir.no/fiskeri> med marine naturtyper og marint biologisk mangfold

Kunnskapsgrunnlaget om naturmangfold og effekter av omsøkte tiltak, jf. nml. § 8, anses på bakgrunn av dette som godt, og føre-var-prinsippet i nml. § 9 tillegges derfor ikke vekt i vurderingen.

Pælebrygge med landgang ble gitt dispensasjon i 2009 ettersom man anså det som viktig å ivareta adkomstmuligheten med ferje. Det ble også vektlagt at lokaliteten lange har hatt en bryggekonstruksjon. Det ble ikke gitt tillatelse til flytebrygger.

Friluftslivet er en del av de verdiene som skal ivaretas i nasjonalparken, og det er et stort antall fritidsbåter som ankommer Hovekilen hver t år, spesielt i høysesong juni-august. Tiltak i nasjonalparken og andre steder viser at man oppnår en samling av ferdsel og dermed redusert belastning på både sjøfugl og ålegress ved å tilrettelegge med friluftslivbrygger. Slik sett vil en gunstig plassert og godt tilrettelagt friluftslivbrygge redusere den smalede belastningen for naturverdiene. Landskapet er allerede preget av en del bryggekonstruksjoner i området, og både av hensyn til ulike grupper brukere og landskapsbildet vil det være gunstig å samle bryggekonstruksjonene til Strandhuset. Bukten utenfor strandhuset har ingen ålegressforekomster, et allerede eksisterende bryggeanlegg i lite bruk, en mindre attraktiv badeplass og er base for seilspportaktivitet. For gjester til Hove Leir og Canvas Hove vil det være en ubetydelig forskjell på å ligge ved bryggen på Strandhuset fremfor Hoveodden.

Dette er også i tråd med Mulighetsstudien for universell utforming i Raet Nasjonalpark som foreslår å tilrettelegge for myke brukere på Hoveodden. DVS med tilrettelegging for ikke-motorisert ferdsel og badende på Hoveodden, mens båter kanaliseres til Strandhuset.

Forslaget er drøftet med HDU, som mener at det vil være ugunstig å fjerne muligheten for båtplasser på Hoveodden. De ønsker å søke om en flytebryggekonstruksjon på Hoveodden. Innspillet fra HDU fremgår i saken om høring av mulighetsstudien. De foreslår at man har soner med ikke-motorisert ferdsel der badegjester kan hensyntas i sameksistens med flytebrygger.

Forvalter har derfor fremmet to ulike vedtak.

Økosystemtilnærming og samlet belastning (nml. § 10) er vurdert til å være av begrenset omfang da tiltakene uansett utforming vil ha en samlende effekt på friluftslivet og ingen av de foreslåtte vedtakene vil være i direkte konflikt med ålegress. Bryggeanlegg med moringer vil gi en redusert forstyrrelse på sjøbunn rundt bryggeanlegget. For å sikre dette bør det settes vilkår om moringer og varighet på opphold i vedtaket.

§ 12 i nml. vurderes ivaretatt med vilkår i tillatelsen om forsvarlig drift og opprydding. Eventuelle kostnader ved miljøforringelse, skal bæres av tiltakshaver, jf. nml. § 11.

Konklusjon

Forvalter anbefaler at tiltaket gis tillatelse med vilkår og har foreslått to ulike innstillinger- den ene i tråd med mulighetsstudien og den andre i tråd med søknad.

Begge innstillingene har forslag til endringer som ivaretar hensyn til ålegress (moringer) og tilgjengelighet for ulike typer brukere, og universell utforming.

Naturvernforbundet i Arendal

Til Miljødirektoratet

Klage på 2 års tillatelse til flytebrygge på Hoveodden

Flytebryggesaken ble behandlet på styremøte i Raet nasjonalpark fredag 28.5.2021 med saksnr. 22/21. Naturvernforbundet mottok protokoll fra møtet 2.6.2021. Klagen er rettidig oversendt nasjonalparkforvalteren.

Naturvernforbundet i Arendal krever at vedtaket om å tillate at ulovlig flytebrygge blir liggende i to år til, oppheves. Naturvernforbundet i Arendal kreves samtidig at styret i Raet nasjonalpark bidrar til at flytebrygga så raskt som mulig blir fjernet fra nasjonalparken.

Flytebrygga skader naturen i nasjonalparken og har svært liten betydning for atkomsten til nasjonalparken. Samtidig er flytebrygga en tilrettelegging for aktiviteter som skader naturen i nasjonalparken.

Saksbehandlingsfeil

1. Ingen søknad

Ut fra saksframlegget og to dokumentinnsyn er det klart at det ikke er søkt om tillatelse til denne brygga. Siste dokumentinnsynet ble gjort umiddelbart etter styremøtet. Nasjonalparkforskriften § 3 krever søknad.

2. Ingen saksbehandling

I 2008 avsto fylkesmannen i A-Agder å ettergodkjenne en noe mindre flytebrygge på samme sted. Fylkesmannen begrunnet avslaget med at tiltaket var i strid med landskapsvernforskriften. Landskapsvernforskriften er avløst av nasjonalparkforskriften med samme vernebestemmelser. Derfor er flytebrygga som ligger der nå i strid med nasjonalparkforskriften vernebestemmelser. Dersom det skal tillates en brygge som er i strid med vernebestemmelsene må brygga beskrives. Det må undersøkes hvordan brygga påvirker den verna naturen og gis en begrunnelse for hvorfor brygga allikevel kan tillates. Det vises til forvaltningslovens regler for saksbehandling.

Saksopplysninger fra side 5 og utover i saksframlegget, gjelder ikke den eksisterende flytebrygga. Dersom en leser nasjonalparkforvalterens saksframlegg ser en at det er de samme saksopplysningene som nasjonalparkforvalteren skrev for den nye flytebrygga som Arendal kommune har søkt om å få legge ut nord for den eksisterende ulovlige flytebrygga.

Naturvernforbundet mener på denne bakgrunn at vedtaket, som innebærer tillatelse til et annet tiltak enn det som er omsøkt og forberedt av nasjonalparkforvalter, innebærer at det tiltaket som er gitt tillatelse ikke er tilstrekkelig opplyst i henhold til forvaltningsloven § 17 før vedtak er fattet.

Vi kan heller ikke se at det vedtaket styret har fattet er gitt en tilstrekkelig begrunnelse etter forvaltningsloven § 25. Vedtaket mangler en gjengivelse av de hovedhensyn som har vært avgjørende ved valget av denne løsningen, når denne ikke er i samsvar med de vurderinger og forslag som fremgår av saksframlegget.

3. Styreleder i nasjonalparkstyret, ordfører i Arendal kommune er inhabil i saken.

Det framgår av protokollen at styreleder har vært med å fatte vedtaket.

Naturvernforbundet i Arendal

Arendal kommune eier brygga enten direkte eller gjennom Hove Drifts og Utviklingsselskap (HDU) som leier flytebrygga ut til Canvas Hove. Hove Drifts- og utviklingsselskap AS (HDU) er 100 % eid av Arendal kommune. Det er ordfører eller den han bemyndiger som utgjør generalforsamling i HDU.

Et medlem av nasjonalparkstyret er inhabil til å behandle en sak når vedkommende leder eller har ledende stilling i, eller er medlem av styret eller bedriftsforsamling i et selskap som er part i saken, jf. forvaltningsloven § 6 bokstav e nr. 2. Ordfører var dermed automatisk inhabil etter forvaltningsloven til å behandle flytebryggesaken.

Styreleders-ordførers tilknytning til HDUs og Canvas Hoves kontrakter og forretningsforhold er andre særegne forhold som er egnet til å svekke tilliten til styreleders upartiskhet ved nasjonalparkstyrets behandling av denne saken, jf. forvaltningsloven § 6 annet ledd.

I tillegg til at Arendal kommune er eier av det selskapet som disponerer flytebrygga, er Arendal kommune også gjennom HDU deleier i og har et styremedlem i Canvas Hove. Canvas Hove har bruk for brygga i forbindelse med seilkurs og utleie av seiljoller og brett. De siste sesongene har også Canvas Hoves store motorseiler på omkring 45 fot brukt brygga i lengre perioder. Arendal kommune har interesse i at brygga blir liggende.

Arendal kommune avsto i 2011 å ettergodkjenne flytebrygga, men gjennomførte ikke ulovlighetsoppfølging slik som plan og bygningsloven krever. Når ordføreren nå er med på å gi tillatelse til den ulovlige flytebrygga etter nasjonalparkforskriften åpner han for at Arendal kommune i stedet for å gjennomføre ulovlighetsoppfølgingen kan ettergodkjenne brygga etter plan og bygningsloven.

Også på denne måten har Arendal kommune interesse i saken.

Flytebrygga skader naturen i Raet nasjonalpark

Som nasjonalparkforvalteren riktig påpeker skader moringer og dreggene til båtene som bruker brygga den viktige ålegrasenga under brygga. Jo før brygga blir fjernet jo mindre skade på ålegrasenga. I brygga og båtene som legger ved brygga skygger for ålegrasenga slik at den får dårligere vekstvilkår og blir med utsatt for uheldig algevekst. Omkring 2010 gjennomførte Niva og Havforskningsinstituttet en undersøkelse av flere ålegrasenger på Sørlandet bla annet denne. I undersøkelsen blir det blant annet påpekt at det vil være svært gunstig for denne ålegrasenga at det er bølger på vannflaten. Flytebrygga og båtene ved brygga demper bølgene.

Hovekilen har et rikt fugleliv. Det er både trekkfugl og fugler som er i Hovekilen i periode og stasjonær fugl. Blant disse rødlistede arter. Mye aktivitet i Hovekilen har i mange år forstyrret og fortrenget fuglene i Hovekilen. Opphold på denne flytebrygga og ferdsel med båt til fra brygga forstyrrer fugl også ønsker å bruke området.

Flytebryggas betydning for tilrettelegging for friluftsliv i nasjonalparken

Stranden innafor flytebrygga er en av de mest populære strendene på Hoveodden og mye brukt av barnefamilier. Brygga og båttrafikken rundt brygga er til hinder for bading. Båter kan være farlige for svømmende og det er i alle fall uønsket med båttrafikk der hvor det er mange som bader. Spesielt der barn bader.

Naturvernforbundet i Arendal

Det antas at nasjonalparken har omkring 350 000 besøk i året. Det aller fleste kommer med personbil, svært få med båt. Flesteparten av de som kommer med båt kommer med fergen. Flytebrygga har minimal betydning for atkomsten til nasjonalparken, men forholdsvis stor betydning for aktivitetene og inntektene til Canvas Hove.

Dersom Arendal kommune ønsker å redusere forurensningen, ulykkesrisikoen og andre ulemper med den store personbiltrafikken til nasjonalparken er en god bussforbindelse løsningen.

Arendal 8.6.2021

For Naturvernforbundet i Arendal
Jørgen Ubisch
958 85 634
bevoeya@gmail.com

Arendal kommune
Att: v/Maiken Imeland Moen
Postboks 123
4891 GRIMSTAD

Uttalelse søknad om dispensasjon fra arealformålet gnr/bnr 210/1 - Hoveodden 200 Arendal kommune

Vi viser til henvendelse fra Arendal kommune vedrørende ovennevnte, samt brev av 12/8-2021 om avklaring i forhold til gammel innsigelse fra 11/4-2006, vår ref 04/10030. Vi beklager sen tilbakemelding i saken og viser i den sammenheng til oppklarende og hyggelig telefonsamtale med Maiken I. Moen 19/8-2021.

Fiskeridirektoratet region Sør ga den 18/3-2021 uttalelse til søknad om oppføring/utvidelse av gjestebrygge på Hoveodden, jfr vår ref 21/3311-6. Ut fra de mottatte kart og dokumenter konkluderte vi den gang med at en flytting av nåværende gjestebrygge og utvidelse av denne ville være positivt for det marinbiologiske mangfold i området. Dette da dagens bryggeanlegg ligger delvis over en ålegraseng, klassifisert som svært viktig. Vi satte dog vilkår om at det ikke måtte mudres i området.

I henhold til mottatt brev framgår det at denne søknad nå trekkes, og det søkes om dispensasjon fra arealformålet hvor en opplyser om at anlegget ønskes beholdt slik det er i dag.

Den 28/5-2021 var det styremøte i Raet Nasjonalparkstyre. På agendaen under sak 22/21 var det til behandling «Søknad om tillatelse til bryggeanlegg på 210/1 Hoveodden». Det ble i saken gjort følgende vedtak.

Vedtak

Nasjonalparkstyret i Raet nasjonalpark og Søm landskapsvernområde gir med hjemmel i verneforskriften § 3 fjerde ledd g) til midlertidig tillatelse til HDU for bryggeanlegg for friluftslivet på 210/1 i Arendal kommune for inntil 2 år mens det arbeides videre med en bryggeløsning for friluftslivet i tråd med Mulighetsstudien for Universell utforming i Raet Nasjonalpark.

Vilkår

Nåværende plassering kan benyttes i inntil 2 år.

Bryggen skal merkes med to dagers oppholdstid og man kan ikke ta betalt for plassen.

Deler av bryggen skal tilrettelegges for ikke-motorisert ferdsel og skiltes med dette, fortrinnsvis nærmest badeplass.

Nåværende anlegg kan omdisponeres innenfor eksisterende fotavtrykk.

Det skal etableres møter/dialog med relevante parter for å arbeide med en ny bryggeløsning som ivaretar de ulike behovene og hensynene i Hovekilen.

Tiltaket kan være søknadspliktig etter andre lovverk.

Fiskeridirektoratet region Sør vil i utgangspunktet fraråde tiltak som kommer i konflikt med de interesser vi er satt til å ivareta. I dette området er det som kjent store ålegrasenger som blir berørt, jfr tidligere brevutveksling. Fiskeridirektoratet er derfor av den oppfatning at hvis det mot formodning gis en dispensasjon for ettergodkjenning av bryggeanlegget, bør det være i tråd med Nasjonalparkstyrets vedtak av 28/5-2021. Fiskeridirektoratets uttalelse tar ikke hensyn til eventuelle betalingsordninger, universell utforming eller daglig drift av anlegget.

Konklusjonen

Fiskeridirektoratet region Sør slutter seg til vedtaket til Nasjonalparkstyret i Raet nasjonalpark om at nåværende plassering kan benyttes i inntil 2 år mens det arbeides videre med en bryggeløsning for friluftslivet på Hoveodden, i tråd med Mulighetsstudien for Universell utforming i Raet Nasjonalpark.

Fiskeridirektoratet ber om å bli holdt løpende orientert om det videre arbeidet med denne saken.

Med hilsen

Erik Ludvigsen
seksjonssjef

Leif Erik Egaas
førsteinspektør

Brevet er godkjent elektronisk og sendes uten håndskreven underskrift.

Mottakerliste:

Arendal kommune

Postboks 123

4891

GRIMSTAD

Kopi til:

Fiskerlaget Sør

Stenersgata 2

0184

OSLO

Kystverket Sørøst

Postboks 1502

6025

ÅLESUND

Naturvernforbundet Arendal

c/o Ole Peder

4920

STAUBØ

Tverdalen

Tverrdalsøyveien

284

Statsforvalteren i Agder

Postboks 504

4804

ARENDAL

KOP

Arkivsaksnr: 2021/3184-0

Saksbehandler: Jenny Marie Gulbrandsen

Dato: 02.09.2021

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Raet nasjonalparkstyre	39/21	10.09.2021

Klage på avslag om brygge på Botneveien 130, 218/35- Arendal - Raet NP

Vedlegg:

- 1 SV: Melding fra Statsforvalteren
- 2 Svar på søknad om fjerning og oppføring av ny brygge på 218/35 Botneveien 130 - Arendal kommune - Raet NP

Forvalters innstilling

1:

Nasjonalparkstyret for Raet nasjonalpark og Søm landskapsvernområde gir ikke tillatelse etter verneforskriften til det omsøkte tiltaket.

2:

Nasjonalparkstyret for Raet nasjonalpark og Søm landskapsvernområde gir tillatelse etter verneforskriften § 3 tredje ledd d) til å fjerne eksisterende bryggeanlegg og oppføre ny brygge som omsøkt.

Det er gitt vilkår for tillatelsen:

- Tiltaket skal gjennomføres som omsøkt og kartfestet.
- Frakt og tilkjøring av materialer som foregår fra sjøsiden skal ikke skade sjøbunn eller føre til punktfurensning.
- Alt avfall skal fjernes fra nasjonalparken og leveres på egnet avfallsmottak.
- Tiltaket skal være igangsatt senest fem år fra denne dispensasjonen ble gitt.

Dersom man ønsker å frakte materialer over land, minner vi om at motorisert ferdsel i utmark er søknadspliktig.

Klage på vedtak

Vedtaket kan påklages av en part eller annen med rettslig klageinteresse jf. Forvaltningsloven § 28. Frist for å klage er tre uker fra vedtaket er mottatt. En eventuell klage stiles til Miljødirektoratet, men sendes Raet Nasjonalparkstyre

Saksopplysninger

Arbeidsutvalget behandlet søknad om å fjerne en brygge og erstatte den med en pælebrygge + liten flytebrygge på Botneveien 130. Ettersom den omsøkte bryggen medførte økt nedbygging i verneområdet uten muligheter for fjerning av tiltak i verneområdet, så ble søknaden ikke innvilget.

Fredrik Berg fra Telebryggen klaget inn avslaget og viser til at det vil bli fjernet en bøye og moring ute i nasjonalparken, og at fjerning av steinfylling (eksisterende bryggestruktur) vil bli bedre for havgjennomstrømming og de foreslår å endre overflaten på bryggen slik at ålegress ikke skygges ut.

Vurdering av klage

Forvaltningen må først ta stilling til hvorvidt klagen er gyldig, og det er satt tre krav jf forvaltningsloven kap 5 §§28-32.

Klagen må være fremsatt innen klagefristen som er tre uker fra vedtaket ble utsendt. Videre må klager ha en rettslig klageinteresse og klagen må være relevant i forhold til vedtaket.

Vedtaket er fattet 20.7.21 og vedtakets utsendelse var 4.8.21.

Forvalter og arkiv mottok epost med klage på vedtaket den 11.8.21, og klagen er fremsatt godt innen fristen.

Søker er part i saken og anses å ha rettslig klageinteresse i saken. Klagen er relevant i forhold til vedtaket.

Klagen er adressert til Nasjonalparkstyret i Raet Nasjonalpark, og dersom den ikke tas til følge vil klagen oversendes til Miljødirektoratet for endelig vurdering.

Klagens innhold:

Klagen er vedlagt

Forvalter har tatt saken opp til ny vurdering.

Naturmangfoldsloven og verneforskrift

Raet nasjonalpark ble vernet ved kgl. res. av 16.12.2016. For verneområdet gjelder *Forskrift om vern av Raet nasjonalpark, i Tvedestrand, Arendal og Grimstad kommuner i Aust-Agder fylke*, heretter kalt verneforskriften.

Formålet med Raet nasjonalpark fremgår av verneforskriften § 1, som lyder:

Formålet med nasjonalparken er å bevare et større naturområde uten tyngre inngrep med egenartede og representative økosystemer, mange godt bevarte kvartærgeologiske forekomster etter siste istid, og med særlig vekt på plantelivet, dyrelivet, naturtyper, kystlandskapet med sjøoverflaten og kulturminner knyttet til Aust-Agders kystområde både på land og i sjø. For de marine delene er formålet særlig å ta vare på det undersjøiske landskapet med tilhørende marine arter og marine naturtyper som israndsavsetninger, skjellsandforekomster, bløtbunnsområder, ålegras- og undervannsenger, tareskog og gyteområder for fisk.

§ 3 Vern mot inngrep i landskapet

Området er vernet mot inngrep av enhver art, herunder oppføring og ombygging av varige eller midlertidige bygninger, tilbygg, brygger, gjerder, anlegg og innretninger (...)

Bestemmelsene er ikke til hinder for

- a) vedlikehold av bygninger, brygger, anlegg og innretninger som ikke fører til bruksendring. Vedlikehold omfatter ikke ombygging eller utvidelse.*

Forvaltningsmyndigheten kan etter søknad gi tillatelse til:

- d) bygging av brygger etter fjerning av eksisterende brygger eller ved samling av eksisterende brygger i fellesanlegg.*

I utkast til forvaltningsplan for Raet nasjonalpark og Søm landskapsvernområde av 16.12.17, punkt 3.3.6 er det gitt retningslinjer for brygger og fortøyningsplass.

Brygger og fortøyningsplass: Brygger utgjør en spesiell utfordring, både landskapsmessig, for natur- og kulturmiljøer og i forhold til allmennhetens muligheter for friluftsliv og ferdsel. Søknader om nye brygger eller utvidelse av eksisterende brygger i nasjonalparken skal derfor vurderes strengt. Tillatelse til bygging av brygge etter unntaksbestemmelsen kan kun vurderes der det allerede er eksisterende brygger som enten fjernes eller samles i fellesbrygge. Andre tilfeller må behandles etter § 4 (verneforskriften har en egen bestemmelse om konstruksjoner og installasjoner for allment friluftsliv, jf. kap. 3.3.1. Bestemmelsen i § 3 pkt. 1.3 d vil derfor gjelde brygger mv. for andre formål, f. eks private fritidsboliger).

Vurdering

Brygger er en type inngrep som påvirker flere av verneverdiene i nasjonalparken. Det omsøkte tiltaket innebærer fjerning av en eksisterende brygge og fast fundament av sten, og erstatte den med en brygge som delvis vil inngå i verneområdet. Det er derfor nærliggende å bruke verneforskriften § 3 fjerde ledd. Totalt vil arealet reduseres fra ca 29,2 m² til 28,5 m². Kun ytre del inngår i Raet nasjonalpark og dette tiltaket omfatter ca 18-20 m². Berg foreslår å bytte ut overflatedekket med strekkmetall eller noe annet som slipper inn sollys.

Denne typen tiltak med fjerning av inngrep utenfor verneområdet for etablering av nye tiltak i verneområdet ble vurdert av Miljødirektoratet i forbindelse med klagebehandling av søknad om molo/brygge på Fevikodden behandlet 18.09.18, 50/318 – Grimstad kommune – Raet nasjonalpark. Sitat fra klagebehandlingen.

Etter verneforskriften § 3 fjerde ledd bokstav e) kan forvaltningsmyndigheten gi tillatelse til riving

av eksisterende bygninger, anlegg og innretninger og oppføring av nye med inntil samme størrelse og for samme bruk. Heller ikke denne bestemmelsen kommer til anvendelse fordi den brygga som det skal fjernes deler av, ikke befinner seg i nasjonalparken.

Verneverdiene i dette området er i godt dokumentert på landskapsnivå gjennom verneprosessen og naturdatabaser. Området hvor tiltaket er omsøkt har marine naturtyper registrert, men ingen rødlistede arter. Alvekilen er et av de viktigste områdene for ålegress i nasjonalparken. Det er en tursti på landsiden av det omsøkte tiltaket. Tiltaket er ikke vurdert å ha betydning for ferdsel på sjø. Kunnskapsgrunnlaget om naturmangfold og effekter av omsøkte tiltak, jf. nml. § 8, anses på bakgrunn av dette som godt, og føre-var-prinsippet i nml. § 9 tillegges derfor ikke vekt i vurderingen.

Økosystemtilnærming er vurdert til å være moderat omfang da tiltaket ikke innebærer forstyrrelse av sjøbunn, men en flytebrygge vil bidra til bit for bit nedbygging i verneområdet og skygge for havbunnen. Totalt sett vil en tillatelse gi en økt samlet belastning jf nml § 10.

§ 12 i nml. vurderes ivaretatt med vilkår i tillatelsen om forsvarlig drift og opprydding. Eventuelle kostnader ved miljøforringelse, skal bæres av tiltakshaver, jf. nml. § 11.

Konklusjon

Forvalter anbefaler enten et avslag som gitt i AU og at en eventuell ombygging av bryggen gjennomføres utenfor verneområdet i arealet som er tatt ut på grunn av eksisterende brygge.

Alternativt kan styret gi en tillatelse og anse inngrepet som er fjernet som i tråd med forvaltningsplanens føringer for fjerning av infrastruktur.

Fra: Fredrik Berg[fredrik@telebryggen.no]
Sendt: 11.08.2021 09:48:36
Til: Gulbrandsen, Jenny Marie
Kopi: Rakesh Patel
Tittel: SV: Melding fra Statsforvalteren

Hei Jenny

Da ønsker vi å klage på vedtaket og under følger våre argumenter for at tiltaket skal godkjennes.

1. Det ligger allerede en bøye mye lenger ut i verneområde og den vil bli fjernet. Med denne løsningen kan kajakk padlere og andre fritidsbåter manøvrere nærmere land uten å være redd for å hekte seg i et tau fra bøyen og inn til dagens brygge/båt.
Således er dagens tiltak innenfor verneområde og ikke som DE skriver i avslaget at det er utenfor verneområde. Derfor mener vi at det ikke er riktig å evaluere saken som at eksisterende tiltak ligger utenfor verneområde og nytt tiltak ligger innenfor verneområde.
2. Ny løsning vil gi bedre vanngjennomstrømning i sundet, den gamle løsningen er utfylling, mens den nye løsningen er peler og flytebrygge. Overflatevannet vil kunne strømme forbi uhindret i forhold til utfyllingen.
Saken DE referer til i avslaget gjelder søknad om molo (utfylling i sjøen) Vi mener at flytebrygger er et mye mindre inngrep i naturen enn en molo.
3. Det er nevnt ålegress og skyggelegging, her kan man redusere skyggelegging med lys gjennomtrengende materialer, eksempel så kan landgang lages i stekket metall, samme kan dekke på flytebryggen. Dette for å hindre/ redusere skyggelegging.

Etter vår syn så er dette fjerning av større tiltak i strandsonen for å bytte utforming til en annen type brygge som har en mindre inngripende utforming. Da spesielt mht vanngjennomstrømning og muligheten for ålegress til å gro på bunn.

Til slutt vil vi informere om at vi kan redusere flytebryggens lengde fra 6m til 5m, det vil gi ytterligere 3m² reduksjon i totalarealet.

Mvh

Fredrik Berg | Daglig leder
fredrik@telebryggen.no | www.telebryggen.no
m: 930 36 678

Fra: Gulbrandsen, Jenny Marie <fmavjmg@statsforvalteren.no>
Sendt: mandag 9. august 2021 12:08
Til: Fredrik Berg <fredrik@telebryggen.no>
Emne: SV: Melding fra Statsforvalteren

1. ja
2. ingen kostnader

Vi kan be om en konferanse med Miljødirektoratet for å vurdere erstatningsareal prinsippet

Med vennlig hilsen
Jenny Marie Gulbrandsen
nasjonalparkforvalter

Statsforvalteren i Agder

Telefon: 37 01 78 45
Mobil: 98 46 06 18
E-post: fmavjmg@statsforvalteren.no
Web: www.statsforvalteren.no/ag

Fra: Fredrik Berg <fredrik@telebryggen.no>
Sendt: mandag 9. august 2021 11:18
Til: Gulbrandsen, Jenny Marie <fmavjmg@statsforvalteren.no>
Kopi: Rakesh Patel <RPatel@freepoint.com>
Emne: SV: Melding fra Statsforvalteren

Hei igjen Jenny

25 august er dagen fristen forklage går ut 😞

Trener da svar på et par ting:

1. Er det slik å forstå at vi kan sende disse tre punktene til deg på mail i en klage og be om en ny vurdering?
2. Hvilken kostnader har nå påløpt og hvilken kostander kommer med klagen?

Mvh

Fredrik Berg | Daglig leder
fredrik@telebryggen.no | www.telebryggen.no
m: 930 36 678

Fra: Gulbrandsen, Jenny Marie <fmavjmg@statsforvalteren.no>
Sendt: mandag 9. august 2021 11:05
Til: Fredrik Berg <fredrik@telebryggen.no>
Emne: SV: Melding fra Statsforvalteren

Det kan vi få til. Har ledig etter 25. august

Med vennlig hilsen

Raet
nasjonalpark

Jenny M Gulbrandsen
Nasjonalparkforvalter
Raet Nasjonalpark og Søm Landskapsvernområde

Tlf 984 60 618/ 370 17 845

Epost: fmavjmg@fylkesmannen.no
www.raetnasjonalpark.no

Besøksadresse:
Ragnvald Blakstadsvei 1 (Fylkeshuset)
4838 Arendal

Epostkommunikasjon som inneholder relevant saksinformasjon vil bli arkivert. Gi aldri konfidensiell info per epost.

Fra: Fredrik Berg <fredrik@telebryggen.no>
Sendt: mandag 9. august 2021 09:30
Til: Gulbrandsen, Jenny Marie <fmavjmg@statsforvalteren.no>
Kopi: Rakesh Patel <RPatel@freepoint.com>
Emne: VS: Melding fra Statsforvalteren

Hei Jenny

Vi lurer litt på om det kunne la seg gjøre å ta en prat igjen med deg.

Vi har i utgangspunktet tre argumenter som vi vil teste i en eventuelt klage.

1. Det ligger allerede en bøye mye lenger ut i vernet område og den vil bli fjernet. Med denne løsningen kan kajakk padlere og andre fritidsbåter manøvrere nærmere land uten å være redd for å hekte seg i et tau fra bøyen og inn til dagens brygge/båt.
2. Ny løsning vil gi bedre vanngjennomstrømning i sundet, den gamle løsningen er utfylling, mens den nye løsningen er peler og flytebrygge. Overflatevannet vil kunne strømme forbi uhindret i forhold til utfyllingen.
3. Det er nevnt ålegress og skyggelegging, her kan man redusere skyggelegging med lys gjennomtrengende materialer, eksempel så kan landgang lages i stekket metall, samme kan dekke på flytebryggen. Dette for å hindre/ redusere skyggelegging.

Etter vårt syn så er totalen av tiltaket bedre for sundet og allmenheten.

Mvh

Fredrik Berg | Daglig leder
fredrik@telebryggen.no | www.telebryggen.no
m: 930 36 678

Fra: sfagpost@statsforvalteren.no <sfagpost@statsforvalteren.no>
Sendt: onsdag 4. august 2021 12:54
Til: Fredrik Berg <fredrik@telebryggen.no>
Emne: Melding fra Statsforvalteren

Vår ref 2021/3184

Vennlig hilsen
Jenny Marie Gulbrandsen | nasjonalparkforvalter
e-post: fmavjmg@statsforvalteren.no

TELEBRYGGEN AS
Storvegen 51
3919 PORSGRUNN

Saksbehandler Jenny Marie Gulbrandsen

Vår ref. 2021/3184-0 432.3

Deres ref.

Dato 04.08.2021

Svar på søknad om fjerning og oppføring av ny brygge på 218/35 Botneveien 130 -Arendal kommune - Raet NP

Jeg viser til søknad om å fjerne bryggearlegg utenfor Raet nasjonalpark og sette opp nytt bryggearlegg delvis innenfor Raet nasjonalpark. Vi har en tidligere avgjørelse på en sak med fellestrekk som legger føringer for at det her er gitt et avslag på søknaden.

Det er imidlertid anledning til å klage på vedtaket og eventuelt få en ny vurdering og endelig avgjørelse i Miljødirektoratet. Påvirkningsmessig vurderes det at det omsøkte tiltaket gir mindre nedbygging av fjæresonen og totalarealet er opprettholdt. Det er grensegangen utenfor/innenfor nasjonalparken som er utfordrende her ettersom det tilbakeførte arealet ikke automatisk blir innlemmet i verneområdet.

Med hilsen

Jenny Marie Gulbrandsen
nasjonalparkforvalter

Etter våre rutiner er dette brevet godkjent og sendt uten underskrift

(VEDLEGG)

(MOTTAKERLISTE)

Kopi til:
Arendal kommune
Statsforvalteren i Agder
Agder fylkeskommune
(KOPITILTABELL)

Postboks 123	4891	GRIMSTAD
Postboks 504	4804	ARENDAL
Postboks 788 Stoa	4809	ARENDAL

Saksfremlegg

Arkivsaksnr: 2021/3184-0

Saksbehandler: Jenny Marie Gulbrandsen

Dato: 16.06.2021

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
AU i nasjonalparkstyret for Raet	19/21	20.07.2021

Søknad om fjerning og oppføring av ny brygge på 218/35 Botneveien 130 -Arendal kommune - Raet NP

Forvalters innstilling

Arbeidsutvalget for Nasjonalparkstyret i Raet nasjonalpark og Søm landskapsvernområde ikke tillatelse til tiltaket som inngår i Raet nasjonalpark, nærmere bestemt flytebryggen og del av landgang som er omsøkt innenfor verneområdets grenser.

Klage på vedtak

Vedtaket kan påklages av en part eller annen med rettslig klageinteresse jf. Forvaltningsloven § 28. Frist for å klage er tre uker fra vedtaket er mottatt. En eventuell klage stiles til Miljødirektoratet, men sendes Raet Nasjonalparkstyre.

Saksprotokoll i AU i nasjonalparkstyret for Raet - 20.07.2021

Vedtak

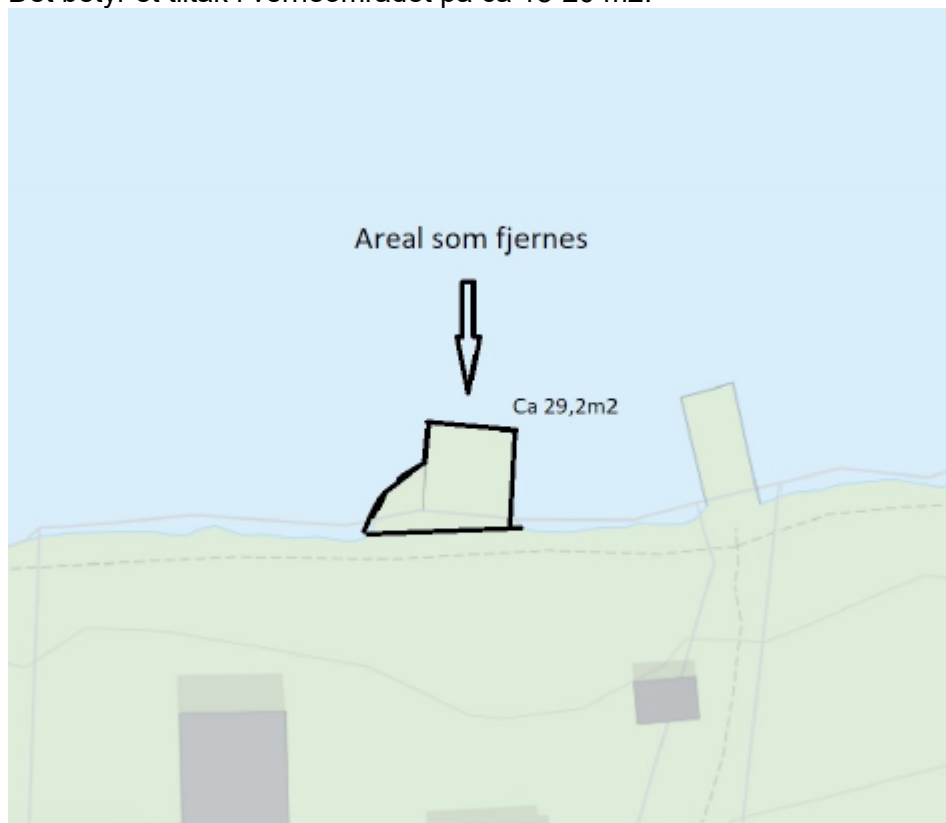
Forvalters innstilling er enstemmig vedtatt.

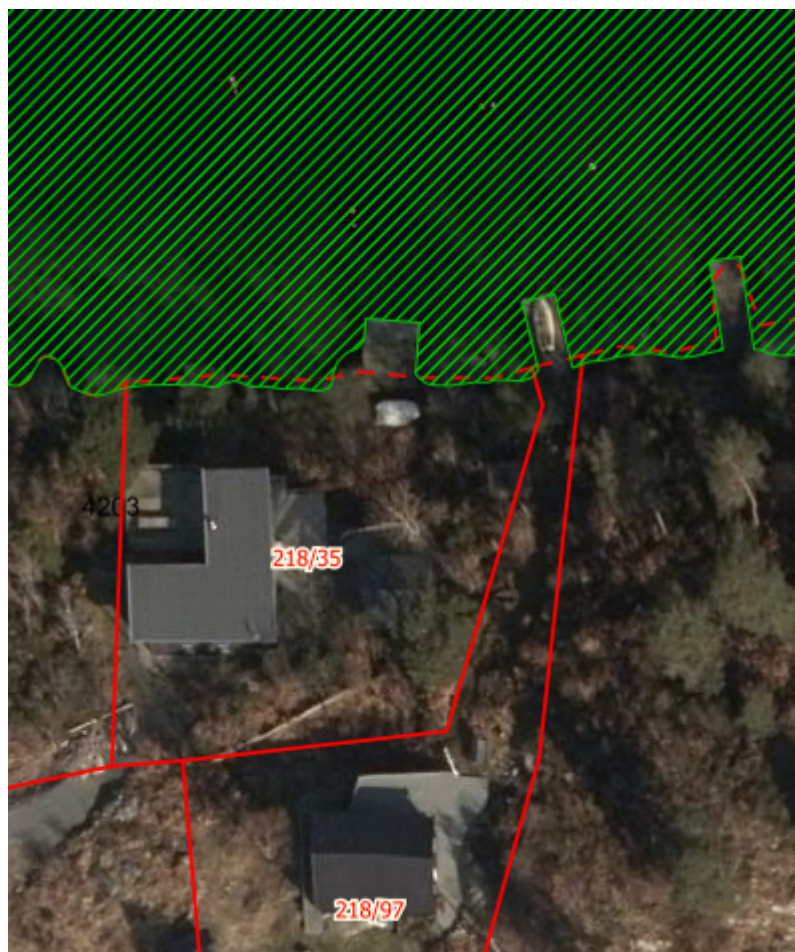
Saksopplysninger

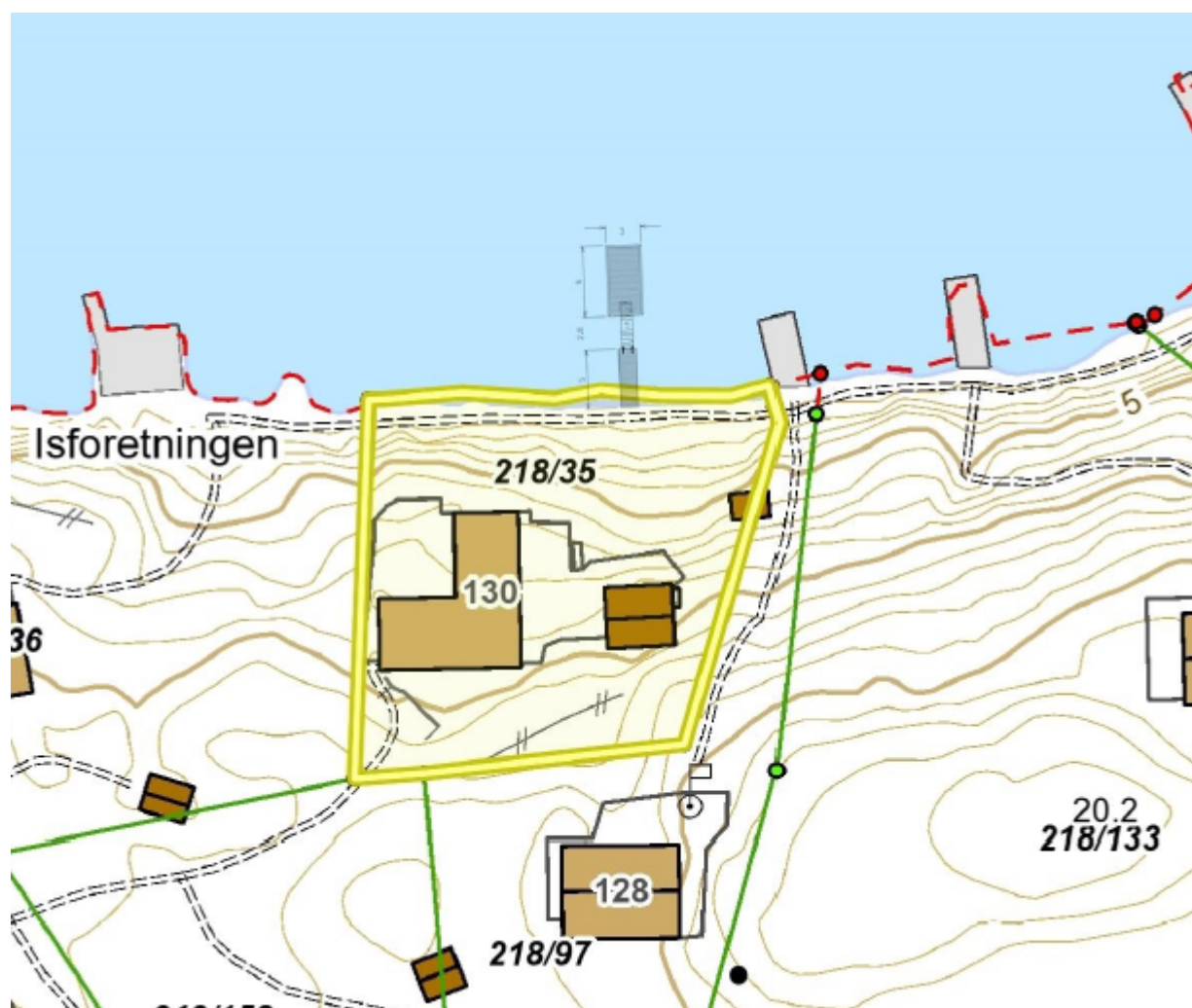
Fredrik Berg fra Telebryggen søker på vegne av Rakesh Patel om tillatelse til å fjerne eksisterende bryggestruktur og erstatte den med en pælebrygge med tilhørende flytebrygge. Eksisterende brygge er utenfor verneområdet, og omsøkt brygge vil delvis være i verneområdet.

Den eksisterende bryggen er ca 29 m². Omsøkt brygge oppgis å være 5x1,5 meter + 6x3 meter = 25,5 m². Det ser ut til at landgangen ikke er målt opp, og den er ca 3 m² basert på innsendte skisser. Det blir totalt 28,5 m².

Av dette er det kun flytebrygge-delen og muligens litt av landgangen som er i verneområdet. Det betyr et tiltak i verneområdet på ca 18-20 m².

Naturmangfoldloven og verneforskrift

Raet nasjonalpark ble vernet ved kgl. res. av 16.12.2016. For verneområdet gjelder *Forskrift om vern av Raet nasjonalpark, i Tvedestrand, Arendal og Grimstad kommuner i Aust-Agder fylke*, heretter kalt verneforskriften.

Formålet med Raet nasjonalpark fremgår av verneforskriften § 1, som lyder:

Formålet med nasjonalparken er å bevare et større naturområde uten tyngre inngrep med egenartede og representative økosystemer, mange godt bevarte kvartærgeologiske forekomster etter siste istid, og med særlig vekt på plantelivet, dyrelivet, naturtyper, kystlandskapet med sjøoverflaten og kulturminner knyttet til Aust-Agders kystområde både på land og i sjø. For de marine delene er formålet særlig å ta vare på det undersjøiske landskapet med tilhørende marine arter og marine naturtyper som israndsavsetninger, skjellsandforekomster, bløtbunnsområder, ålegras- og undervannsenger, tareskog og gyteområder for fisk.

§ 3 Vern mot inngrep i landskapet

Området er vernet mot inngrep av enhver art, herunder oppføring og ombygging av varige eller midlertidige bygninger, tilbygg, brygger, gjerder, anlegg og innretninger (...)

Bestemmelsene er ikke til hinder for

- a) vedlikehold av bygninger, brygger, anlegg og innretninger som ikke fører til bruksendring. Vedlikehold omfatter ikke ombygging eller utvidelse.*

Forvaltningsmyndigheten kan etter søknad gi tillatelse til:

- d) bygging av brygger etter fjerning av eksisterende brygger eller ved samling av eksisterende brygger i fellesanlegg.*

I utkast til forvaltningsplan for Raet nasjonalpark og Søm landskapsvernområde av 16.12.17, punkt 3.3.6 er det gitt retningslinjer for brygger og fortøyningsplass.

Brygger og fortøyningsplass: Brygger utgjør en spesiell utfordring, både landskapsmessig, for natur- og kulturmiljøer og i forhold til allmennhetens muligheter for friluftsliv og ferdsel. Søknader om nye brygger eller utvidelse av eksisterende brygger i nasjonalparken skal derfor vurderes strengt. Tillatelse til bygging av brygge etter unntaksbestemmelsen kan kun vurderes der det allerede er eksisterende brygger som enten fjernes eller samles i fellesbrygge. Andre tilfeller må behandles etter § 4 (verneforskriften har en egen bestemmelse om konstruksjoner og installasjoner for allment friluftsliv, jf. kap. 3.3.1. Bestemmelsen i § 3 pkt. 1.3 d vil derfor gjelde brygger mv. for andre formål, f. eks private fritidsboliger).

Vurdering

Brygger er en type inngrep som påvirker flere av verneverdiene i nasjonalparken. Det omsøkte tiltaket innebærer fjerning av en eksisterende brygge og fast fundament av sten, og erstatte den med en brygge som delvis vil inngå i verneområdet. Det er derfor nærliggende å bruke verneforskriften § 3 fjerde ledd. Totalt vil arealet reduseres fra ca 29,2 m² til 28,5 m². Kun ytre del inngår i Raet nasjonalpark og dette tiltaket omfatter ca 18-20 m².

Denne typen tiltak med fjerning av inngrep utenfor verneområdet for etablering av nye tiltak i verneområdet ble vurdert av Miljødirektoratet i forbindelse med klagebehandling av søknad om molo/brygge på Fevikodden behandlet 18.09.18, 50/318 – Grimstad kommune – Raet nasjonalpark. Sitat fra klagebehandlingen.

Etter verneforskriften § 3 fjerde ledd bokstav e) kan forvaltningsmyndigheten gi tillatelse til riving av eksisterende bygninger, anlegg og innretninger og oppføring av nye med inntil samme størrelse og for samme bruk. Heller ikke denne bestemmelsen kommer til anvendelse fordi den brygga som det skal fjernes deler av, ikke befinner seg i nasjonalparken.

Verneverdiene i dette området er i godt dokumentert på landskapsnivå gjennom verneprosessen og naturdatabaser. Området hvor tiltaket er omsøkt har ikke marine naturtyper registrert og ingen rødlistede arter, men Alvekilen er et av de viktigste områdene for ålegress i nasjonalparken. Det er en tursti på landsiden av det omsøkte tiltaket. Tiltaket er ikke vurdert å ha betydning for ferdsel på sjø. Kunnskapsgrunnlaget om naturmangfold og effekter av omsøkte tiltak, jf. nml. § 8, anses på bakgrunn av dette som godt, og føre-var-prinsippet i nml. § 9 tillegges derfor ikke vekt i vurderingen.

Økosystemtilnærming er vurdert til å være moderat omfang da tiltaket ikke innebærer forstyrrelse av sjøbunn, men en flytebrygge vil bidra til bit for bit nedbygging i verneområdet og skygge for havbunnen. Totalt sett vil en tillatelse gi en økt samlet belastning jf nml § 10.

§ 12 i nml. vurderes ivaretatt med vilkår i tillatelsen om forsvarlig drift og opprydding. Eventuelle kostnader ved miljøforringelse, skal bæres av tiltakshaver, jf. nml. § 11.

Konklusjon

Forvalter anbefaler et avslag og at en eventuell ombygging av bryggen gjennomføres utenfor verneområdet i arealet som er tatt ut på grunn av eksisterende brygge.

Det bør også tas opp til vurdering om en annen type grenseoppgang kunne vært hensiktsmessig for å kunne benytte handlingsrommet med fjerning av større tiltak i strandsonen for å bytte utforming til en annen type brygge som har en mindre inngripende utforming.

Arkivsaksnr: 2021/6815-0

Saksbehandler: Jenny Marie Gulbrandsen

Dato: 03.09.2021

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Raet nasjonalparkstyre	40/21	10.09.2021

Søknad om nytt fritidsbygg på Merdø 209/74 -Arendal- Raet NP

Forvalters innstilling

Nasjonalparkstyret i Raet nasjonalpark og Søm landskapsvernområde gir ikke dispensasjon til det omsøkte hyttebygget.

Klage på vedtak

Vedtaket kan påklages av en part eller annen med rettslig klageinteresse jf. Forvaltningsloven § 28. Frist for å klage er tre uker fra vedtaket er mottatt. En eventuell klage stiles til Miljødirektoratet, men sendes Raet Nasjonalparkstyre.

Saksopplysninger

Ivar Haaland søker om å sette opp en hytte på «Yddermarka» 209/74 på Merdø. Hytta skal være et bærekraftig og fremtidsrettet klimabygg og søker fremhever at det kan være en demonstrasjon på fremtidens hyttebygg. Tiltaket er omsøkt bygt etter Norwegian Eco Solutions Plus (NES Plus).

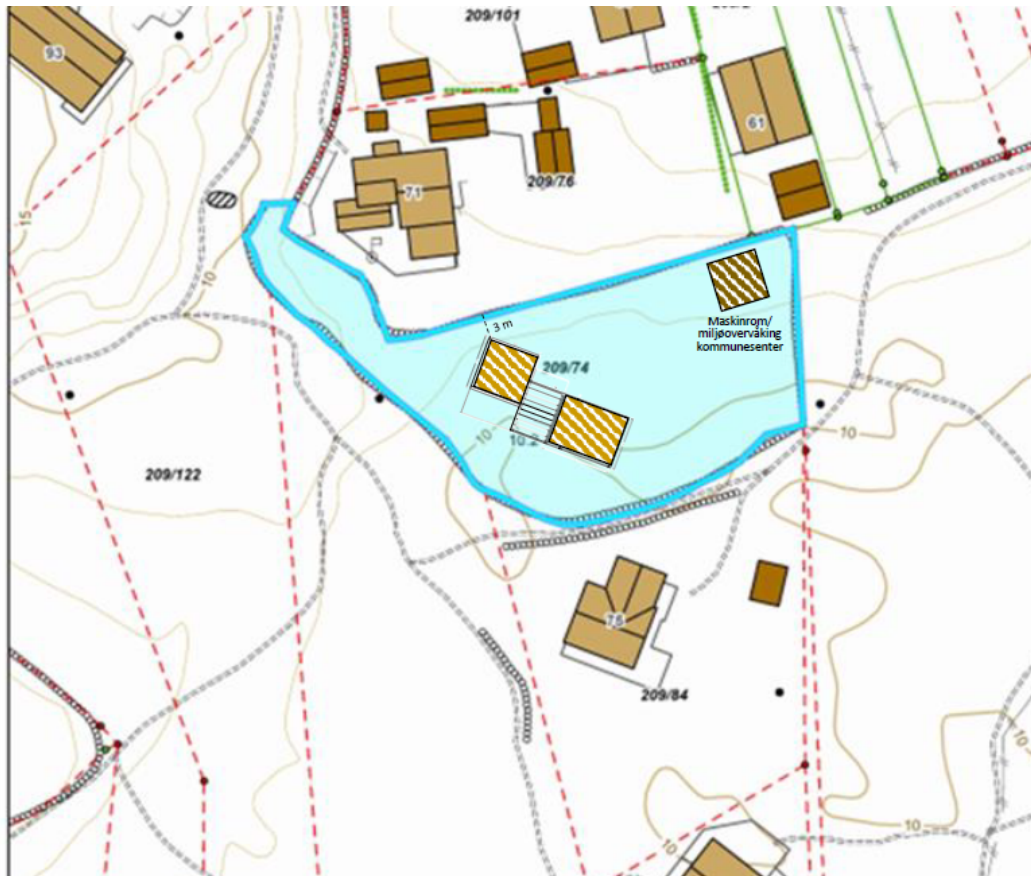
Tomten ligger inne i Raet Nasjonalpark og tidligere Raet landskapsvernområde. Søker mener at området er preget av spredt fritidsbebyggelse ettersom det er 8 andre hytter i området og at det ikke finnes særskilte verneverdier i området. Det går en mye benyttet tursti langs steingjerdet, den vil ifølge søker ikke bli påvirket av bygget.

Søker mener videre at vernegrensen er trukket tilfeldig gjennom området og at tomten nå benyttes til dumping av organisk materiale.

Som avbøtende tiltak foreslår Haaland at nasjonalparken og kommunen kan få tilgang til statusrapporter og data fra bygget, og tilgang til en bygningsmodul til kommunes disposisjon.

Fra søknaden:

- Det totale anleggsarealet vil være 115,05 m².
- 80,24 m² privat for hytta
- 34,81 eventuelt for kommunen og eller nasjonalparkstyret.
- BYA: 115,05 m² bebygd areal / 1 176,7 m² tomt = 9,77%
- BRA: 102,37 m² bruttoarealet / 1 176,7 m² tomt = 8,87%

Naturmangfoldloven og verneforskrift

Raet nasjonalpark ble vernet ved kgl. res. av 16.12.2016. For verneområdet gjelder Forskrift om vern av Raet nasjonalpark, i Tvedestrand, Arendal og Grimstad kommuner i Aust-Agder fylke.

Formålet med Raet nasjonalpark fremgår av verneforskriften § 1, som lyder:

Formålet med nasjonalparken er å bevare et større naturområde uten tyngre inngrep med egenartede og representative økosystemer, mange godt bevarte kvartærgeologiske forekomster etter siste istid, og med særlig vekt på plantelivet, dyrelivet, naturtyper, kystlandskapet med sjøoverflaten og kulturminner knyttet til Aust-Agders kystområde både på land og i sjø. For de marine delene er formålet særlig å ta vare på det undersjøiske landskapet med tilhørende marine arter og marine naturtyper som israndsavsetninger, skjellsandforekomster, bløtbunnsområder, ålegras- og undervannsenger, tareskog og gyteområder for fisk.

Verneforskriften § 3 pkt. 1.1 Vern mot inngrep i landskapet

Området er vernet mot inngrep av enhver art, herunder oppføring og ombygging av varige eller midlertidige bygninger, tilbygg, brygger, gjerder, anlegg og innretninger (...)

Forvaltningsmyndigheten kan etter § 3 fjerde ledd bokstav

a) gi tillatelse til; ombygging av, og mindre utvidelser samt bruksendring av eksisterende bygninger, i samsvar med retningslinjene i forvaltningsplanen,

e) gi tillatelse til; riving av eksisterende bygninger, anlegg og innretninger og oppføring av ny med inntil samme størrelse og for samme bruk, og

Forvaltningsmyndigheten vurderer at omsøkte tiltak ikke faller inn under disse spesifiserte unntaksbestemmelsene.

Tiltak som går ut over verneforskriften, kan vurderes etter naturmangfoldsloven

§ 48.(dispensasjon fra vernevedtak)

Forvaltningsmyndigheten kan gjøre unntak fra et vernevedtak dersom det ikke strider mot vernevedtakets formål og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig, eller dersom sikkerhetshensyn eller hensynet til vesentlige samfunnsinteresser gjør det nødvendig.

(...)

Søknad om dispensasjon etter første ledd skal inneholde nødvendig dokumentasjon om tiltakets virkning på verneverdiene. I dispensasjon etter første ledd skal begrunnelsen for vedtaket vise hvordan forvaltningsmyndigheten har vurdert virkningene som dispensasjonen kan få for verneverdiene, og hvilken vekt det er lagt på dette.

Etter § 7 i naturmangfoldsloven (nml) skal prinsippene i §§ 8-12 legges til grunn som retningslinjer ved utøving av offentlig myndighet, bl.a. når forvaltningsmyndigheten fatter vedtak om dispensasjon etter verneforskriften. Dette gjelder prinsippet om kunnskapsgrunnlaget (§ 8), føre-var-prinsippet (§ 9), prinsippet om økosystemtilnærming og samlet belastning (§ 10), prinsippet om at kostnadene ved miljøforringelse skal bæres av tiltakshaver (§ 11) og prinsippet om miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder (§12).

Vurdering

Det omsøkte tiltaket innfrir ikke vilkårene i verneforskriften, og en tillatelse etter naturmangfoldsloven § 48 vil både være et brudd med gjeldende praksis om å ikke gi dispensasjoner med mindre det foreligger ekstraordinære forhold eller tiltak som ikke var behandlet i verneforskrift og forvaltningsplan. En tillatelse om nybygg i nasjonalparken vil sette en svært uheldig presedens ettersom det er en rekke ubebygde tomter hvor eiere kan tenkes å benytte til fritidsbygg.

Verneverdiene i dette området er godt dokumentert gjennom to verneprosesser. Videre beslutninger bygger på informasjon hentet fra utredningsrapporter fra verneprosessene, utkastet til forvaltningsplan som fulgte vernevedtaket, naturbase samt kunnskap gjennom forvaltning av Raet lvo siden år 2000 (nml. § 8). Føre-var-prinsippet (nml. § 9) tillegges derfor liten vekt i vurderingen.

Forvaltningsplanens retningslinjer for bygge- og VA-tiltak er bl.a. laget for å sikre kontroll med samlet belastning fra en bit for bit utbygging i nasjonalparken. Både verneforskrift og forvaltningsplanen legger til grunn at nybygg kun aksepteres dersom det er søkt om utvidelse eller fjerning av annen bygningsmasse. Søknaden innfrir ikke disse kravene. En vurdering etter nml § 48 skal ta høyde for om tiltaket allerede er omtalt i verneforskrift, hvilket er tilfelle for nybygg.

Utkastet til forvaltningsplan, som fulgte nasjonalparkvernevedtaket, skal være retningsgivende for bruken av unntaksbestemmelsene i verneforskriften som viser til forvaltningsplanen. Avvik fra disse vil på sikt føre til en uønsket nedbygging og degradering av verneverdiene, og en stor samlet belastning på verneverdiene (nml. § 10). Omsøkt tiltak anses i dette tilfellet, som i tråd med prinsippet om å benytte miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder (nml. § 12). Nml. § 11 synes mindre vesentlig for vurderingene av dispensasjonsspørsmålet i denne saken.

Konklusjon

Forvalter anbefaler at Nasjonalparkstyret i Raet nasjonalpark og Søm landskapsvernområde å ikke gi dispensasjon til det omsatte hyttebygget.

Arkivsaksnr: 2017/6364-0

Saksbehandler: Jenny Marie Gulbrandsen

Dato: 12.07.2021

U.off. - jf. offl. § 24 1.ledd

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Raet nasjonalparkstyre	41/21	10.09.2021

Søknad om tiltak på Lillenes Vessøyveien 105- Søm Ivo - Grimstad kommune

Vedlegg:

- 1 Avgjørelse i klagesak - klage på vedtak om avslag på søknad om tiltak på Lillenes - Raet nasjonalpark

Forvalters innstilling

Nasjonalparkstyret i Raet nasjonalpark og Søm landskapsvernområde gir tillatelse til omsøkt tiltak med hjemmel i verneforskriften for Søm landskapsvernområde § 3 fjerde ledd a) med vilkår. Det gis tillatelse til å etablere en platting på 11m², beholde eksisterende betongkant samt feste løse steiner med betong ved behov på bryggekannten.

Tillatelsen er gitt på følgende vilkår:

- Platting beholdes som utført og kan ikke utvides eller gjerdes inne.
- Løse steiner kan løftes forsiktig ut og festes med betong på bakside/ underside ved behov.
- Eksisterende betongdekke på bryggekannten skal ikke fornyes.
- Alt avfall skal fjernes fra nasjonalparken og leveres på egnet avfallsmottak.
- Frakt og tilkjøring av materialer skal foregå så skånsomt som mulig uten å skade vegetasjon og geologi.
- Tiltaket skal være igangsatt senest tre år fra denne dispensasjonen ble gitt.

Klage på vedtak

Vedtaket kan påklages av en part eller annen med rettslig klageinteresse jf. Forvaltningsloven § 28. Frist for å klage er tre uker fra vedtaket er mottatt. En eventuell klage stiles til Miljødirektoratet, men sendes Raet Nasjonalparkstyre.

Saksopplysninger

Lasse Braathen og Thomas Braathen har tidligere fått godkjent tiltak på eiendommen Vessøyveien 105 gnr/bnr 57/4 i Grimstad kommune. Eiendommen var frem til 16.12.16 i Hasseltangen landskapsvernområde, og etter omgjøring av verneområdene ble eiendommen en del av Søm landskapsvernområde fra 16.12.16. Verneområdet forvaltes av Raet nasjonalparkstyre som ble konstituert i april 2017.

Slik saken er gjengitt i vedtak av 19.5.17 (sak 21/17) så har man fått en henvendelse per telefon i juli 2016 om mulige tiltak. Eier ble oppfordret til å søke om disse. Den 8.9.17 stanser SNO pågående aktivitet på eiendommen og tiltak som allerede er utført/ underveis blir søkt ettergodkjent til nasjonalparkstyret.

Den 19.5.17 blir det gitt tillatelse til deler av omsøkt tiltak (reparasjon av eksisterende brygge, betongterrasse med skifer ved husene og to nye betongtrapper i tilknytning til betongterrassen). Det gis ikke tillatelse til terrasse (på toppen av heia bak huset).

Avgjørelsen ble påklaget og styret opprettholdt sitt vedtak 4.10.2017. Miljødirektoratet svarte den 27.2.2018 og opphevet i sitt svar vedtaket om å avslå tillatelse til terrasse og klagen avises vedrørende forhåndsvarsel om fjerning av terrasse og betongstøp. Styret anmodes om å ta tiltaket terrasse opp til ny behandling og Miljødirektoratet viser til at det fremgår at søker ba om å få behandlet betongstøp, men at dette ikke ble tatt med i styrets behandling av saken.

Miljødirektoratet viser til at omfanget av terrassen er lite og uten inngripende forstyrrelser. Styret bes om å vurdere prejudisielt om tiltaket var lovlig etter forskrift om Hasseltangen landskapsvernområde, men slik forvalter oppfatter svaret skal tiltaket vurderes opp mot verneforskriften for søm landskapsvernområde og naturmangfoldloven § 48.

Det har blitt opprettet en anmeldelse som går uavhengig av saksbehandlingen. Miljødirektoratet vedtak i saken:

1. Vedtak fra Raet nasjonalparkstyre av 19. mai 2017 i sak 21/17 oppheves så langt det gjelder avslag på søknad om dispensasjon for etablering av treterrasse innenfor Søm landskapsvernområde. Saken sendes tilbake til styret for ny behandling. Vedtaket er kan ikke påklages, jf. forvaltningsloven § 28 tredje ledd.

2. Klagen avvises så langt den gjelder klage på forhåndsvarsel om å pålegge fjerning av treterrassen og av betongpåstøp påført steinsetting innenfor Raet nasjonalpark. Vedtaket om å avvise denne delen av klagen, kan påklages til Klima- og miljødepartementet. En eventuell klage sendes til Miljødirektoratet for forberedende saksbehandling.

Slik forvalter oppfatter saks punkt 2 så avvises klage på forhåndsvarsel om pålegg om fjerning av treterrasse og betongstøp på steinkant, men styret og forvlater har ikke fulgt opp dette med nye vedtak i samråd med Braathen. Braathen har ønsket en ny behandling av søknaden.

Miljødirektoratet presiserer at styret prejudisielt må ta stilling til om tiltaket var lovlig etter forskriften for Hasseltangen landskapsvernområde.

Søknaden omfatter treterrasse på 11 m² som tidligere beskrevet på toppen av berget på Lillenes og en oppstøpt betongkant langs Sømskilen der løse rullestein er festet med sandig betong. Betongen er iblandet betydelig sand, og er nå i prosess med å forvitte. Braathen ønsker å sikre disse steinene med ny påføring av betong.

Skisse over hageanlegget på Lillenes fra forvaltningsplan for Hasseltangen landskapsvernområde 2011.

Figur 69: Kart over Lillenes fra 1891, tegnet av elev Mikal Aamot. Studer kartet med retning sør oppover. (Naturtype 2)

Naturmangfoldloven og verneforskrift

Utgått Forskrift om Hasseltangen landskapsvernområde FOR-2006-09-22-1094, avsluttet 16.12.16 ved etablering av Raet landskapsvernområde og Søm landskapsvernområde har følgende om inngrep i verneområdet:

§ 3. Vernebestemmelser

1. Landskapet

1.1 Området er vernet mot inngrep som vesentlig kan endre eller virke inn på landskapets art eller karakter.

Med de unntak som følger av punkt 1.2 og 1.3 i forskriften er det forbud mot inngrep som:

Oppføring og ombygging av bygninger, brygger og andre anlegg, andre varige og midlertidige innretninger, vegbygging, bergverksdrift, graving, påfylling av masse, sprenging, bryting av stein, mineraler eller fossiler, fjerning av større steiner og blokker, drenering og annen form for tørrlegging, nydyrking, planting, bakkeplanering, fremføring av luft- og jordledninger, oppsetting av skilt, opparbeiding og merking av stier, løyper o.l. Kulturminner skal beskyttes mot skade og ødeleggelse. Opplistingen er ikke uttømmende.

Fylkesmannen avgjør i tvilstilfelle om et tiltak kan anses å endre eller virke inn på landskapets art eller karakter vesentlig.

1.2 Bestemmelsene i punkt 1.1 er ikke til hinder for:

a) Vedlikehold av bygninger, veger og andre anlegg. Vedlikehold omfatter ikke ombygging eller utbygging. Vedlikehold skal skje i samsvar med lokal byggeskikk og være tilpasset landskapet.

1.3 Forvaltningsmyndigheten kan etter søknad gi tillatelse til:

- a) Gjenoppføring av bygninger og anlegg som er gått tapt ved brann eller naturskade.
- c) Oppføring av nye bygninger og anlegg i tilknytning til landbruk.

Fra forvaltningsplanen for Hasseltangen LVO

Hvorvidt «Parken» på Lillenes som ble anlagt til undervisningsformål ble helt etter Aamots plan, se figur 69, kan vi ikke dokumentere, men de store løvtrærne særlig av eik og bøk og andre vekster som preger området i dag, stammer fra den tiden. Det er også rester av enkelte parkelementer ellers fra den tiden som for eksempel utsiktspunktet på Lillenesheia med anlagt stisystem opp. Av dette ses i dag fester for antageligvis en trapp og et tilrettelagt platå samt noen hageplanter. Utsiktspunktet kan lokaliseres på kartet/parkplanen, men det blir spekulasjoner om hva som ellers har stått i hagebruksskolens anlegg. Det er sterkt ønskelig at de parkelementene som ennå finnes, blir tatt vare på. De store løvtrærne i «Parken», arealet nederst til venstre på kartet, figur 69 omtales under naturtype 5. Kartet fra 1891 og bildet fra 1955 er hentet fra publikasjonen: «Den første hagebruksskolen i Norge» av Torfinn Skard, og det står at hovedbygningen da i 1955 er temmelig uforandret. Bildet fra 2004 bekrefter det samme. Trærne rundt husene og partiet mot Søm skilen, «Parken» er fra hagebruksskolens tid. Dette er nærmere beskrevet under naturtype 5.

Søm landskapsvernområde ble vernet ved kgl. res. av 16.12.2016. For verneområdet gjelder Forskrift om vern av Søm landskapsvernområde i Grimstad kommuner i Aust-Agder fylke.

Formålet med Søm landskapsvernområde fremgår av verneforskriften § 1, som lyder:

Formålet med Søm landskapsvernområde er å ta vare på et særegent natur- og kulturlandskap for denne delen av Skagerrakkysten med kvartærgeologiske forekomster og den varmekjære floraen som preger landskapet.

§ 3. Vern mot inngrep i landskapet

I et landskapsvernområde må det ikke settes i verk tiltak som kan endre det vernede landskapets særpreg eller karakter vesentlig. Pågående virksomhet kan fortsette og utvikles innenfor rammen av første punktum. Nye tiltak skal tilpasses landskapet. Det skal legges vekt på den samlede virkningen av tiltak i området.

Med de unntak som følger av tredje og fjerde ledd er det forbud mot inngrep som vesentlig kan endre eller virke inn på landskapets særpreg eller karakter herunder vegbygging, oppføring og ombygging av varige eller midlertidige bygninger, anlegg og innretninger(...) påfylling av masse, (...) o.l. Opplistingen er ikke uttømmende.

Bestemmelsene i første og annet ledd er ikke til hinder for:

a) Vedlikehold av bygninger, anlegg og innretninger i henhold til tilstand på vernetidspunktet. Vedlikehold skal skje i samsvar med lokal byggeskikk og tilpasses landskapet.

Forvaltningsmyndigheten kan etter søknad gi tillatelse til:

a) Ombygging av, og mindre utvidelser av eksisterende bygninger, i samsvar med retningslinjene i forvaltningsplanen.

b) Gjenoppføring av bygninger, anlegg og innretninger som er gått tapt ved brann eller naturskade.

f) Riving av gamle bygninger, anlegg og innretninger og oppføring av nye med samme størrelse og for samme bruk.

Ombygging, utvidelse og nybygg skal skje i samsvar med lokal byggeskikk og tilpasses landskapet.

Etter § 7 i naturmangfoldsloven (nml) skal prinsippene i §§ 8-12 legges til grunn som retningslinjer ved utøving av offentlig myndighet, bl.a. når forvaltningsmyndigheten fatter vedtak om dispensasjon etter verneforskriften. Dette gjelder prinsippet om kunnskapsgrunnlaget (§ 8), føre-var-prinsippet (§ 9), prinsippet om økosystemtilnærming og samlet belastning (§ 10), prinsippet om at kostnadene ved miljøforringelse skal bæres av tiltakshaver (§ 11) og prinsippet om miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder (§12).

Vurdering

Forvalter vurderer at tiltakene som er utført ikke kan vurderes som i tillatt etter verneforskrift for Hasseltangen landskapsvernområde. Forvaltningsplanen nevner parkanlegget og at det er sterkt ønskelig at de parkelementene som er igjen blir tatt vare på. Forvalter oppfatter dette som trærne i parken, i tråd med naturtype 5 som omtales i samme avsnitt.

Verneforskriften er tydelig på at vernet er gjeldende fra tilstand fra vernetidspunkt (2006) og det vil tilsi at tilstanden skal være som ved etablering ved vernets oppstart med mindre tiltak er gitt åpning for etter verneforskriften. Statsforvalteren (tidligere Fylkesmannen) ble kontaktet og Braathen ble da informert om at tiltakene måtte søkes om.

Da Statsforvalteren senere oppdaget at arbeid med flere tiltak var startet opp, så ble saken anmeldt. Det har i etterkant blitt godkjent betongplattning, betongtrapp og oppstøping av steiner ved brygge. Betongplattning og trapper ble godkjent av Statsforvalteren. Statsforvalteren og Braathen har ulik definisjon av hva som menes med bryggekant; Statsforvalteren har ment kun området ved oppstøpt betongbrygge og Braathen har ment hele bryggekanten inn mot dyrket mark som skal ha vært den tidligere festeplassen for båter.

Braathen søker nå om tiltaket plattning og oppstøping av bryggekant, begge deler utført i 2016. Forvalter har vært på befaring på eiendommen sammen med Braathen i juli 2021. Betongen er i stor grad i ferd med å forvitte grunnet stor andel sand.

Det er forvalters vurdering at oppstøping med betong er søknadspliktig og går ut over vanlig vedlikehold. De oppstøpte steinene har ikke vært festet med betong tidligere, og benyttes per dags dato ikke til adkomst eller feste av båter. Braathen ønsker å feste dem for at ikke utrasing skal skade mennesker og bryggekannten erodere. Treterrassen er av Miljødirektoratet vurdert å ha lite omfang, liten påvirkning på landskapet og ikke ha negativ påvirkning på verneverdiene. Forvalter mener tiltaket vil være privatiserende, men ettersom terrassen er ca 20 meter (luftlinje) fra oppholdsarealet i betong utenfor huset, vil dette nok anses som privat sone uavhengig av treterrasse. Forvalter kan ikke se at en treterrasse i impregneret tre kan likestilles med tilbakeføring av det parkanlegget som etter sigende skal ha hatt en balkong eller lysthus på toppen, men støtter seg ellers på Miljødirektoratets vurdering.

I lys av at området er i Søm landskapsvernområde med et mindre strengt vern enn nasjonalparken, og at tiltakene kan behandles etter verneforskriften §3 fjerde ledd a).

Verneverdiene i dette området er godt dokumentert gjennom to verneprosesser. Videre beslutninger bygger på informasjon hentet fra utredningsrapporter fra verneprosessene, utkastet til forvaltningsplan som fulgte vernevedtaket, naturbase samt kunnskap gjennom forvaltning av Hasseltangen lvo siden år 2006 (nml. § 8). Føre-var-prinsippet (nml. § 9) tillegges derfor liten vekt i vurderingen.

Forvaltningsplanens retningslinjer for tiltak er bl.a. laget for å sikre kontroll med samlet belastning fra en bit for bit utbygging i nasjonalparken. Utkastet til forvaltningsplan, som fulgte nasjonalparkvernevedtaket, skal være retningsgivende for bruken av unntaksbestemmelsene i verneforskriften som viser til forvaltningsplanen. Avvik fra disse vil på sikt føre til en uønsket nedbygging og degradering av verneverdiene, og en stor samlet belastning på verneverdiene (nml. § 10). Omsøkt tiltak anses i dette tilfellet, som i tråd med prinsippet om å benytte miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder (nml. § 12).

Nml. § 11 synes mindre vesentlig for vurderingene av dispensasjonsspørsmålet i denne saken.

Konklusjon

Forvalter anbefaler Nasjonalparkstyret i Raet nasjonalpark og Søm landskapsvernområde å gi tillatelse til omsøkt tiltak med hjemmel i verneforskriften for Søm landskapsvernområde § 3 fjerde ledd a) med vilkår.

Advokatfirmaet Steenstrup Stordrange DA
v/advokat Bjørn Stordrange
Postboks 1829 Vika
0123 OSLO

Trondheim, 27.02.2018

Deres ref.:
3540925.1-141242 APOELI/APOELI

Vår ref. (bes oppgitt ved svar):
2017/11263

Saksbehandler:
Pål Foss Digre

Avgjørelse i klagesak - klage på vedtak om avslag på søknad tiltak på Lillenes - Raet nasjonalpark

Miljødirektoratet viser til oversendelse fra Raet Nasjonalparkstyre av 14. oktober 2017 vedrørende klage fra advokat Stordrange på nasjonalparkstyret sin avgjørelse av 19. mai 2017.

Bakgrunnen for saken

I e-post av 9. september 2016 søkte Thomas A. Braathen på vegne av Lasse R. Braathen om en rekke tiltak på eiendommen gnr. 57 bnr. 4 i Grimstad kommune. Blant tiltakene som ble omsøkt var "bryggereparasjon", herunder "å mure fast en rekke steiner på utsiden og langs innsiden av bryggen", og "en treterrasse".

Bakgrunnen for søknaden var, så vidt vi forstår, at Lasse R. Braaten i juli 2016 tok kontakt med Fylkesmannen i forbindelse med at han ønsket å gjennomføre tiltak på sin eiendom, som da lå innenfor Hasseltangen landskapsvernområde. Representant fra Fylkesmannen deltok deretter på befarings 22. juli 2016. Det er gitt litt avvikende beskrivelser av hva representanten ga uttrykk for om lovligheten av tiltakene ved befarings. Vi forstår det imidlertid slik at det er enighet om at han ga uttrykk for at det uansett burde sendes en søknad slik at Fylkesmannen kunne ta mer formelt stilling til tiltakene.

8. september 2016 oppdaget Statens naturoppsyn at det var igangsatt betongarbeider på eiendommen. Thomas A. Braaten ga en beskrivelse av hvilke tiltak som skulle gjennomføres, herunder framkom det at den steinsatte kanten rundt brygga skulle rettes opp og forsterkes med betong. Fylkesmannen formidlet gjennom naturoppsynet at tiltakene kunne fullføres og at betongbilen, som da var ved husene, kunne kjøre ut til brygga.

Som nevnt over ble det deretter sendt inn søknad om dispensasjon 9. september 2016.

Statens naturoppsyn og Fylkesmannen gjennomførte ny befarings 17. oktober 2016. Det ble da observert at den steinsatte kanten langs sjøkanten fra brygga og mot husene var påført betong i en strekning på 45 meter. Det ble videre oppdaget at den omsøkte treterrassen allerede var etablert.

Ved kgl.res. 16. desember 2016 ble forskrift om Hasseltangen landskapsvernområde opphevet. Samtidig ble det fastsatt nye forskrifter om Raet nasjonalpark og Søm landskapsvernområde. Deler av eiendommen som tidligere lå innenfor Hasseltangen landskapsvernområde, ble ved vernevedtaket inkludert i den nyopprettede Raet nasjonalpark. De delene som ikke ble inkludert i nasjonalparken, ble inkludert i Søm landskapsvernområde. Ved Miljødirektoratets delegering av 8. mars 2017 ble forvaltningsmyndigheten for Raet nasjonalpark og Søm landskapsvernområde lagt til Raet nasjonalparkstyre, med virkning fra den dagen styret konstituerer seg. Konstituerende møte fant sted 6. april 2017.

Dispensasjonssøknaden ble først behandlet av Fylkesmannen i Aust og Vest- Agder den 18. april 2017. Ved behandlinga la Fylkesmannen til grunn at tiltakene skulle vurderes opp mot verneforskriftene for Søm landskapsvernområde og Raet nasjonalpark. Fylkesmannen ga i vedtaket dispensasjon til reparasjon av eksisterende brygge, etablering av ny betongterrasse og etablering av to nye betongtrapper. Det ble gitt avslag på søknad om etablering av treterrasse. Fylkesmannen la til grunn at etableringa er i strid med verneformålet og påvirker verneverdiene nevneverdig, og at det derfor ikke er adgang etter naturmangfoldloven § 48 til å gi dispensasjon.

Fylkesmannen varslet samtidig om mulig pålegg om retting etter naturmangfoldloven § 69. Varaset gjaldt fjerning av treterrassen tilbakeføring av steinsetting mot sjøen som over en strekning på 45 meter er påført betong. Fylkesmannen la til grunn at det sistnevnte tiltaket ikke var omfattet av søknaden.

Ved brev fra advokat Stordrange av 8. mai 2017 ble Fylkesmannens vedtak om å avslå å dispensasjon for etablering av treterrasse påklaget. Det blir i klagen prinsipalt anført at tiltakene må anses som vedlikehold og at de dermed var lovlige etter verneforskriften for Hasseltangen landskapsvernområde. Det kreves dermed ikke dispensasjon. Subsidiært blir det anført at det bør gis dispensasjon etter naturmangfoldloven § 48. Det blir i den anledning presisert at påføringa av betong langs steinsettinga var omfattet av søknadens punkt "om å mure fast en rekke steiner på utsiden og langs innsiden av bryggen".

Fylkesmannen opphevet deretter vedtaket sitt i brev av 10. juni 2017, da de mente at de ikke var kompetente til å fatte vedtaket etter at styret for Raet ble konstituert 6. april 2017.

Styret for Raet Nasjonalpark behandlet søknaden i møte 19. mai der det ble gitt dispensasjon til reparasjon av eksisterende brygge, etablering av ny betongterrasse og etablering av to nye betongtrapper. Det ble gitt avslag på søknad om etablering av treterrasse. Videre varsler styret at det vil vurdere å pålegge retting når det gjelder treterrassen og påføring av betong langs steinsettinga. Begrunnelsen for styrets vedtak er identisk med Fylkesmannens vedtak. Det blir herunder lagt til grunn at saken skal behandles etter verneforskriftene for Søm landskapsvernområde og Raet nasjonalpark.

Klagen

På vegne av Lasse R. Braathen påklaget advokat Stordrange styrets vedtak i brev av 27. juni.

I klagen vises det til at styrets vedtak tilsvarer vedtaket som ble truffet av Fylkesmannen og det stilles spørsmål til om søknaden er vurdert av styret på et selvstendig grunnlag. De anførsler som ble stilt i klagen på Fylkesmannens vedtak er heller ikke kommentert i styrets vedtak.

Når det gjelder varsel om mulig retting av de tiltak som det ikke er gitt dispensasjon til, så er det uriktig lagt til grunn at betongkanten ikke er omsøkt eller omfattet av dispensasjonssøknaden.

Advokat Stordrange mener at treterrassen, samt betongkanten langs brygga er lovlige i tråd med lov og verneforskrift og at dispensasjon ikke er nødvendig. Subsidiært anføres det at begge tiltak er omfattet av dispensasjonssøknaden og at dispensasjon må gis. I den forbindelse vises det til Fylkesmannens kjennskap til tiltakene underveis i prosessen, samt godkjennelse i forkant av den formelle søknaden.

I brev av 8. mai viser advokat Stordrange til at det 1891 var etablert et tilrettelagt parkanlegg på eiendommen, noe som også fremgår av forvaltningsplanen på side 64-65. Da eiendommen ble overtatt av Braathen på 1980- tallet sto det igjen kun råttent treverk og rustent jernskrap på det samme området. Det har hele tiden vært et ønske om å rehabilitere anlegget på et senere tidspunkt. Stordrange viser med bakgrunn i dette at etableringen av treterrassen ikke er å anse som etablering eller bygging av ny terrasse, men rehabilitering. Treterrassen faller dermed inn under forskriften § 3 punkt 1.2 bokstav a.

Videre anføres det at det er Fylkesmannen som har kompetanse til å treffe vedtak i saken da Raet Nasjonalpark ble opprettet ved forskrift i kraft fra 16. desember 2016. Søknaden er datert 9. september 2016. Tidspunktet søknaden ble innsendt var eiendommen følgelig omfattet av tidligere verneplan for Hasseltangen landskapsvernområde. Søknaden skulle således vært behandlet etter forskrift for Hasseltangen landskapsvernområde, og ikke Raet Nasjonalpark. Vurderingen etter disse forskriftene kan bli ulik.

Styret sin vurdering av klagen

Styret behandlet klagen i møte 4. oktober, men fant ikke grunn til å imøtekomme klagen. Saken er derfor oversendt Miljødirektoratet for endelig avgjørelse.

Miljødirektoratets vurdering

Etter forvaltningsloven § 28 kan enkeltvedtak påklages av parter. Braathen er part i saken. Klagen gjelder så vidt vi forstår både vedtaket om å nekte å gi dispensasjon for etablering av treterrassen og varselet om pålegg om å fjerne treterrassen og betongpåstøp på steinsetting. Rent formelt er det imidlertid per i dag kun fattet vedtak om å avslå dispensasjon for bygging av treterrassen. I den grad klagen også gjelder forhåndsvarslene, må denne delen av klagen dermed avvises.

Slik saken står for Miljødirektoratet gjelder den da for det første spørsmålet om etableringa av treterrassen var i forbudt. Dersom etableringa i utgangspunktet var forbudt, blir neste spørsmål om dispensasjon i tilfelle kan og bør gis. Treterrassen ligger i dag innenfor Søm landskapsvernområde. Ved avgjørelsen av saken må det i utgangspunktet for hvert enkelt av spørsmålene foran tas stilling til om spørsmålet må avgjøres etter regelverket som gjelder for Søm landskapsvernområde i dag, eller for regelverket som gjaldt for Hasseltangen landskapsvernområde da tiltaket ble gjennomført.

Var tiltaket i utgangspunktet forbudt?

Miljødirektoratet legger til grunn at det følger av grunnleggende prinsipper i norsk rett, at spørsmålet om ei handling rammes av et forbud eller ikke må avgjøres ut i fra rettsstilstanden på det tidspunktet handlinga blir foretatt. Ut i fra sakens dokumenter forstår vi det slik at treterrassen ble etablert seinsommeren/høsten 2016. Spørsmålet om tiltaket var forbudt, må dermed avgjøres ut i fra regelverket som gjaldt for Hasseltangen landskapsvernområde på dette tidspunktet.

Slik naturmangfoldloven § 36 andre ledd lyder etter endring i 2013, må det i et landskapsvernområde ikke settes i verk tiltak som alene eller sammen med andre tiltak kan endre det vernede landskapets særpreg eller karakter vesentlig. Det er altså ikke avgjørende om enkelte tiltaket i seg selv kan sies å endre landskapet eller ikke. Det framgår videre i § 36 andre ledd at verneforskriften for det enkelte området kan gi regler for hva som skal anses å kunne endre landskapets særpreg eller karakter vesentlig.

Verneforskriften for Hasseltangen landskapsvernområde § 3 punkt 1.1 inneholder en ikke uttømmende liste over tiltak som skal anses å rammes av forbudet mot vesentlige endringer. Lista inneholder blant annet punktene "oppføring og ombygging av bygninger, brygger og andre anlegg [og] andre varige og midlertidige innretninger". Vi legger til grunn at en treterrasse må regnes som en varig innretning. Etablering av en treterrasse er dermed regnet som et tiltak som alene eller sammen med andre tiltak kan endre landskapets karakter vesentlig, og er rammes dermed av forbudet i § 3 punkt 1.1.

Etter § 3 punkt 1.2 bokstav a er bestemmelsene i punkt 1.1 likevel ikke til hinder for "vedlikehold av bygninger, veger og andre anlegg. Vedlikehold skal skje i samsvar med lokal byggeskikk og være tilpasset landskapet". Miljødirektoratet legger til grunn at begrepet "vedlikehold" etter en normal språklig forståelse sikter til tiltak som skal til for å opprettholde en eiendels tilstand. Begrepet omfatter imidlertid ikke det å gjenskape noe som er gått tapt, og heller ikke det å heve standarden utover den standarden gjenstanden tidligere har hatt. Skillet mellom disse typetilfellene framgår også i verneforskriften for Hasseltangen landskapsvernområde, der det skilles mellom "vedlikehold", "gjenoppføring" og "ombygging".

I følge klagen sto det da Braathen overtok eiendommen på 1980-tallet kun igjen råttent treverk og rustent jernskrap på området der treterrassen ligger. Vi legger da til grunn at den treterrassen som tidligere har ligget på stedet var gått tapt, og at reetableringa da ikke kan anses som "vedlikehold" i verneforskriftens forstand. Vi finner da ikke grunn til å gå nærmere inn på om terrassen kan sies å være utformet "i tråd med lokal byggeskikk" og "tilpasset landskapet".

Etableringa av treterrassen var dermed i utgangspunktet forbudt, da den skjedde.

Dispensasjon - hvem var rett myndighet til å behandle søknaden?

Hvilken myndighet Raet nasjonalparkstyre har følger av vedtektene for Raet nasjonalparkstyre. Det følger innledningsvis av vedtektene at de gjelder fra 6. april 2017. Det framgår videre av punkt 8.3 at styret har myndighet til å fatte vedtak etter verneforskriftene det forvalter. Sett i sammenheng tilsier dermed ordlyden at styret fra 6. april 2017 har myndighet til å fatte vedtak etter verneforskriften for Søm landskapsvernområde. Vedtektene angir ingen begrensninger i styrets

myndighet knyttet til søknader som er kommet inn før vedtektene trådte i kraft, og vi kan da vanskelig se at styret ikke skal ha myndighet til å fatte vedtak i slike saker.

Hvilke forskrifter styret har ansvar for framgår imidlertid av vedtektene punkt 2, jf. punkt 3, at har styret har forvaltningsmyndighet for myndighet for områdene Raet nasjonalpark og Søm landskapsvernområde. Styret har imidlertid ikke myndighet etter forskriften for Hasseltangen landskapsvernområde. Spørsmålet om hvilken forskrift søknaden skal behandles etter blir da avgjørende for spørsmålet om hvem som er rett myndighet til å behandle søknaden.

Miljødirektoratet legger til grunn at utgangspunktet i norsk rett er at et vedtak ikke kan hjemles i en rettsregel som er opphevet. Med mindre det finnes særlig grunnlag for noe annet, må dermed en dispensasjonssøknad behandles etter regelverket som gjelder på vedtakstidspunktet. Vi kan ikke se at naturmangfoldloven eller de relevante forskriftene gjør noe unntak fra dette utgangspunktet. Tvert inneholder naturmangfoldloven § 44 en regel om at et forslag om vern skal få virkning for søknader om tillatelser allerede *før* endelig vernevedtak; alle forvaltningsorganer skal etter at kunngjøring av verneforslaget er foretatt "uten videre" avslå søknader om tillatelser innenfor det foreslåtte området. Tillatelse kan bare gis dersom tiltaket er uten nevneverdig betydning for forslaget.

I den foreliggende saken er imidlertid tiltaket allerede gjennomført og spørsmålet blir om dette skal ha betydning for valg av regelverk. Hensynet bak dispensasjonsordninger tilsier i utgangspunktet at søknaden skal sendes før tiltaket gjennomføres. Det er likevel innenfor enkelte rettsområder i praksis godtatt at det sendes søknad om ettergodkjenning av allerede gjennomførte tiltak. Begrunnelsen for dette synes å være at samfunnsøkonomisk perspektiv er lite hensiktsmessig å pålegge tilbakeføring for deretter å tillate gjenetablering av det samme tiltaket. En logisk følge av denne begrunnelsen er imidlertid at en ved behandlinga tar utgangspunkt i reglene som ville ha regulert gjenetableringa, det vil si reglene på vedtakstidspunktet. Dette er også praksis ved søknader om ettergodkjenning etter plan- og bygningsloven, se Pedersen m. fl.: *Plan og bygningsrett, del 2*, 2. utg. 2011, s. 608. Vi legger dermed til grunn at dispensasjonssøknaden skal behandles etter verneforskriften for Søm landskapsvernområde. Raet nasjonalparkstyre er dermed rett forvaltningsmyndighet. Vi kan dermed ikke se at vedtaket er ugyldig som følge av personelle kompetansemangler, slik det er anført i klagen.

Kan og bør dispensasjon gis.

Verneforskriften for Søm landskapsvernområde inneholder ikke spesifiserte dispensasjonshjemler som er aktuelle i saken. Spørsmålet om dispensasjon kan og bør gis må dermed vurderes etter den generelle dispensasjonsbestemmelsen i naturmangfoldloven § 48 første alternativ, slik styret har gjort.

Etter bestemmelsen kan forvaltningsmyndigheten gi dispensasjon dersom det ikke er i strid med verneformålet eller vil påvirke verneverdiene nevneverdig.

Styret har begrunnet avslaget med at tiltaket vurderes å være "i strid med verneformålet slik at det påvirker verneverdiene nevneverdig" og at tillatelse dermed ikke kan gis. Dette begrunnes med at terrassen påvirker natur- og kulturlandskapet negativt, både visuelt og biologisk. Styret viser også til at plattingen ikke ligger i direkte tilknytning til tunet på eiendommen.

Miljødirektoratet vil bemerke at vi ut i fra sakens dokumenter forstår det slik at det er snakk om en platting på 11 m². Det er dermed snakk om et relativt lite tiltak. Plattingen ligger i ei forsenkning på toppen av en høyde ca. 20 meter nordøst for bygningene på eiendommen. Vi legger til grunn at plasseringen er relativt lite framtrepende visuelt. Det er ikke registrert viktige biologiske verdier i området i Naturbase. Ut i fra bildene i saken, legger vi til grunn at terrassen i stor grad er lagt på nakent berg og uten gravearbeider eller hogging av trær.

Slik vi vurderer saken, kan vi ikke se at etableringa av plattingen isolert sett er i strid med formålet om å bevare "et særegent natur- og kulturlandskap ... med kvartærgeologiske forekomster". På bakgrunn av det svært beskjedne omfanget, og at det ikke kan påvises konkrete skadevirkninger på geologiske verdier eller på naturmangfold, kan vi heller ikke se at terrassen kan sies å påvirke verneverdiene nevneverdig.

Når det av lovens ordlyd fremgår at forvaltningsmyndigheten *kan* gjøre unntak fra vernevedtaket, ligger det imidlertid i dette at tiltakshaver ikke har *krav* på å få dispensasjon selv om tiltaket ikke strider mot formålet med vernevedtaket og heller ikke påvirker verneverdiene. Dersom disse to vilkårene er oppfylt, skal det foretas en skjønnsmessig vurdering av om tiltaket *bør* tillates, der fordelene for tiltakshaver veies opp mot eventuelle ulemper for naturmangfoldet. I *denne* vurderinga kan det som et av flere momenter tas hensyn til om en tillatelse bidrar til at verneområdet bygges ned bit for bit, ved at den kan gi et press for å gi lignende tillatelser i framtida. Det er videre understreket i forarbeidene at bestemmelsen er en sikkerhetsventil som i første rekke skal fange opp uforutsette eller spesielle tilfeller som ikke ble vurdert på vernetidspunktet. I dette ligger det at lista for å gi dispensasjoner fra forbudene i verneforskriften, bør ligge høyt.

Miljødirektoratet finner det riktigst at den skjønnsmessige vurderinga av om tillatelse bør gis i første omgang blir foretatt av styret. Vi opphever derfor vedtaket så langt det gjelder avslag på å gi dispensasjon for etablering av treterrassen og sende saken tilbake til styret for ny behandling.

Som det framgår over er det per i dag ikke fattet vedtak om det gis dispensasjon til betongpåstøpen eller ikke. Vi finner ikke grunn til å gå nærmere inn på denne delen av saken utover å påpeke at vi i lys av presiseringene i klagene finner det klart at Braathen i alle fall har *ment* å søke om dispensasjon for også dette tiltaket, og at søknaden dermed må behandles. Styret må dermed ta stilling også til denne delen av saken. Ved behandlinga må styret prejudisielt ta stilling til om tiltaket var lovlig etter forskriften om Hasseltangen landskapsvernområde, da det ble gjennomført.

I henhold til det ovennevnte fatter Miljødirektoratet følgende

Vedtak

1. Vedtak fra Raet nasjonalparkstyre av 19. mai 2017 i sak 21/17 oppheves så langt det gjelder avslag på søknad om dispensasjon for etablering av treterrasse innenfor Søm landskapsvernområde. Saken sendes tilbake til styret for ny behandling.

Vedtaket er kan ikke påklages, jf. forvaltningsloven § 28 tredje ledd.

2. Klagen avvises så langt den gjelder klage på forhåndsvarsel om å pålegge fjerning av treterrassen og av betongpåstøp påført steinsetting innenfor Raet nasjonalpark.

Vedtaket om å avvise denne delen av klagen, kan påklages til Klima- og miljødepartementet. En eventuell klage sendes til Miljødirektoratet for forberedende saksbehandling.

Hilsen
Miljødirektoratet

Dette dokumentet er elektronisk godkjent

Olav Nord-Varhaug
seksjonsleder

Pål Foss Digre
seniorrådgiver

Kopi til:

Nasjonalparkstyret for Raet nasjonalpark	Postboks 788 Stoa	4809	ARENDAL
Fylkesmannen i Aust- og Vest-Agder	Postboks 788 Stoa	4809	ARENDAL

ST 42/21 Eventuelt

ST 43/21 Tidsbruk - Møtehonorar

Arkivsaksnr: 2021/471-0

Saksbehandler: Jenny Marie Gulbrandsen

Dato: 03.09.2021

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Raet nasjonalparkstyre	44/21	10.09.2021

Valg av anropsavtale landskapsarkitektur Innfallsporter

Forvalters innstilling

Saksopplysninger

Vurdering